

Beslutningsforslag nr. B 148:

"Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo."

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen)

Fremsat 16/6 1999 - vedtaget 17/6 1999.

En let redigeret version sammensat fra www.folketinget.dk.

Downloadet fra "Fred på Nettet"

OnLine Biblioteket - www.fred.dk/biblion/

"OnLine Biblioteket" i Fred på nettet

er startet af Aldrig mere Krig

ved Tom Vilmer Paamand og Holger Terp

Kommentarer sendes til WebMaster@fred.dk

Beslutningsforslag nr. B 148:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo. Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen)

Fremsat 16/6 99 - vedtaget 17/6 99.

- ▶ [B 148 \(som fremsat\)](#)
- ▶ [Første behandling af beslutningsforslag nr. B 148 16/6 99](#)
- ▶ [Betænkning 17/6 99](#)
- ▶ [Bilag vedr. B 148 i Forsvarsudvalget](#)
- ▶ [Anden \(sidste\) behandling af beslutningsforslag nr. B 148 17/6 99](#)
- ▶ [Forslag som vedtaget](#)

Ordførere: (1.beh) Ingrid Rasmussen (S), Erik Jacobsen (V), Hans Engell (KF), Villy Søvnald (SF), Peter Skaarup (DF), Arne Melchior (CD), Jørgen Estrup (RV), Søren Søndergaard (EL), Kim Behnke (FP) og Jann Sjørnsen (KRF).

Ministre: Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen) og udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).

Afstemning:

Beslutningsforslaget vedtaget med 97 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, FP, KRF og Frank Dahlgaard (UP) mod 5 (EL).

[Udgiver](#)

B 148 (som fremsat): Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

Fremsat den 16. juni 1999 af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen)

Forslag til folketingsbeslutning

om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo

Folketinget meddeler sit samtykke til, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke i Kosovo, som efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-pagtens kapitel VII udsendes under enhedskommando til implementering af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, samt at de danske F-16 fly, som hidtil har deltaget i NATO's luftoperationer i forbindelse med Kosovo-krisen, stilles til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan. Den internationale styrke i Kosovo vil udføre sine opgaver i henhold til FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999 og tilhørende aftaler og foranstaltninger samt i henhold til NATO-rådets beslutninger.

Bemærkninger til forslaget

I. FN's Sikkerhedsråd vedtog den 10. juni 1999 resolution 1244, der danner rammerne for en fredsløsning for Kosovo. Af resolutionen fremgår, at en politisk løsning på Kosovo-krisen skal baseres på de generelle principper for en løsning af Kosovo-krisen, som blev vedtaget af G8-landene den 6. maj 1999, samt den Fredsplan, som Forbundsrepublikken Jugoslavien accepterede den 3. juni 1999. De to dokumenter udgør henholdsvis resolutionens annek 1 og 2.

I sikkerhedsrådsresolutionen slås fast, at der skal etableres en civil tilstedeværelse og en sikkerhedsstyrke i Kosovo. Af annek 2, pkt. 4, fremgår, at sikkerhedsstyrken skal have substantiel NATO-deltagelse, og at den indsættes under enhedskommando. Styrken skal have til opgave at etablere sikre omgivelser, således at flygtninge og internt fordrevne kan vende sikkert hjem. Styrken vil have betegnelsen Kosovo Force eller KFOR. Deltagelse i KFOR vil være åben for alle lande. Der er indgået en militær-teknisk aftale mellem KFOR og Forbundsrepublikken Jugoslavien. Det fremgår af aftalen, at Forbundsrepublikken Jugoslavien er indforstået med KFOR's indsættelse, herunder styrkens ret til om nødvendigt at anvende magt.

FN's generalsekretær udnævner en Særlig Repræsentant, som skal overvåge implementeringen af den civile tilstedeværelse og koordinere tæt med sikkerhedsstyrken for at sikre, at såvel den civile tilstedeværelse som sikkerhedsstyrken arbejder hen imod de samme mål og gensidigt støtter hinanden. Som et led i den civile indsats vil der skulle etableres en midlertidig administration for Kosovo, i henhold til hvilken befolkningen i Kosovo kan nyde et udstrakt selvstyre inden for Forbundsrepublikken Jugoslavien, idet der tages fuld højde for Rambouillet-aftalerne. Det forventes, at FN vil stå for implementeringen af den civile indsats.

II. KFOR vil blive indsat på grundlag af resolution 1244 af 10. juni 1999 fra FN's Sikkerhedsråd, der bemyndiger oprettelsen af styrken under henvisning til FN-pagtens kapitel VII. Styrken vil være bemyndiget til at anvende alle nødvendige midler for at sikre efterlevelse af resolutionen.

KFOR's væsentligste militære opgaver vil være at overvåge efterlevelsen af sikkerhedsrådsresolutionens bestemmelser, herunder annek 1 og 2, samt den militær-tekniske aftale. KFOR vil bl.a. skulle overvåge og sikre tilbagetrækningen af alle jugoslaviske styrker fra Kosovo i henhold til den forud aftalte tidsplan, der er en del af den militær-tekniske aftale. KFOR vil også skulle sikre en demilitarisering af Kosovo's Befrielseshær, UCK, og andre væbnede kosovo-albanske grupperinger.

KFOR vil endvidere skulle bidrage til at skabe sikre omgivelser for gennemførelsen af den politiske og civile del af resolutionen, herunder for de civile og humanitære organisationer og Det Internationale Krigsforbrydertribunals arbejde.

I lyset af flygtningesituationen i regionen og det store antal internt fordrevne i Kosovo vil KFOR i en første fase

skulle udføre en række opgaver af mere civil karakter, såsom at yde humanitær nødhjælp, opretholde lov og orden, etablere en civil administration og genopbygge den væsentligste infrastruktur.

KFOR forudses at blive på ca. 50.000 mand, idet styrkeopbygningen vil ske gradvist. KFOR er bygget op omkring NATO's hurtige reaktionsenhed Allied Command Europe Rapid Reaction Corps (ARRC). Det samlede militære ansvar for operationen ligger hos NATO's øverstkommanderende i Europa, SACEUR.

KFOR vil bestå af 5 brigader samt førings- og støttestruktur. Samtlige 19 NATO-lande har tilkendegivet at ville bidrage med tropper. Det samme har følgende NATO-partnerlande: Azerbajdjan, Østrig, Bulgarien, Estland, Finland, Letland, Litauen, Rumænien, Schweiz, Slovakiet, Slovenien, Sverige og Ukraine. Hertil kommer bidrag fra Rusland, der for øjeblikket er genstand for forhandlinger. Uden for partnerkredsen har et antal lande tilkendegivet at ville deltage.

De af NATO-rådet godkendte regler for magtanvendelse, som KFOR opererer under, er i overensstemmelse med sikkerhedsrådsresolutionen, herunder annek 1 og 2, samt international ret. Magtanvendelsen skal være militært nødvendig, en sidste udvej og skal så vidt muligt ske efter forudgående varsel. Den skal desuden være proportional, ske på lavest mulige niveau og i videst muligt omfang uden følgeskader på civile. Endelig er gengældelsesaktioner ikke tilladte.

Der forudses indgået en SOFA-aftale (Status of Forces Agreement) mellem KFOR og Forbundsrepublikken Jugoslavien, som fastsætter de udsendte soldaters retsstilling.

III. Vedtagelsen af en sikkerhedsrådsresolution indebærer afgørende ændringer i muligheder og behov for dansk indsats i regionen. Det vil blive muligt at bistå de internt fordrevne i Kosovo. Endvidere vil det store antal flygtninge i lang tid fremover have behov for, at de igangværende aktiviteter, som f.eks. støtte til indkvartering hos værtsfamilier og drift af flygtningelejre, fortsætter. Fokus i nødhjælpen vil dog gradvist skifte fra de nuværende aktiviteter til repatriering og reintegration, herunder genhusning af flygtninge, minerydning, støtte til reetablering af fysisk og social infrastruktur samt leverancer af nødvendige varer fra Danmark som medicin og såsæd. Danmark vil desuden kunne bidrage til den internationale politistyrke, der forventes indsat.

Sikkerhedsrådsresolutionen konstaterer, at situationen i regionen udgør en trussel mod international fred og sikkerhed. Regeringen hilser i den forbindelse vedtagelsen af Stabilitetspagten for Sydøsteuropa velkommen, idet der med denne skabes en ramme for et langsigtet samarbejde mellem det internationale samfund og landene i regionen for at sikre stabilitet, sikkerhed, demokratisering, økonomisk genopbygning og udvikling af regionen.

IV. Regeringen hilser vedtagelsen af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999 velkommen og finder, at det internationale samfunds indsats nu må koncentreres om at skabe de optimale rammer for dens gennemførelse. Der er behov for, at så mange lande som muligt deltager i denne opgave, ikke kun på grund af styrkens omfang, men også for at sende et signal til Forbundsrepublikken Jugoslaviens myndigheder og kosovo-albanerne om den betydning, det internationale samfund tillægger resolutionens gennemførelse.

V. Det er regeringens hensigt at bidrage til KFOR med en panserinfanteribataljon på ca. 850 mand samt personel til NATO's kommandostruktur og de dertil knyttede højere placerede enheder samt evt. personel til fælles støtteenheder. Bataljonen forudses at indeholde en stab, et stabskompagni, to panserinfanterikompanier, en kampvognseskadron, en militærpolitisektion, et efterretningselement, en signalenhed, et ingeniørdetachment samt et logistikkompagni og et nationalt støtteelement.

I det omfang der måtte være behov herfor, er det ligeledes regeringens hensigt at stille øvrige danske militære bidrag til en NATO-indsats på det vestlige Balkan til rådighed for implementeringen af sikkerhedsrådsresolutionen. Det drejer sig om F-16 flyene med støttepersonel og støttemateriel, jfr. Folketingets beslutninger af 8. oktober 1998 (B4) og 22. april 1999 (B128). Flyene vil tillige blive stillet til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan, idet NATO's støtte til SFOR, KFOR og operation Allied Force fremover udgør én operation. Endvidere drejer det sig om det danske maritime bidrag, jfr. Folketingets beslutning af 28. maj 1999 (B146). Samtlige danske militære bidrag vil blive indsat i henhold til NATO-rådets beslutninger.

For at løse opgaven optimalt må de danske militære bidrag have en vis fleksibilitet, så de om nødvendigt kan tilpasses udviklingen samt evt. tilpasninger i den øvrige styrke. Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at foretage væsentlige justeringer i de danske bidrag, eller såfremt der skulle ske væsentlige ændringer i styrkernes

opgaver, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn eller, om nødvendigt, påny forelægge sagen for Folketinget.

VI. Under henvisning til det anførte samt i henhold til Grundlovens § 19, stk. 2 anmodes Folketinget om at meddele sit samtykke til, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke i Kosovo, som efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-pagtens kapitel VII udsendes under enhedskommando til implementering af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, hvor muligheden for at anvende militære magtmidler er tilstede, samt at de danske F-16 fly, som hidtil har deltaget i NATO's luftoperationer i forbindelse med Kosovo-krisen, stilles til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan, hvor muligheden for at anvende militære magtmidler er tilstede.

Det betones, at Forbundsrepublikken Jugoslavien har givet sin accept af indsættelsen af KFOR, herunder sin udtrykkelige indforståelse med de magtbeføjelser, der tillægges styrken.

Den samlede danske indsats vil omfatte en panserinfanteribataljon på ca. 850 mand, samt, i det omfang der måtte være behov herfor, de danske F-16 fly og støttepersonel, i alt ca. 140 personer, et dansk maritimt bidrag med en korvet og minefartøjer samt evt. bidrag til kommandostruktur mv. Nettoudgifterne forbundet med udsendelsen af panserinfanteribataljonen beløber sig for 1999 til ca. 340 mio. kr. Udgifterne forbundet med udsendelsen i 1999 forventes at kunne afholdes inden for forsvarsrammen. Ud over styrkebidraget vil Danmark i lighed med de øvrige NATO-lande skulle bidrage til finansieringen af de fællesudgifter, som er forbundet med operationen. Finansieringen af fællesudgifterne forventes at ske over de eksisterende fællesfinansierede budgetter.

[Oversigt](#)

- ▶ 0 3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 148: Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.
- ▶ 1 INGRID RASMUSSEN (S)
- ▶ 2 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 3 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 4 INGRID RASMUSSEN (S) (KORT BEM.)
- ▶ 5 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 6 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 7 INGRID RASMUSSEN (S) (KORT BEM.)
- ▶ 8 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 9 FORMANDEN
- ▶ 10 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 11 INGRID RASMUSSEN (S) (KORT BEM.)
- ▶ 12 ERIK JACOBSEN (V)
- ▶ 13 HANS ENGELL (KF)
- ▶ 14 VILLY SØVNDAL (SF) (KORT BEM.)
- ▶ 15 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 16 HANS ENGELL (KF) (KORT BEM.)
- ▶ 17 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 18 HANS ENGELL (KF) (KORT BEM.)
- ▶ 19 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 20 FORMANDEN
- ▶ 21 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 22 HANS ENGELL (KF) (KORT BEM.)
- ▶ 23 VILLY SØVNDAL (SF)
- ▶ 24 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 25 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 26 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 27 VILLY SØVNDAL (SF) (KORT BEM.)
- ▶ 28 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 29 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 30 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 31 VILLY SØVNDAL (SF) (KORT BEM.)
- ▶ 32 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 33 MIMI JAKOBSEN (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 34 VILLY SØVNDAL (SF) (KORT BEM.)
- ▶ 35 FØRSTE NÆSTFORMAND (BIRTE WEISS)
- ▶ 36 PETER SKAARUP (DF)
- ▶ 37 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 38 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 39 PETER SKAARUP (DF) (KORT BEM.)
- ▶ 40 HANS ENGELL (KF) (KORT BEM.)
- ▶ 41 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 42 PETER SKAARUP (DF) (KORT BEM.)
- ▶ 43 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)

- ▶ 44 FØRSTE NÆSTFORMAND
- ▶ 45 PETER SKAARUP (DF) (KORT BEM.)
- ▶ 46 FØRSTE NÆSTFORMAND (BIRTE WEISS)
- ▶ 47 ARNE MELCHIOR (CD)
- ▶ 48 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 49 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 50 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 51 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 52 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 53 PETER SKAARUP (DF) (KORT BEM.)
- ▶ 54 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 55 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 56 FØRSTE NÆSTFORMAND (BIRTE WEISS)
- ▶ 57 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 58 FØRSTE NÆSTFORMAND (BIRTE WEISS)
- ▶ 59 JØRGEN ESTRUP (RV)
- ▶ 60 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 61 JØRGEN ESTRUP (RV) (KORT BEM.)
- ▶ 62 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 63 JØRGEN ESTRUP (RV) (KORT BEM.)
- ▶ 64 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 65 JØRGEN ESTRUP (RV) (KORT BEM.)
- ▶ 66 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 67 JØRGEN ESTRUP (RV) (KORT BEM.)
- ▶ 68 SØREN SØNDERGAARD (EL)
- ▶ 69 EBBE KALNÆS (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 70 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 71 EBBE KALNÆS (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 72 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 73 KIM BEHNKE (FP)
- ▶ 74 JANN SJURSEN (KRF)
- ▶ 75 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 76 JANN SJURSEN (KRF) (KORT BEM.)
- ▶ 77 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 78 JANN SJURSEN (KRF) (KORT BEM.)
- ▶ 79 STATSMINISTEREN (POUL NYRUP RASMUSSEN)
- ▶ 80 UDENRIGSMINISTEREN (NIELS HELVEG PETERSEN)
- ▶ 81 ANDEN NÆSTFORMAND (HENNING GROVE)
- ▶ 82 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 83 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 84 VILLY SØVNDAL (SF) (KORT BEM.)
- ▶ 85 ANDEN NÆSTFORMAND (HENNING GROVE)
- ▶ 86 SØREN SØNDERGAARD (EL)
- ▶ 87 Afslutning af punktet vedr. B 148

Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 0. juni 1999

Udkast til

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder og har herunder stillet spørgsmål til forsvarsministeren og udenrigsministeren, som disse har besvaret dels i samråd og dels skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål samt udenrigsministerens og forsvarsministerens svar herpå er tillige med nogle avisartikler optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig og mundtlig henvendelse fra:

Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller

Ændringsforslag

Til titlen

Af et *mindretal* (EL):

1) Titlen affattes således:

»om dansk deltagelse i en fredsbevarende, humanitær og demokratiopbyggende indsats i Kosova og det øvrige Balkan.«

Til teksten

2) Teksten affattes således:

»Da det er Folketingets opfattelse, at Danmark skal være foregangsland, når det gælder humanitær nødhjælp, genopbygning og støtte til kampen for demokrati og menneskerettigheder på Balkan, opfordrer Folketinget regeringen til

- at fortsætte og forstærke den humanitære nødhjælp til Kosovos forfulgte befolkning, det være sig i selve Kosova eller i tilstødende områder samt yde humanitær hjælp til alle krigens ofre,
- at stille alle Danmarks minerydningsressourcer, som ikke anvendes andetssteds, til rådighed for fjernelse af miner og ueksploderede NATO-bomber i Kosova,
- at yde befolkningen i Kosova al mulig politisk og praktisk opbakning til at vælge en konstituerende forsamling, som kan udarbejde forslag om Kosovos fremtid, herunder den nøjagtige status i forhold til FRY,
- at finde veje til at give direkte støtte til anti-nationalistiske og demokratiske projekter på Balkan, ikke mindst i Serbien og Kroatien,
- at forstærke presset på de kroatiske og serbiske myndigheder, for at alle flygtninge kan vende tilbage deres hjemstavn i sikkerhed og uden at risikere forfølgelse og diskrimination,
- at bidrage til genopbygningen af Balkan, først og fremmest i Kosova, Albanien, Montenegro, Makedonien og Bosnien,
- at arbejde for, at EU-landene giver ensidig, toldfri adgang for varer fra lande på Balkan, der respekterer menneskerettighederne,
- at støtte Den Internationale Krigsforbryderdomstols arbejde på Balkan med det formål at få alle krigsforbydere stillet for retten,
- at bidrage på ovenstående grundlag med danske soldater samt at bidrage med politifolk, nødhjælpsarbejdere og andre til fredsbevarende, humanitære og demokratiopbyggende aktioner i regi af FN, OSCE eller Europarådet.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Fred og stabilitet i Kosova og på resten af Balkan nås ikke primært ved hjælp af soldater. Det kræver en kombination af en lang række tiltag, hvoraf nogle af de væsentligste er nævnt i disse ændringsforslag. Dem opfordres regeringen til at gøre noget ved.

Til uddybning af ændringsforslagenes enkelte punkter kan nævnes:

- Det er nødvendigt med en indsats i selve Kosova, men også i forhold til flygtninge fra Kosova i nærområder som Albanien, Makedonien, Montenegro og Serbien.
- Der henvises bl.a. til den omfattende minerydningsaktion, som FN står for i Cambodja. Den er et bevis på, at FN-systemet råder over kompetence til at gennemføre minerydningsaktioner, hvorfor det er oplagt at overlade minerydningen til FN. I den forbindelse er det helt afgørende, at FN tilføres de nødvendige ressourcer til at løfte opgaven.
- Set ud fra et demokratisk synspunkt er det helt afgørende, at diskussionen om Kosovos fremtid - herunder områdets fremtidige status - føres og konkluderes af Kosovos befolkning. Derfor må valgte repræsentanter for befolkningen så hurtigt som muligt få mulighed for at udarbejde forslag, som befolkningen kan tage stilling til ved en folkeafstemning. Ethvert forsøg fra en udefra kommende magt på at trække en beslutning ned over hovedet på den lokale befolkning vil ikke alene føre til fortsatte konflikter, men også betyde forlænget

tilstedeværelse af fremmede styrker.

- Efter år med blodige krige, forårsaget af etnisk undertrykkelse og nationalistisk propaganda, er mange modsætninger på Balkan skærpet i en grad, som også fremover kan føre til destabilisering af området. Derfor er det afgørende, at der sættes en proces i gang, som kan demokratisere det politiske liv, modvirke ekstrem nationalisme samt imødegå de stadig stærkere tendenser til diskrimination på grund af etnisk eller nationalt tilhørsforhold. Det kan bl.a. ske ved at støtte demokratiske og multietniske projekter og kræfter, f.eks. i form af uafhængige radio- og tv-stationer.
- Bl.a. for at kunne dæmme op for oppiskning af nationalistisk had er det vigtigt, at Balkans befolkninger ikke efterlades med det indtryk, at etniske udrensninger og flygtningestrømme glemmes eller ignoreres i det øjeblik, de væbnede sammenstød ophører. Derfor er det afgørende vigtigt at opretholde presset, så de kosovaalbanske flygtninge kan vende tilbage, men så sandelig også så det samme kan ske for de mange hundrede tusinde serbere, der er blevet fordrevet fra Krajina og Østslavonien.
- Der er et omfattende behov for genopbygningshjælp til Balkan, og den må koncentreres i de fattigste områder. Økonomisk og social fremgang er afgørende for, at en demokratisk udvikling kan lykkes. Men der er kun tale om reelt demokrati, hvis det er landene på Balkan selv, som - via deres valgte regeringer - bestemmer over økonomien. Ingen suveræne lande skal påtvinges at blive dikteret eller administreret af hverken EU, USA, NATO, IMF eller Verdensbanken.
- Et vigtigt formål med genopbygningshjælpen er at igangsætte en proces i lokalområdet, der sætter områdets beboere og myndigheder i stand til selv at bidrage til genopbygningen. Et væsentligt bidrag hertil vil være betingelsesløs og fri adgang for alle varer fra Balkan til EU's marked. For at kunne lægge pres på myndigheder, som fortsat krænker menneskerettighederne og modsætter sig demokratisering, kan denne frie adgang for varer gøres betinget af fremskridt på disse områder.
- En vigtig forudsætning for varig fred og forsoning mellem forskellige etniske grupper på Balkan er, at de ansvarlige for ugeringerne bliver retsforfulgt og straffet. I den forbindelse er det helt afgørende, at der ikke gøres forskel mellem forskellige etniske grupper hvad angår strafforfølgelse. Derfor er det også dybt bekymrende at notere, hvordan både Serbien og Kroatien mere eller mindre systematisk nægter at samarbejde med Krigsforbryderdomstolen.

*Poul Andersen (S) Per Kaalund (S) Lotte Bundsgaard (S) Anna-Marie Hansen (S) Ingrid Rasmussen (S) nfm.
Villy Søvndal (SF) Arne Melchior (CD) Jørgen Estrup (RV) Søren Søndergaard (EL) Svend Aage Jensby (V)
Karen Rønne (V) Erik ;Jacobsen (V) Anders Mølgaard (V) Hans Engell (KF) fmd. Helge Adam Møller (KF)
Peter Skaarup (DF) Jann Sjursen (KRF)*

Fremskridtspartiet havde ikke medlemmer i udvalget.

[Oversigt](#)

- ▶ [B 148 - bilag 1](#) spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 2](#) spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 3](#) spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 4](#) spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren
- ▶ [B 148 - bilag 5](#) spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 6](#) spm. til udenrigsministeren Kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 7](#) spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 8](#) spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren
- ▶ [B 148 - bilag 9](#) samrådsspm. om SFOR, til udenrigsministeren og forsvarsministeren
- ▶ [B 148 - bilag 10](#)spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 11](#)udkast til betænkning over B 148
- ▶ [B 148 - bilag 12](#)sva på spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 13](#)sva på spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 14](#)sva på spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren
- ▶ [B 148 - bilag 15](#)spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 16](#)sva på spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 17](#)sva på spm. til udenrigsministeren Kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 18](#)sva på spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 19](#)sva på spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [B 148 - bilag 20](#)sva på spm. til udenrigsministeren kopi til forsvarsministeren om landtropper
- ▶ [Retur til](#) Oversigt

- ▶ 0 Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 148: Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.
- ▶ 1 FORMANDEN
- ▶ 2 SØREN SØNDERGAARD (EL)
- ▶ 3 VILLY SØVNDAL (SF)
- ▶ 4 HANS ENGELL (KF)
- ▶ 5 VILLY SØVNDAL (SF) (KORT BEM.)
- ▶ 6 FORSVARSMINISTEREN (HANS HÆKKERUP)
- ▶ 7 PETER SKAARUP (DF) (KORT BEM.)
- ▶ 8 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 9 FORSVARSMINISTEREN (HANS HÆKKERUP)
- ▶ 10 HANS ENGELL (KF) (KORT BEM.)
- ▶ 11 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 12 PETER SKAARUP (DF) (KORT BEM.)
- ▶ 13 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 14 HANS ENGELL (KF) (KORT BEM.)
- ▶ 15 KELD ALBRECHTSEN (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 16 FORMANDEN
- ▶ 17 PETER SKAARUP (DF) (KORT BEM.)
- ▶ 18 FORMANDEN
- ▶ 19 PETER SKAARUP (DF)
- ▶ 20 ARNE MELCHIOR (CD)
- ▶ 21 SØREN SØNDERGAARD (EL)
- ▶ 22 ARNE MELCHIOR (CD) (KORT BEM.)
- ▶ 23 SØREN SØNDERGAARD (EL) (KORT BEM.)
- ▶ 24 FORMANDEN
- ▶ 25 KIM BEHNKE (FP)
- ▶ 26 FORMANDEN
- ▶ 27 UDENRIGSMINISTEREN (NIELS HELVEG PETERSEN)
- ▶ 28 PETER SKAARUP (DF) (KORT BEM.)
- ▶ 29 Afslutning af punktet vedr. B 148

B 148 (som vedtaget): Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

Vedtaget af Folketinget ved 2. (sidste) behandling den 17. juni 1999

Folketingsbeslutning

om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo

Folketinget meddeler sit samtykke til, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke i Kosovo, som efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-pagtens kapitel VII udsendes under enhedskommando til implementering af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, samt at de danske F-16 fly, som hidtil har deltaget i NATO's luftoperationer i forbindelse med Kosovo-krisen, stilles til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan. Den internationale styrke i Kosovo vil udføre sine opgaver i henhold til FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999 og tilhørende aftaler og foranstaltninger samt i henhold til NATO-rådets beslutninger.

[Oversigt](#)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

(Beslutningsforslag nr. B 148).

Beslutningsforslaget skal skabe grundlag for, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke, som efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-pagtens kapitel VII udsendes under enhedskommando til implementering af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, samt at de danske F-16 fly, som hidtil har deltaget i NATO's luftoperationer i forbindelse med Kosovo-krisen, stilles til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan.

FN's Sikkerhedsråd vedtog den 10. juni 1999 resolution 1244, der danner rammerne for en fredsløsning for Kosovo, herunder indsættelsen af en styrke i Kosovo, KFOR. Det fremgår af et annekst til resolutionen, at styrken skal have substantiel NATO-deltagelse, og at den indsættes under enhedskommando. Styrken skal have til opgave at etablere sikre omgivelser, således at flygtninge og internt fordrevne kan vende sikkert hjem. En militær-teknisk aftale er indgået mellem KFOR og Forbundsrepublikken Jugoslavien (FRY), hvoraf det fremgår, at FRY er indforstået med styrkens indsættelse, herunder styrkens ret til om nødvendigt at anvende magt.

KFOR's væsentligste militære opgaver vil være at overvåge efterlevelsen af sikkerhedsrådsresolutionens bestemmelser samt den militær-tekniske aftale. KFOR vil bl.a. skulle overvåge og sikre tilbagetrækningen af alle jugoslaviske styrker fra Kosovo. KFOR vil også skulle sikre en demilitarisering af Kosovo's Befrielseshær, UCK og andre væbnede kosovo-albanske grupperinger samt bidrage til at skabe sikre omgivelser for gennemførelsen af den politiske og civile del af resolutionen, herunder for de civile og humanitære organisationer og Det Internationale Krigsforbrydertribunals arbejde.

KFOR vil være bemyndiget til at anvende alle nødvendige midler for at sikre efterlevelse af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999. KFOR forudses at blive på ca. 50.000 mand med deltagelse af alle NATO-lande samt en række ikke NATO-lande. Hertil kommer bidrag fra Rusland, der for øjeblikket er genstand for forhandlinger.

Regeringen hilser vedtagelsen af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999 velkommen og finder, at det internationale samfunds indsats nu må koncentreres om at skabe de optimale rammer for dens gennemførelse.

Det er regeringens hensigt at bidrage til KFOR med en panserinfanteribataljon på ca. 850 mand samt personel til NATO's kommandostruktur og de dertil knyttede højere placerede enheder samt evt. personel til fælles støtteenheder. Det er ligeledes regeringens hensigt at stille øvrige danske militære bidrag til en NATO-indsats på det vestlige Balkan til rådighed for implementeringen af sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, i det omfang der måtte være behov herfor. Det drejer sig om de danske F-16 fly med støttepersonel og støttemateriel, samt det danske maritime bidrag. Bidragene er udsendt på grundlag af Folketingets beslutninger B4 af 8. oktober 1998, B128 af 22. april 1999 og B 146 af 28. maj 1999.

Regeringen foreslår på denne baggrund, at Folketinget under henvisning til Grundlovens § 19, stk. 2 meddeler sit samtykke til, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke i Kosovo, som efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-pagtens kapitel VII udsendes under enhedskommando til implementering af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, samt at de danske F-16 fly tillige stilles til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan, idet NATO's støtte til SFOR, KFOR og operation Allied Force fremover udgør én operation.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, skal jeg tillade mig at anbefale det til det Høje Tings velvillige behandling.

[Ingrid Rasmussen](#) (S):

Socialdemokratiet har fra starten bakket op om NATO's aktioner i Jugoslavien, og det vil vi også gøre med vedtagelsen af dette beslutningsforslag.

Efter 79 døgn med bombninger fra NATO lykkedes det, alle havde set frem til. Der kunne laves en fredsaftale med styret

i Beograd. Socialdemokratiet ser fredsaftalen som en stor sejr for humanismen og demokratiet. Nu er volden mod uskyldige mennesker standset, og den serbiske tilbagetrækning er begyndt. Grundlaget for en permanent fred på Balkan er den stabilitetspagt, som er forhandlet mellem EU-landene, G 8 og landene i Sydøsteuropa. Pagten giver mulighed for en økonomisk og politisk udvikling gennem et stærkt samarbejde mellem landene på Balkan, og EU har forpligtet sig med massiv økonomisk og teknisk bistand. Dette er blot begyndelsen på en stor opgave. Danmarks bidrag til den internationale styrke er rigtig og nødvendig. Vi følger den aktive linje, som Danmark har og har haft i forbindelse med internationale konflikter. Det er en stor og svær opgave at skulle sikre tilbagekomsten af de fordrevne albanere og samtidig garantere sikkerheden for serberne i Kosova. Det bliver en operation, hvor vore soldater får brug for al deres træning og dygtighed, men jeg har fuld tillid til, at vore soldater vil løse deres opgave perfekt. Med Kosovainsatsen har Europa og NATO-landene gjort det klart, at vi ikke accepterer krænkelser af store befolkningsgruppers menneskerettigheder. Vi accepterer ikke etnisk udrensning, og vi accepterer ikke fordrivelser af folk fra deres eget land. Derfor er det så vigtigt, at fredsaftalen bygger på verdenssamfundets opbakning i form af en FN-resolution. Uden et stærkt sammenhold i Europa og mellem NATO-landene havde det ikke været muligt at nå frem til en fredsplan. NATO-alliancen har vist sin styrke i en situation, hvor grundlæggende menneskelige værdier var på spil. Uden befolkningernes opbakning havde det ikke været muligt at nå hertil. Den danske befolkning har vist sin solidaritet med mennesker i nød. Det har de gjort i kraft af en vedholdende opbakning til NATO-operationen, også da det så vanskeligt ud, gennem nødhjælp, især gennem en omfattende humanitær bistand til flygtningene i Makedonien og Albanien og ved modtagelsen af kosovoalbanske flygtninge her i landet. Der bliver brug for dette engagement ved opbygningen af stærke civilsamfund på Balkan. Med EU som omdrejningspunkt skal vi styrke, hvad man kunne kalde den civile sikkerhedspolitik i landene i Øst- og Centraleuropa. Målet er at give mulighed for, at forskellige befolkningsgrupper bliver hørt og kan eksistere side om side. Danmark skal og vil deltage aktivt i genopbygningsarbejdet. Nu skal freden vindes, og med Danmarks aktive rolle i Kosova understreger vi, at vi har viljen og evnen til at gøre det nødvendige både humanitært og sikkerhedsmæssigt.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Af beslutningsforslagets bemærkninger fremgår det, at styrken også vil skulle sikre en demilitarisering af Kosovos befrielsehær UCK og andre væbnede kosovoalbanske grupperinger.

Jeg vil godt spørge fru Ingrid Rasmussen, hvad man forestiller sig at danske styrker skal gøre i forbindelse med afvæbningen af de kosovoalbanske styrker, og om den danske regering mener, det er tanken, at danske styrker f.eks. skal gå op i bjergene og foretage en krigsførelse. Hvad er det, mandatet, som Socialdemokratiet vil give regeringen her, indebærer? Indebærer det et mandat for danske styrker til at blive trukket ind i en langvarig konflikt med en bevægelse, som måske ikke i længden vil se NATO"s styrker som ganske venligtsindede?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Socialdemokratiets ordfører kaldte dagen i dag for en stor sejr for humaniteten. Det er jo næsten som præsten, der til begravelsen siger: »Gid der må komme flere dage som denne.«

Jeg synes, det havde været passende, om den socialdemokratiske ordfører om ikke andet så havde beklaget alle ofrene for NATO's fejlbombardementer i det mindste. Der er selvfølgelig også en masse serbiske civile, der er blevet dræbt, men der er også kosovoalbanere, som er blevet dræbt af NATO's fejl bomber. Det synes jeg havde været passende, men der er jo selvfølgelig forskel i temperament.

Men jeg vil godt spørge den socialdemokratiske ordfører, om det er korrekt forstået, om det er med Socialdemokratiets fulde velsignelse, at denne her fredsftale forhindrer, at Kosovos befolkning kan gennemføre en folkeafstemning om deres status i forhold til resten af Jugoslavien og republikken FRY.

Er det sådan et udtryk for en særlig socialdemokratisk demokratiopfattelse, at den befolkning, der bor i Kosova, ikke skal have ret til f.eks. at gennemføre en folkeafstemning om deres status som den, man havde i Sønderjylland efter Første Verdenskrig?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Ingrid Rasmussen](#) (S):

Til såvel hr. Keld Albrechtsen som til hr. Søren Søndergaard vil jeg gerne sige: Man kan have mange forskellige holdninger til den problematik, som vi nu står i her. Alt andet lige mener jeg og Socialdemokratiet med mig, at det er en sejr, at vi nu er nået så langt som til at ville kunne sætte en styrke ind, der kan gøre, at albanerne kan vende tilbage til deres land og i al skyldig respekt over for de serbere, der også skal leve i samme land.

Med hensyn til folkeafstemning, som der bliver spurgt om, så er det nok ikke lige det tidspunkt her, man kan se for sig, at der skal være en folkeafstemning. Der er ingen identitetskort, der er ikke nogen opdatering på, hvem der egentlig er i landet. Der er 500.000 internt fordrevne rundt omkring i bjergene osv., hvordan skulle de komme ned?

Det, der ligger tilbage, er, at nu tager vi hele den diskussion her og den indsættelse af KFOR-styrken i den rækkefølge, det må komme. Jeg tror nok, at man i det kosovoalbanske område er meget glad for, at vi er nået så langt, som vi er nu.

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Nu bliver jeg forvirret. Den socialdemokratiske ordfører, fru Ingrid Rasmussen, snakker om, at tiden aktuelt ikke er inde til en folkeafstemning, og det er noget med nogle identitetskort osv.

Betyder det, at Socialdemokratiet fortolker aftalen på den måde, at det er muligt inden for den aftale på et senere tidspunkt at gennemføre en folkeafstemning om Kosovos fremtid? Fortolker Socialdemokratiet det på den måde, så synes jeg, det ville være interessant for alle at få det opklaret. Vi fortolker det ikke på den måde, men vi kan jo lave en fejlfortolkning, så det vil jeg godt høre om.

Og så vil jeg også godt høre, om den socialdemokratiske ordfører sådan set mener, at der er noget i den FN-resolution, der er vedtaget, der på nogen måde er i modstrid med det, som Rusland har gjort med at rykke ind med styrker.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Vi har i Enhedslisten nøje drøftet, om vi kunne komme i en situation, hvor det ville være forsvarligt at støtte det forslag, som regeringen har fremsat. Og derfor har vi også lyttet meget omhyggeligt til svaret på de to spørgsmål, som vi nu har stillet.

Det er jo sådan, at den kosovoalbanske befolkning ikke er blevet hørt om den løsning, den aftale, som nu ligger. Og derfor er det meget afgørende for os at få at vide: Har man tænkt sig at bruge danske soldater til at gå ind og afvæbne en styrke, som mange i den albanske befolkning jo vil betragte som Kosovos legitime væbnede styrke? Og hvad kan det føre danske soldater ud i? Det synes jeg at man skylder os et klart svar på.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Ingrid Rasmussen](#) (S):

Til hr. Søren Søndergaard vil jeg blot sige, at der jo implicit ligger, at der er tale om udstrakt selvstyre for Kosovo, og det er naturligvis det, der ligger bag. UCK står også bag ved den aftale.

Til hr. Keld Albrechtsen, der spørger, om danske soldater skal afvæbne UCK-styrker: Dét vil det naturligvis være sådan, at vil der være trusler fra UCK mod danske soldater - mod NATO-styrken i øvrigt - vil man kunne gå ind i selvforsvar. Afvæbning af soldaterne vil ske over for UCK-soldater, som det vil over for serberne.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Ja, vi får jo hele tiden nye oplysninger. Nu får vi altså oplysning om, at UCK har accepteret afvæbning af UCK-soldater. Det er jo interessant; det får vi jo at se i den kommende tid, om det er rigtigt.

Men stadig væk til fru Ingrid Rasmussen om demokratiopfattelsen: Ja, vestmagterne har dikteret nu efter at have lukket øjnene for undertrykkelsen i Kosova i årevis, at der skal være udstrakt selvstyre. Men det er jo ikke demokrati. Demokrati er, at en befolkning selv bestemmer. Befolkningen i Kosova skal have mulighed for selv at bestemme og gøre, som f.eks. Adem Demashi foreslår: en konføderation med Serbien, eller som nogle af UCK"erne foreslår:

løsrivelse.

Det er noget, befolkningen i Kosova skal afgøre, og det fordrer, at de har mulighed for at gennemføre en afstemning. Og det er det, spørgsmålet går på, og det nytter jo så ikke noget, at fru Ingrid Rasmussen begynder at snakke om udstrakt selvstyre, som er en bestemt form, som vestmagterne har dikteret, og derfor igen: Indebærer denne her aftale, at befolkningen i Kosova får det elementære demokrati, der består i, at de kan afgøre deres egen fremtid?

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Forrige](#)

Formanden:

Hr. Keld Albrechtsen, sidste korte bemærkning.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Jeg vil godt spørge fru Ingrid Rasmussen, om Socialdemokratiets læsning af bemærkningerne til det her beslutningsforslag fortolker ordene »en demilitarisering af UCK"s styrker« sådan, at NATO-styrkerne og altså også de danske soldater kun vil gribe til våbenmagt i selvforsvar. Jeg vil indrømme, at sådan kan bemærkningerne ikke læses på almindeligt dansk. Der går de ud på en afvæbning, om nødvendigt med magt. Men jeg vil da kun være glad, hvis Socialdemokratiet kan afgive en sådan garanti, som fru Ingrid Rasmussen kom med her for et øjeblik siden, om, at man kun vil gribe til våbenmagt, hvis man bliver angrebet, kun vil gøre det i selvforsvar.

Og jeg vil gerne bede udenrigsministeren bekræfte, at det er konsekvensen af en vedtagelse af det her forslag.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Ingrid Rasmussen](#) (S):

Som hr. Søren Søndergaard ved, så er Kosova på nuværende tidspunkt og vil sandsynligvis være det, uden at jeg skal kunne sætte nogen som helst tidshorisont på, en del af FRY, og jeg tror nok, at lige nu drejer det sig om at få en stabilitet og en fred i området, som er altafgørende for de mennesker, der gerne vil vende tilbage til deres land.

[Erik Jacobsen](#) (V):

Ved starten af den militære aktion på Balkan har vi fra Venstre påpeget, at det på et tidspunkt kan blive nødvendigt at indsætte landtropper, også af hensyn til den humanitære situation og for at medvirke til, at de titusinder af flygtninge kan vende tilbage til deres hjemland under betryggende forhold. Derfor er vi i Venstre ikke overrasket over at se dette beslutningsforslag, som vi har til behandling her i dag.

Vi er tilfredse med, at støtten stilles til rådighed i følge FN's sikkerhedsresolution 1244 af den 10. juni 1999 samt i henhold til NATO-rådets beslutninger og den fredsplan, som forbundsrepublikken Jugoslavien accepterede den 3. juni 1999.

Samtlige NATO's 19 lande har tilkendegivet at ville bidrage med tropper, og en del NATO-partnerlande har også givet tilsagn om at ville deltage, herunder også Rusland. Det bekræfter, at der er en stor opbakning til denne aktion for at medvirke til at skabe stabilitet og sikkerhed i det område, som har været plaget af uroligheder i mange år, hvor uskyldige mennesker har lidt til det yderste af, hvad verdenssamfundet kan acceptere.

Finansieringen af styrken kan vi acceptere, og vi er enige med regeringen i, at der skal foretages de fornødne investeringer i materiel, og at personalet skal være veludrustet til at kunne operere på dette meget vanskelige terræn for at kunne opfylde den opgave, som vi herfra stiller.

Under det kommende udvalgsarbejde har vi fra Venstre nogle spørgsmål, som vi ønsker nærmere afklaret, herunder hvorledes forsyningen til styrken skal foregå, om der er tilstrækkeligt med feltlazaretter til rådighed, hvem der skal betjene disse lazaretter samt spørgsmålet om rekruttering til afløsning af styrken, om der er tilstrækkelig med kapacitet til at afløse, idet vi må forvente, at denne aktion bliver af længere varighed. Dette er nogle af de spørgsmål, som vi ønsker afklaret.

Derudover må der ikke ske en reduktion af de nuværende styrker i Bosnien, som derved kunne svækkes, men generelt er Venstre positiv over for dette beslutningsforslag, og vi forventer en hurtig udvalgsbehandling, så forslaget kan blive vedtaget og dermed åbne mulighed for, at denne aktion kan sættes i værk, så vi kan få disse lidelser over for uskyldige mennesker stoppet og vi igen kan se stabilitet og udvikling også i denne del af Europa.

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Hans Engell](#) (KF):

Den 24. marts indledte NATO de luftmilitære angreb mod det serbiske Milosevicregimes militære styrker, og efter 78 dages luftangreb, hvorunder også danske F-16 fly fløj 200 missioner med 3.000 timer på vingerne i en glimrende indsats, lykkedes det at fremtvinge den politiske og diplomatiske løsning, der hele tiden har været målet.

Det er værd at understrege, at de mål, som en enig NATO-alliance satte sig, er blevet fastholdt. NATO-landenes fælles indsats sikrede den stærke militære udgangsposition, hvorpå den fredelige genopbygning af Kosovo nu kan indledes.

Hertil skal Danmark naturligvis yde sit bidrag og sin indsats, og vi kan derfor støtte regeringens forslag, ligesom vi giver opbakning til den øvrige humanitære og økonomiske indsats, der er nødvendig for at sikre en harmonisk og stabil udvikling i denne region, hvis sikkerhedspolitiske situation også er i klar dansk interesse.

Efter krigen melder det spørgsmål sig naturligvis, om bombningerne var nødvendige. Kunne problemerne ikke være løst ved forhandlingsbordet? Hertil er svaret nej. Forhandlingsmuligheden var i mere end et år til stede, men det lykkedes ikke at få Milosevic til at forpligte sig til en aftale. Havde NATO tøvet, ville de endeløse tovtrækkerier ved forhandlingsbordet fra serbisk side været udnyttet til at fuldføre de etniske udrensninger, som Milosevic så grundigt havde forberedt.

Resultatet var blevet en moralsk, militær og politisk katastrofe for hele regionen, for hele Europa. Havde vi accepteret denne politik, ville vi i Europas midte have haft en befolkning på en million mennesker, hjemløse, fordrevne, bosat i Europas fattigste lande. Vi havde oplevet risiko for spredning af konflikten med den potentielle risiko, der også lå for stormagtskonflikt.

Gennem de mange uger er det lykkedes at holde NATO-alliancen sammen trods serbiske forsøg på at splitte sammenholdet. Det siger utroligt meget om NATO's styrke, at dette er lykkedes.

I halvtredsåret for alliansens oprettelse er det blevet understreget, at alliansens nye strategiske koncept ikke er en venlig skåltale, men udtryk for, at alliansen tager sine nye veldefinerede opgaver alvorligt. Beslutningen om luftangrebene har heller ikke ødelagt forholdet til Rusland. Der har været uenighed og er det fortsat, men NATO og de russiske forhandlere har i fællesskab kunnet udvikle en diplomatisk strategi, som har afsluttet krigen. Kosovo er også blevet et vendepunkt for et europæisk samarbejde. Den fredsstøttende styrke, som nu overtager opgaverne i Kosovo, vil i betydelig grad blive opbygget af europæiske forsvarsenheder, ligesom europæerne skal bidrage markant til den humanitære indsats. Det giver en helt anden baggrund at debattere europæisk forsvars- og sikkerhedssamarbejde på, og også den debat deltager vi gerne i med det sigte at sikre en fuldgyldig dansk deltagelse og indflydelse på dette samarbejde. Regeringen redegør i forslaget for baggrunden, herunder FN's beslutning, og vi er tilfredse med, at man har valgt at udsende en robust styrke. Vi er også opmærksomme på de betydelige menneskelige og økonomiske krav, udsendelsen af denne styrke indebærer. Jeg tror, vi må være indstillet på, at Bosnienstyrken kun langsomt vil kunne nedtrappes, og at også Kosovooperationen vil kunne vare længe, 5 år, 10 år, hvem ved, ingen ved det, men vi må være indstillet på, at det kan få langtrækkende konsekvenser for dansk forsvar og for vores deltagelse i det fredsstøttende arbejde. Det stiller krav til forsvaret både personelmæssigt og til materiellet, og vi er på den baggrund tilfredse med de bestemmelser, vi har i den nye forsvarsaftale om det økonomiske niveau for dansk deltagelse i internationale operationer; en aftale, som vi vil vogte nidkært. Formår vi, NATO og de danske styrker at sikre freden og den stabile udvikling i regionen lige så effektivt, som krigen blev ført, kan Kosovo blive et vendepunkt for NATO og Europa. Kosovo er den første egentlige krig, som er ført i menneskerettighedernes navn. Det er den første krig, hvor den luftmilitære indsats viste sig at være afgørende. Det var hverken landegrænser, handelsinteresser, olieforsyninger eller andre mere egennyttige motiver, der dannede baggrund. Det var en krig, hvor missionen var veldefineret, nemlig at bringe flygtningene tilbage til deres hjem og at bygge en varig og retfærdig fred i Kosovo. Det er den opgave, som nu forestår. Den bliver ikke let. Den kalder også på dansk medansvar og aktiv deltagelse, og derfor støtter vi regeringens forslag og ønsker det hurtigt gennemført.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Villy Søvndal](#) (SF):

Jeg må sige, at hr. Hans Engell ikke er meget i tvivl, når han skal vurdere de to centrale spørgsmål, nemlig om bombardementerne var nødvendige. Hr. Hans Engell svarer ja. Og var forhandlingsmulighederne udtømt? Hr. Hans Engell svarer ja. Og det kan i og for sig ikke overraske.

Jeg vil godt citere fra dagbladet Berlingske Tidende i går, hvor tidligere udenrigsminister hr. Uffe Ellemann Jensen udtaler følgende:

»Nu er krigen så slut. Graden af succes kan diskuteres. Det vil bl.a. afhænge af viljen til at gennemføre fredsftalen, men den anden diskussion kan vi ikke længere skubbe bag os. Var det rigtigt at starte krigen, og blev den ført på rette måde?«

Jeg citerer så videre:

»Man havde ikke udtømt alle økonomiske og politiske og diplomatiske midler, før man greb til magt.«

Det var tidligere udenrigsminister, ministerkollega med hr. Hans Engell, der udtaler det her.

Jeg synes, det er ganske interessant, at afgåede ministre er i stand til at vurdere historieskrivningen måske knap så rørstrømsk, som hr. Hans Engell er i stand til. Er der ikke grad af tvivl i hr. Hans Engells sind efter måske 10.000 døde på begge sider og to totalt sønderbombede nationer om, at det her nu også var det rette?

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Jeg kan være fuldstændig enig med den konservative ordfører, hr. Hans Engell, i, at Milosovic er en vanskelig herre at bide skeer med. Det er jo sådan set også derfor, at vi fra venstrefløjen i 10 år har tigget og bedt skiftende regeringer om at støtte oppositionen i Serbien og hjælpe med til at komme af med ham. Den tigger havde ikke nogen effekt på den borgerlige regering. Den har heller ikke haft nogen effekt på den nuværende regering.

Men dermed er ikke sagt, at alle forhandlingsmuligheder i Rambullet var udtømte, og derfor vil jeg godt spørge hr. Engell, om han er bekendt med de udtalelser, som er kommet fra republikanernes udenrigspolitiske rådgiver i Senatet, Jim Jatras, som har udtalt, at under Rambulletaftalen udtalte en ledende repræsentant fra det amerikanske udenrigsdepartement, at »Vi satte med vilje kravene for højt til, at serberne kunne godtage det. De trænger til at få lidt bombning, og det er, hvad de får.« Tyder sådan nogle udtalelser virkelig på, at alt har været gjort for at få forhandlingerne til at lykkes?

(Kort bemærkning). [Hans Engell](#) (KF):

Jeg vil gerne sige til hr. Villy Søvndal og til hr. Søren Søndergaard, at det, hr. Uffe Ellemann-Jensen, den amerikanske republikaner og jeg har tilfælles, er, at ingen af os er i regeringsposition og ingen af os har deltaget i forhandlingerne i Rambouillet.

Vi har her i Danmark fået udførlige redegørelser fra den danske regering om dette forløb, og jeg må sige, at jeg har ingen grund til at betvivle, at der på serbisk side ikke var den vilje til at opnå et forhandlingsresultat, som man nu påstår.

Ser vi på erfaringerne både fra Bosnien og også forhandlingerne omkring Kosovo, har der jo været ét spor, der har gentaget sig, nemlig Milosevics evne til at trække forhandlinger ud, og når han til sidst blev tvunget til at indgå en aftale, så løb han fra den meget hurtigt.

Hvis vi skal se på krigen og de 78 dages kampagne og NATO's indsats i bakspejlet, er det da indlysende, at der var nogle ting, der kunne have været overvejet gennemført anderledes. Man kunne stille spørgsmålet om, hvorfor man ikke var bedre forberedt til at modtage de mange flygtninge, når man vidste, de ville komme. Man kan diskutere, hvor klogt det var fra starten stort set at afskære en landmilitær indsats og derved fjerne presset på Milosevic. Og sådan kan der være en række andre spørgsmål, som er af mere historisk interesse.

Det, jeg mener der i dag er det afgørende, er, at vi nu samler os om den opgave sammen med vores NATO-allierede at være med til at bygge en stabil og fredelig udvikling op i Kosova og først og fremmest sikre flygtningenes tilbagevenden.

Jeg overser ikke, at der i en række af NATO-landene og også i USA har været og er elementer af indenrigspolitik i denne diskussion. Jeg har ikke opfattet, og det er heller ikke Det Konservative Folkepartis opfattelse, at man var i en situation, hvor det gjaldt om at give serberne nogle bomber. Målet var en fredelig løsning, det syntes ikke at være realistisk, og derfor måtte NATO ty til luftangrebene, og det er det, der nu er kronedes med en politisk løsning.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Jeg vil da godt opfordre den konservative ordfører til her i de her dage, vi skal have, inden det her forslag skal til anden behandling - for det skal jo gennemarbejdes grundigt - at læse bladet The Nation, hvor George Kenney sad på den desk, der havde med det område at gøre, og som i øvrigt gik af i protest mod, at man ikke gjorde nok mod de etniske udrensninger fra serbernes side, som mente, at man skulle have gjort mere mod de etniske udrensninger, og han refererer præcis det her. Så det er altså en af dem, der sad og arbejdede med det og var centralt placeret. Så det vil jeg da opfordre den konservative ordfører til.

Derudover vil jeg godt spørge hr. Hans Engell: Hvad er det i den aftale, der er kommet nu, som Milosevic ikke var villig til at acceptere i Rambouillet? Nogle af de ting, som var anstødsstenen i Rambouillet, er jo ikke med i den her aftale. F.eks. spørgsmålet om, at NATO-soldater skal optræde i forskellige funktioner i selve Serbien, er jo ikke med. Så hvad er det præcist for nogle punkter, som Milosevic har givet sig på, når vi sammenligner i forhold til Rambouillet?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Hans Engell](#) (KF):

Jeg mener, at ingen, der har fulgt udviklingen de sidste par måneder i Kosovo, kan være i tvivl om, at det, denne krig nu afsluttes med - den politiske løsning, der nu etableres, og indsættelsen af KFOR-styrken i Kosovo - unægtelig ligger meget langt fra det, der var Milosevicregimets udgangspunkt under forhandlingerne og i det efterfølgende forløb.

Jeg synes, at hr. Søren Søndergaard og Enhedslisten skal lade være med sofisteri i den diskussion, vi her står i. Det har været åbenbart for alle - og det er det, der nu åbenbares i takt med, at NATO-styrkerne rykker ind i Kosovo, afdækker massegrave og afdækker det forløb, der har været i landet - hvad det er, man fra det serbiske militær og fra militsernes side har været i færd med. Det har været åbenbart, at Milosevicregimet ikke har skyet nogen midler, når det gjaldt udrensningerne og fordrivelsen, og derfor ville det have været et spørgsmål om NATO-alliancens troværdighed, hvis man havde fortsat ved et forhandlingsbord, hvor alle muligheder syntes udtømte.

I den aftale, der nu foreligger, er der ændringer i forhold til Rambouillet. Men hovedmålet, nemlig at flygtningene skal kunne vende tilbage, er fastholdt, og det er den proces, vi nu kan glæde os over er i gang under beskyttelse af NATO-styrker.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Jeg vil gerne spørge hr. Hans Engell, om han ikke kunne tage at minde hr. Søren Søndergaard om, at hr. Milosevic er tiltalt ved Krigsforbryderdomstolen for grove krigsforbrydelser. Mener hr. Hans Engell, at man kunne træffe nogen som helst brugbar aftale med denne person?

[Forrige](#)

Formanden:

Hr. Søren Søndergaard for den sidste korte bemærkning.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Kan hr. Engell ikke meddele hr. Arne Melchior, at det er lige præcis, fordi Milosevic er en skurk, at vi krævede, at de serbiske desertører, der kom til Danmark, skulle have asyl? Og kan hr. Engell så ikke tilføje, at hverken hr. Engell eller hr. Arne Melchior's parti var villige til at give de serbiske desertører asyl? Det synes jeg hører med til historien. Man holdt hånden over potentielle krigsforbrydere, og det er ikke rart.

Men derudover vil jeg stille dette spørgsmål til hr. Hans Engell: Hvad er bevist for, at de etniske myrderier - ikke udrensningerne langs grænsen til Albanien, de var ganske rigtigt i gang - men at myrderierne, fordrivelserne, de systematiske fordrivelser var i gang, før bomberne faldt? Det var jo noget, som kom, efter at bomberne begyndte at falde.

Jeg ved godt, at man nu forsøger at opbygge den myte, at der var en etnisk fordrivelse i gang; men kan hr. Engell så ikke rapportere til os, hvor mange der var fordrevet til andre lande på det tidspunkt, da bombardementerne startede? Kan vi ikke få det oplyst? Så kan det jo afklare sagen.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Hans Engell](#) (KF):

Til hr. Arne Melchior kan jeg svare bekræftende, og jeg synes, det er et rigtigt argument, hr. Melchior bringer ind i debatten. Vi taler om et regime, hvis førstemand præsidenten plus fire af hans medsammensvorne på grundlag af et meget tungt bevismateriale nu er tiltalt for Domstolen i Haag, og det forløb er jo ikke skubbet til side, uagtet at der nu er etableret en politisk løsning, som man er i gang med at implementere. Vi må forvente, at den retfærdighed, som er sat

i gang, fuldføres gennem Domstolens forhandlinger. Med hensyn til flygtningestrømmene ved hr. Søren Søndergaard jo udmærket, at der allerede var fordrevet mange, mange tusinde, før bombardementerne startede, og hvis hr. Søndergaard er i tvivl om det, skulle han læse UNHCR's rapporter om det spørgsmål. På samme måde er det åbenbart, at Operation Hesteko ikke var en operation omkring de etniske fordrivelser, som var planlagt fra den ene dag til den anden. Her var der tale om en systematisk forberedelse af fordrivelsen af et helt lands befolkning. Det var, hvad det handlede om, og det var det, NATO svarede igen på, da man indledte luftangrebet.

[Næste](#)[Oversigt](#)

Villy Søvndal (SF):

Fra SF's side vil vi udtrykke vores udelte glæde over, at der langt om længe er kommet en politisk løsning på Kosovokonflikten, hvor krigshandlingerne stopper, hvor de fordrevne flygtninge kan vende hjem, og hvor der kan indledes en genopbygning af hele regionen.

Med forslaget i dag skal Folketinget give sit samtykke til, at Danmark bidrager til den internationale styrke med 850 mand efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd. I SF har vi siden konflikstens start efterlyst en politisk løsning, og vi har efterlyst, at FN blev placeret i en central rolle. Det er det, der nu sker, og SF vil, som vi gjorde med SFOR i Bosnien i 1995, støtte dansk deltagelse i den internationale styrke med FN-mandat. Det er en overordentlig svær opgave, der forestår, og den kan komme til at tage lang tid, fordi hadet fik lov til at vokse sig så stort - dels på grund af de initiativer, der ikke blev taget i tide, dels på grund af de skæbnesvangre fejltagelser, der efter SF's opfattelse har præget begivenhedsforløbet indtil nu. Dels er der den militære opgave: at overvåge og sikre tilbagetrækningen af alle jugoslaviske stillinger i Kosovo; dels at sikre, som det hedder i forslaget, en demilitarisering af UCK og andre bevæbnede kosovoalbanske grupperinger. Jeg vil godt sige, at jeg synes, det må være med dyb bekymring, vi lige præcis i disse dage kan følge rollespillet, hvor vi ser NATO-soldater og UCK-partisaner stå side om side, når landsbyer bliver overtaget. Jeg vil godt spørge udenrigsministeren: Er det virkelig ikke det rette tidspunkt nu, at NATO burde træde i karakter, medmindre NATO er en ensidig part i denne konflikt? Er det virkelig meningen, at NATO-soldater skal stå skulder ved skulder med UCK-soldater i de byer, hvor serberne forsvinder? Sådan havde jeg ikke forstået konstruktionen. Jeg forstår også, at ifølge dagbladet Information i dag siger en tysk brigadegeneral, at han er ikke i stand til at afvæbne UCK. Det har han ikke noget mandat til, og der er ikke udtrykt noget mandat; han skal alene forsvare sig, hvis UCK går til angreb på ham. Er ministeren enig i den fortolkning? Det er ganske afgørende, netop fordi det, vi ser nu, er den anden etniske udrensning, nemlig at serberne bliver udsat for noget, som måske er psykologisk forståeligt efter det forløb, der har været, men som er helt, helt, helt uacceptabelt set i forhold til, at FN skal beskytte civilbefolkningen og beskytte alle civilbefolkningsgrupper, uanset hvilken etnisk baggrund de har. Jeg håber meget, at udenrigsministeren kan bekræfte, at NATO's hensigt ikke er at tildele UCK en afgørende rolle i dette forløb. Opgaven er jo at rydde de landminer, der er spredt ud over landet, og som dræber og lemlæster, og desuden at skabe rammer for de civile, humanitære organisationers arbejde og det internationale krigsforbrydertribunals arbejde samt hjælpe dem med en række opgaver af mere civil karakter. Jeg vil så slutte af med at sige noget om den civile indsats. Beslutningsforslaget redegør for, at FN's generalsekretær udnævner en særlig repræsentant til at overvåge implementeringen af den civile del af genopbygningen, og det er vi meget tilfredse med. Men vi vil godt understrege, at det er helt, helt, helt, helt afgørende, at der nu sker en fremadrettet indsats rettet mod hele regionen, der kan understøtte demokratiseringen og den sociale udvikling og fjerner forudsætningen for den nationalisme, der har redet Balkan som en mare. EU skal efter vores opfattelse spille en afgørende rolle

i arbejdet frem mod demokrati og frem mod økonomisk og social udvikling på Balkan. Vi har alt for ofte været vidne til det misforhold, der er mellem viljen til militær indsats og den efterfølgende vilje til den civile indsats. Jeg tror, det bliver en utrolig vigtig opgave at holde fast i de smukke formuleringer i disse dage, når dagligdagen igen bliver en del af verden, og når krigsbillederne ikke længere er en del af vores virkelighed. Det gælder om at fastholde viljen til og villigheden til at betale den store regning, der følger efter, og at forberede befolkningerne i Europa på, at det her kommer til at koste, og at alternativet til at betale er, at mange små bål fortsat vil ulme med risikoen for, at der igen udbrænder en storbrand. Jeg har så en sidste kommentar til diskussionen om situationen på Balkan. Noget af det, man også kan frygte i denne situation, er, at fjendebillederne er trængt så skarpt ind, at serberne bliver fastholdt i en position som pariafolket i Europa. Det er helt afgørende, at det ikke må ske, og jeg vil godt spørge udenrigsministeren direkte, om det ikke er udenrigsministerens opfattelse, at forudsætningen for at få ryddet op i nationalismen i Serbien er, at Serbien får sin andel af den internationale styrke, der nu skal sættes ind på Balkan. Med disse bemærkninger kan SF støtte forslaget.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Jeg kan ikke dy mig for at konfrontere SF's ordfører med et citat fra samme partis ordfører den 16. april i år, hvor vi havde en stor Kosovodebat her i Tinget. Det var den dag hr. Holger K. Nielsen, der repræsenterede SF, og han sagde - jeg citerer fra Folketingets forhandlinger 1998-99, side 5521:

»Sandheden er, at bombardementerne har styrket Milosevic. Det er sandheden, og det er den virkelige fiasko i det her bombardement. Man troede, at man kunne svække Milosevic, men man har styrket denne Hitler gennem de her bombardementer.«

Er det stadig væk SF's opfattelse, at hr. Milosevic går styrket ud af denne sag?

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Hr. Villy Søvndal var inde på et spørgsmål, som jeg også rejste tidligere i debatten til fru Ingrid Rasmussen, nemlig spørgsmålet om afvæbningen af UCK's styrker.

Jeg vil godt spørge hr. Villy Søvndal, om det betyder, at SF ligesom Enhedslisten har den opfattelse, at det ikke vil være acceptabelt at sende danske soldater ud på grundlag af formuleringen i beslutningsforslagets bemærkninger, hvor der står, at der skal sikres en demilitarisering af Kosovos befrielsehær. Jeg vil godt spørge, om det var sådan, det skulle forstås fra SF's side?

Så kunne jeg godt tænke mig, hvis ministeren kunne komme herop og af hensyn til klarheden i debatten redegøre for, hvad de ord i bemærkningerne faktisk indebærer. Fru Ingrid Rasmussen havde jo den samme opfattelse som den tyske brigadegeneral, som hr. Villy Søvndal henviste til, men det er jo ikke det, man giver mandat til, hvis man stemmer for forslaget med de bemærkninger, der er til det.

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Jeg har også et lille spørgsmål til hr. Villy Søvndal.

Hr. Villy Søvndal brugte den formulering, at nu skulle NATO træde i karakter med hensyn til afvæbningen af UCK; men hvad betyder det konkret? Det er klart, at i det tilfælde, at UCK"ere eller nogle andre laver overgreb på serberne, skal NATO eller hvilke som helst andre, der måtte være på stedet, bruge al deres styrke til at forhindre det; det er klart.

Det er også klart, at det skal forsøges at forhandle aftaler om, at UCK trækkes tilbage til kaserner eller baseområder, eller hvad det nu kan være. Det er en selvstændig opgave, som selvfølgelig også fremgår af aftalen, men mener hr. Villy Søvndal også, det er en selvstændig opgave, at NATO-tropper - herunder danske tropper - skal indlede kampe mod UCK for at få dem afvæbnet? Er det det, der står på dagsordenen i dag? Betyder det, at NATO træder i karakter, at vi får en krig mellem NATO og kosovaalbanske befrielsesstyrker?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Villy Søvndal](#) (SF):

Jeg skal starte bagfra med hr. Søren Søndergaard og måske starte med et modspørgsmål: Er det ikke et kolossalt problem, at vi i disse dage ser den modsatte etniske tømning af Kosovo, som vi ellers har været vidne til, nemlig at 200.000 serbere er på vej ud?

De er formentlig på vej ud, fordi de frygter for det, der kan ske efter det, der er sket, og jeg synes, det er dybt bekymrende i den situation at se UCK-soldater stå side om side med NATO-soldater. Det er klart, at det ikke kan være voldsomt betryggende for serberne at se den ene part i konflikten være direkte inddraget, og derfor går min opfordring på - og jeg er spændt på ministerens svar - at spørge til UCK's rolle i den nuværende situation.

Jeg formoder, at hensigten er, at UCK skal afvæbnes, og at UCK ikke skal spille nogen militær rolle. Det behøver i sagens natur ikke at ske ved direkte kampe, og det ville jeg også anse for at være helt underligt. Men jeg vil anse det for at være NATO's opgave at sikre, at UCK ikke kommer til at spille en militær rolle.

Til hr. Keld Albrechtsen, der i virkeligheden spørger om det samme, nemlig om demilitariseringen er det samme som afvæbningen, og der er jeg igen spændt på udenrigsministerens svar. Efter min opfattelse betyder det, at det er en NATO-opgave at afvæbne UCK og sikre, at UCK i den nuværende periode ikke kommer til at spille nogen militær rolle.

Til hr. Melchior, der er optaget af en debat for et stykke tid siden og diskussionen om, hvilken betydning bombardementet har haft for Milosevic, vil jeg sige, at som jeg ser det, har alle tabt i den her krig. Alle har tabt, serberne har tabt, den serbiske civilbefolkning har specielt tabt meget, den kosovoalbanske befolkning har tabt, og i virkeligheden har også NATO-alliancen tabt en del.

Jeg mener, alle har tabt ved at bombe de områder, der skulle beskyttes, tilbage til det punkt, som tilfældet er i dag. Og jeg håber meget, når historien skal skrives, at man lader være med at beskrive det her som den succes, der kunne betyde, at man vover sig ud i den her type af eventyr endnu en gang.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Jeg må sige, at jeg synes ikke, hr. Villy Søvndals svar på mit spørgsmål var krystalklart, derfor vil jeg forsøge mig en gang til.

Det, som vi jo i Enhedslisten i ganske særlig grad er bekymret over, er, hvis danske soldater og NATO-soldater i det hele taget kommer i en væbnet konfrontation med Kosovos befrielsehær.

Jeg kan meget vel forstå hr. Villy Søvndals overvejelser om, at man naturligvis skal beskytte f.eks. det serbiske mindretal, hvis der er optræk til overgreb. Naturligvis, men det er jo en ganske anden sag.

Jeg forstod det også sådan, at hr. Villy Søvndal ville foretrække, at en afvæbning foregik frivilligt, men jeg hørte det nærmest, som om SF i givet fald ville acceptere det, som jo også er indholdet af aftalerne, nemlig en væbnet afvæbning. Men det kan jeg da næsten ikke forestille mig kan være rigtigt. Derfor tillader jeg mig at spørge igen.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Det er da helt korrekt, vil jeg sige til hr. Søvndal, at alle har tabt. Sådan er det med krig. Alle tabte jo også i både Første og Anden Verdenskrig. Hvad havde hr. Søvndal ellers tænkt sig? Krig er en meget høj pris at betale, og det går ud over så at sige alle.

Der var også anstændige, næstekærlige, humanistiske tyskere i Anden Verdenskrig, der tabte. Men både hr. Hitler og Milosevic er jo kommet til magten i deres lande med demokratiske midler. Og jeg vil gerne citere fra Politikens kronik i søndags - søndag den 13. juni - hvor forfatteren Jens Christian Grøndahl skriver, at prisen har været for høj, og dog måtte den betales, for der var ikke noget alternativ.

Men ved at konstatere noget, ethvert 7-års-barn ved, at alle taber på krig, undgik hr. Søvndal mit spørgsmål, som var dette, om han stadig mener, som hr. Holger K. Nielsen gav udtryk for den 16. april her i salen, at man har styrket hr. Milosevic ved bombardementerne. Det svar undgik hr. Søvndal; men intet svar er jo også et svar.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

I modsætning til det forsøg, der nu bliver gjort på at fremstille det anderledes, vil jeg sige, at det jo er rigtigt, at SF og Enhedslisten i hele det her forløb har været fuldstændig enige om på det kraftigste at fordømme de etniske udrensninger, som serbiske nationalister har gennemført i Kosova. Og ligesådan er det også fuldstændig rigtigt, at vi nu er enige om vigtigheden af at forsvare, at kosovaserbere, som ikke har begået ulovligheder, bliver forsvaret mod pression, etnisk fordrivelse og undertrykkelse. Men det ændrer jo ikke noget ved, at realiteten i landet er, at UCK for mange kosovoalbanere er kommet til at fremstå som deres redskab i den kamp, der er foregået. Derfor synes jeg lidt, at hr. Villy Søvndals indfaldsvinkel, altså hvis man prøver at sammenligne, vil svare nogenlunde til, at Montgomery den dag, han ankom til Danmark i 1945, havde startet med at afvæbne modstandsbevægelsen. Det havde nok ikke været særlig populært. Tror hr. Villy Søvndal, at det ville være særlig populært blandt kosovoalbanerne at begynde at afvæbne UCK, og er det det, der skal til i den aktuelle situation for at skabe fred og stabilitet?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Villy Søvndal](#) (SF):

Til hr. Arne Melchior først. Krig er en høj pris at betale. Det er jo derfor, den skal anvendes med omhu. Jeg vil selv tro, at det er derfor, at tidligere udenrigsminister, hr. Uffe Ellemann-Jensen, i går i Berlingske Tidende giver udtryk for, at han er i tvivl, giver udtryk for, at han ikke er af den opfattelse, som hr. Arne Melchior er.

Det er hr. Uffe Ellemann-Jensen ikke ifølge den artikel, han selv har skrevet i går i Berlingske Tidende. Der er han ikke enig i, at de diplomatiske, de politiske muligheder er afprøvet, inden man går til de militære skridt. Det er derfor, han er i tvivl. Det er derfor, han siger, han er i tvivl, og det er derfor, man skal være varsom med den tendens, der er til at anvende krig i stadig større omfang til at løse politiske problemer. Det er jo derfor, vi er modstandere af bombardementerne og har protesteret imod dem hele tiden. Vi mener, at der var andre muligheder.

Det spørgsmål, der så står tilbage, er: Hvem kommer styrket ud af det her? Det tror jeg ikke er muligt at svare endegyldigt på på nuværende tidspunkt. Jeg tro bl.a., det afhænger af, hvor revanchistisk man opfører sig fra Vestens side i den kommende tid.

Jeg vil godt sige, at hvis det ender et sted, hvor Serbien som det eneste land i regionen ikke får del i den genopbygningshjælp, der bliver etableret, så tror jeg, man styrker den serbiske nationalisme. Det kan så godt være, at hovedfiguren hedder Milosevic, det kan godt være, han hedder Seselj, det kan være, han hedder noget helt tredje, det er for så vidt ligegyldigt, men hvis det ikke lykkes at trække Serbien ind i et udviklingsforløb, der også økonomisk-socialt trækker Serbien opad, så tror jeg, man fastholder baggrunden for den serbiske nationalisme.

Så skal jeg sige til hr. Keld Albrechtsen og hr. Søren Søndergaard, at det, jeg sagde i mit første indlæg, og som jeg står fast på, er, at det er en opgave at afvæbne UCK i den nuværende fase, og det er en selvstændig opgave at sikre, at UCK ikke står side om side med NATO-soldater i en situation, hvor det serbiske mindretal er på vej ud, fordi de frygter for deres sikkerhed, og den frygt bliver bestemt ikke mindre af at se UCK stå side om side med NATO-soldater i de her dage.

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Jamen hvad er det for noget, at serberne ikke skulle komme med i genopbygningsarbejdet? Det har jo masser af vestlige ledere, herunder USA's præsident, sagt at det bør de, men en forudsætning for at det kan ske, må jo være, at de skaffer sig af med deres forbryderiske regime. Det er vel ikke hr. Søvndals mening, at verden skal pumpe penge i et land, hvor pengene bliver beslaglagt og bragt ud af landet af en krigsforbryder?

Så det er at lægge den del af verden for had, hr. Søvndal selv er en del af og en vigtig del af og en nydende del af, at påstå, at der er nogle her, der ikke vil gøre noget for serberne. Det vil vi da. Men vi kan da ikke forære et forbryderisk regime vore støttemidler. Det kan vel ikke være hr. Søvndals mening.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Mimi Jakobsen](#) (CD):

Jeg er selvsagt helt enig med hr. Arne Melchior i, at der er ingen, der vinder ved en krig, men jeg vil gerne spørge hr. Søvndal, om han ikke mener, at der er en videregående konsekvens. Jeg skal citere den amerikanske udenrigsminister, fru Madeleine Albright, der på et tidspunkt sagde: Hvis hr. Milosevic ikke accepterer de krav, vil hr. Milosevic opdage, at han vil blive berøvet nogle af de ting eller værdier, han sætter meget højt.

Dette signal er givet til den næste, der måtte sidde og have lignende tanker rundt omkring, og det er et meget stærkt signal. Vel kom indgrebet for sent, vel er krig den absolut sidste løsning, og jeg lægger ligesom hr. Søvndal stor vægt på konfliktløsninger og alt det her inden, men den næste, der måtte få samme fornemmelser som hr. Milosevic, får det klare signal, at verden er blevet for lille til den slags ting, og at man kan blive berøvet nogle af de værdier, man sætter højest, hvis man forsøger. Det synes jeg måske alligevel er en positiv ting midt i hele ulykken.

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Villy Søvndal](#) (SF):

Jeg vil godt sige til både fru Mimi Jakobsen og hr. Arne Melchior, at jeg startede faktisk med at udtrykke vores uforbeholdne glæde i SF over, at vi nu er kommet til en politisk løsning.

Så er det klart, at så har vi en opgave, som vi nu diskuterer, og som formentlig vil blive beriget af historikere også i den kommende tid. Denne diskussion vil for det første hedde: Var det nødvendigt, eller har den tidligere udenrigsminister hr. Uffe Ellemann ret, når han siger, at han ikke synes, de økonomiske, politiske og diplomatiske midler var udtømte. Det synes jeg er op til historikere at bevise,

Jeg håber så, at vi bliver beriget med en dybtgående analyse af hele forløbet, når vi skal præcisere historien, for der er to mulige konklusioner efter det forløb, vi har været igennem. Den ene hedder, at krig er et meget virksomt diplomatisk middel, og at man skal gå ind på et relativt tidligt tidspunkt med krigen for at sikre de forhold, man nu engang vil have.

Der er en anden konklusion, og den afhænger af, hvordan man vurderer den konflikt, der har været i Kosovo. Den hedder, at det var utrolig omkostningsfyldt i forhold til dem, de skulle hjælpes. Jeg vil gætte på, uden at vide det, at der er dræbt 10.000 serbere. Jeg vil gætte på, at der er dræbt mindst lige så mange kosovoalbanere. Vi ved, at bombardementerne begge steder har pulveriseret stort set alt inklusive boligkvarterer begge steder. Var det prisen værd, eller kunne man have nået det her ad anden vej? Det må blive den ganske centrale historiske analyse. Og jeg er ikke så meget i tvivl, og jeg er stadig mindre i tvivl om, at grunden til, at Vesten valgte, som man gjorde, var, at man var dikteret af den samme angst for de dér billeder, som vi alle sammen har haft. Men jeg tror altså også, det spillede en afgørende rolle at vise NATO's styrke, NATO's handlekraft i en situation, hvor NATO var i gang med at diskutere en ny rolle, og det synes jeg er bekymrende. Det synes jeg er bekymrende.

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Forrige](#)

Første næstformand ([Birte Weiss](#)):
Hr. Peter Skaarup som ordfører.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

[Peter Skaarup](#) (DF):

Der skal ikke herske tvivl om, at Dansk Folkeparti er meget glad for, at vi nu er nået frem til den situation, at der er en fred i området, og forhåbentlig varer den fred ved.

Det er så vigtigt, set i lyset af, at der nu er kommet en FN-resolution også, nr. 1244, der meget klart siger, at en række lande nu går ind og vil prøve at sikre, at den fred bliver bevaret, at Danmark selvfølgelig også skal yde sit bidrag til det. Derfor vil Dansk Folkeparti senere i dag, når vi skal stemme om det danske bidrag, sige ja til at afsende

850 mand til området dernede. Vi mener, det er utroligt vigtigt, at Danmark også er medvirkende til at opretholde den fred, vi har oplevet nu igennem nogle dage. Kun på den måde får vi bl.a. de mennesker, der er flygtet på grund af den ulykkelige situation dernede, tilbage, hvor de kommer fra. Vi kan sikre, at de betingelser, der skal være til stede for, at folk kan vende tilbage, også kommer. Og det betyder selvfølgelig også, at vi gerne ser, at regeringen på baggrund af det her begynder at overveje at lægge planer for, hvordan man kan hjemsende de 3.000 flygtninge, vi har forpligtet os til fra dansk side, hvordan de kan komme tilbage.

Vi har jo med interesse set på, at Danmark har betalt for oprettelsen af flygtningelejre lokalt i nærområdet, som stort set ikke bliver brugt, og det er selvfølgelig dybt beklageligt, at man fra regeringens og hjælpeorganisationernes side ikke har formået at tilvejebringe nogle lejre, som har været tilstrækkelig interessante for flygtningene at bruge, og derfor synes vi, det nu vil være relevant at overveje fra regeringens side at sikre, at de flygtninge, vi har fået til Danmark, bliver hjulpet lokalt i nærområdet, indtil de kan vende tilbage, når der forhåbentlig er fred i deres eget område.

Vi er selvfølgelig glade for, at der nu er kommet et FN-mandat til det her, altså at der er en resolution 1244, som der er fuld opbakning bag. Det gør, at det internationale samfund med meget større styrke end tidligere kan stå samlet omkring den indsats, der skal til for at sikre fred i området.

Vi vil naturligvis under udvalgsbehandlingen være interesserede i en afvæbning af UCK. At UCK bliver afvæbnet, er klart en vigtig forudsætning for et godt dansk bidrag, som forhåbentlig kan være med til at sikre freden. Og det bør være sådan, at UCK meget hurtigt bliver afvæbnet, sådan at det sikres, at der ikke kan komme krigshandlinger ud af den situation.

Man skal jo være opmærksom på, at aftalen stadig væk bevarer jugoslavisk suverænitet over Kosovo, og det skal UCK selvfølgelig også rette sig efter, lige så vel som de øvrige parter i konflikten har måttet rette sig efter de aftaler, der er indgået. Og dér er det altså vigtigt for os, at det sikres, at UCK bliver afvæbnet meget hurtigt, og det kan ikke nytte noget, at der er nogen slingring dér. Det bør være sådan, at alle parter i konflikten arbejder på at bevare den fred, der nu er skabt.

I det store og hele er vi altså tilhængere af, at UCK meget hurtigt kommer af med de våben, de har nu, og meget hurtigt stopper krigshandlingerne. Grundlæggende kan vi konkludere, at vi fra Dansk Folkepartis side vil støtte, at det styrkebidrag sendes afsted. Der er nu en fred, som vi fra dansk side kan være med til at bevare, og derfor skal vi selvfølgelig udnytte den chance også.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Ja, hr. Peter Skaarup og Dansk Folkeparti fornægter sig ikke. Det er hans og Dansk Folkepartis bekymring at få sendt de herværende kosovoflygtninge ud af landet hurtigst muligt; det er klart. Han under dem selvfølgelig ikke de ordentlige senge og toiletter og køkkener, som de i øjeblikket har til disposition. Næ, de skal ned i nogle telte, som vi ikke ved om de kan komme væk fra, før det bliver vinter igen - selvfølgelig skal de det! Og de skal ned til deres ødelagte eller nedbrændte huse, så hr. Skaarup og Dansk Folkeparti kan få mere plads - selvfølgelig skal de det!

Det har vi set i en pressemeddelelse fra partiet, og vi har hørt det fra hr. Skaarup forskellige steder, og det er ubehageligt, ja, jeg er overhovedet ikke betænkelig ved at sige, at det er væmmeligt.

Og så har jeg også til hr. Skaarup et citat fra den 16. april 1999, men det kan jeg ikke nå nu, for lampen lyser, så jeg beder om en ny kort bemærkning.

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Jeg vil bare kongratulere Dansk Folkeparti med, at man nu endelig er kommet hjem til NATO. Det er jo en ulykkelig skilsmisse, der har været her i en periode. Vi ved jo, hvordan Dansk Folkeparti i lang tid har angrebet UCK. For et års tid siden var man sammen med regeringen og EU i en fordømmelse af UCK som terrorister. Man havde ikke meget tilovers for albanernes kamp for deres rettigheder. Så har der været en ulykkelig skilsmisse, og den er nu overstået, og Dansk Folkeparti og NATO står igen samlet om, at kosovaalbanerne i hvert fald ikke skal have for meget.

(Kort bemærkning). [Peter Skaarup](#) (DF):

Først vil jeg sige til hr. Arne Melchior: Der er jo ikke nogen grund til at hidse sig op over noget her. Vi kan da tale stille og roligt om tingene. Og så vil jeg sige, at fra Dansk Folkepartis side kan vi ikke se nogen som helst problemer i at bede regeringen om at lave en plan for, hvad der skal ske med de flygtninge, der er kommet til Danmark.

Jeg tror, der mange danskere, der stiller sig selv det spørgsmål, hvorfor Danmark har oprettet flygtningelejre nede i Albanien tæt på Kosovo, som kan tage imod op til 10.000 flygtninge, men hvortil der kun er kommet ganske få. Det er klart, at det virker utrolig dårligt planlagt, og at det virker, som om man ikke har tænkt sig om på et tidligt tidspunkt. Dér peger vi så på, at der rundt omkring i verden er mange flygtninge, der trænger til hjælp, og dér bør Danmark naturligvis hjælpe så godt, som det er muligt, og derfor mener vi, at man sagtens kan hjælpe de mennesker lige så godt med både mad og boliger osv. i nærområdet. Man behøver altså ikke give de flygtninge, der er kommet til Danmark, denne særlig gode behandling i forhold til de mange andre flygtninge nede i Albanien, som jo i øjeblikket måske ikke får så god en behandling, men trods alt får mad og husly osv. Og der er slet ikke nogen grund til, at hr. Arne Melchior hidser sig op over det, for det er stille og roligt sagt fra vores side, at vi synes, regeringen skal - ikke hjemsende nogle flygtninge i morgen, men melde ud over for den danske befolkning og Folketinget, hvad den egentlig har tænkt sig at gøre med hensyn til de flygtninge, der er kommet til Danmark, og hvornår vi kan forvente at man påbegynder en hjemsendelse af dem. Regeringen har jo selv sagt, at den vil hjemsende flygtninge herfra, og så er det vigtigt at fastholde, at det skal ske. Vi ved jo fra tidligere, at man f.eks. i forbindelse med Bosnien-krigen sagde, at de flygtninge, som der var kommet 20.000 af til Danmark, skulle vende tilbage, men realiteterne er jo, at de aldrig er vendt tilbage, og at der stadig væk er omkring 20.000 bosniske flygtninge i Danmark. Derfor er det altså vigtigt for os i Dansk Folkeparti at fastholde regeringen på det løfte, som den har givet.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Hans Engell](#) (KF):

Nu er der jo som bekendt større grund til at glæde sig over en synder, der omvender sig, end over ti frelste, og jeg synes da, det er meget tilfredsstillende, at Dansk Folkeparti her giver tilslutning til gennemførelsen af forslaget. Det er tilfredsstillende, at det politiske grundlag for udsendelsen af den store danske styrke hermed bliver bredere. Men jeg kan selvfølgelig ikke undgå en vis forundring over den siksakkurs, der har præget Dansk Folkepartis stillingtagen, når det gælder udsendelse af fredsstøttende danske enheder. og jeg lyttede omhyggeligt til hr. Peter Skaarups tale, og jeg fandt ingen klar linje.

Hidtil har man afvist udsendelse, senest da vi behandlede forslagene om F-16-flyene og det sømilitære bidrag, men nu står Dansk Folkeparti bag, og det synes jeg der er grund til tilfredshed med, vil jeg sige helt åbent. Men måske vil hr. Skaarup åbenbare, hvad der egentlig er linjen i Dansk Folkeparti, når det gælder deltagelse eller ikkedeltagelse i udsendelsen af disse styrker.

Er det udtryk for en ny politik fra Dansk Folkepartis side, eller er det sådan, at man altså denne gang har valgt denne løsning, og at det næste gang måske bliver en anden løsning? Jeg tror, det kunne være interessant at få at vide, hvad der egentlig er Dansk Folkepartis politik, når det gælder udsendelse af fredsstøttende enheder.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Min sindsstemning har jeg ganske udmærket kontrol med, men selvfølgelig er jeg ophidset, og jeg er fnysende arrig på min sidemand, som jeg har svært ved at snuppe at sidde ved siden af, når det er hans interesse i dag at få sendt folk ned til nogle telte, som vi ved de skal kravle ind i, og hvor de har ganske få kvadratmeter at kunne eksistere på. Det er det, Dansk Folkeparti interesserer sig for og bruger sin tid på.

Jeg synes, det er dybt skammeligt og fornedrende, at man ikke under nogle tusinde mennesker, at de i nogle måneder mere kan leve under menneskeværdige forhold. Det er væmmeligt og modbydeligt, og det er et nyt tegn på, at man i det parti betragter mennesker som gods eller varer.

Det er de altså ikke. Disse mennesker har samme eksistensret som hr. Peter Skaarup og hans familie.

(Kort bemærkning). [Peter Skaarup](#) (DF):

Jamen jeg har én gang sagt til hr. Arne Melchior, at der ikke er nogen grund til at hidse sig op over det her, for vi er nok politisk uenige - det tyder det på - og vi har altså haft den holdning, også når det gjaldt de flygtninge, der kom hertil i forbindelse med Bosnien-krigen, at man skulle sørge for at planlægge at hjemsende de mennesker, når der var fred

i området. Hr. Arne Melchior stemmer i dag for et beslutningsforslag, der bl.a. er med til at cementere, at Danmark vil yde et bidrag til, at den fred, der nu er, bliver bevaret. Derfor er det vel naturligt for et parti som vores, der ønsker, at de flygtninge skal vende tilbage, at pege på, at det skal de, og at regeringen selvfølgelig bør overveje, hvornår det kan ske. Det burde dog være logik. Så har hr. Hans Engell været oppe på talerstolen og spurgt til Dansk Folkeparti's kurs i denne her sag. Og den er sådan set meget enkel, for der er jo glædeligvis den nye situation, at der er en fred at bevare, idet FN nu enstemmigt har vedtaget en resolution, der betyder, at flygtningene kan vende tilbage, og at der bliver indsat en styrke, hvori også Rusland deltager, som jo har været en vigtig forudsætning for, at det kunne hænge sammen, og at der også var opbakning fra jugoslavisk side. Derfor er det naturligt, at et parti, der går ind for at bevare fred, men ikke går ind for at opnå fred og frihed gennem krig, siger, at nu vil vi gerne være med til at sende det styrkebidrag afsted. Må jeg minde om, at vi i forbindelse med de aktioner, der har været fra dansk side, altså afsendelsen af soldater fra dansk side, også har været med til at støtte den indsats, der skulle til for at hjælpe flygtninge i området, altså beskyttelsen af flygtninge i området. Det eneste, vi bare ikke vil være med til - og det vil vi fortsat ikke - er, at Vesten skal være en politimand rundt omkring i verden, som i tide og utide ved hjælp af krig skal prøve at påtvinge andre lande Vestens ønsker. Der sætter vi grænsen, men vi vil gerne være med til, når der er fred i et område, at bevare den fred, og det er det, der sker med det beslutningsforslag, som regeringen har fremsat i dag.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

(Kort Bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Jeg har en opfølgende kommentar til hr. Peter Skaarup efter hr. Hans Engells korte bemærkning, idet jeg vil sige, at jeg er forbløffet over, at hr. Engell kunne undgå at hidse sig op over hr. Skaarups tarvelige menneskesyn.

Men til uddybning af det andet emne, Dansk Folkepartis forståelse af krigens gang, vil jeg gerne atter en gang citere fra debatten her i Folketinget den 16. april, Folketingets forhandlinger side 5543, hvor hr. Skaarup stiller mig følgende spørgsmål:

»Er det ikke hr. Arne Melchior's opfattelse, at hvis det militære engagement, vi har nu, fortsætter, vil det være uundgåeligt, at NATO indlader sig på en landkrig?«

Det var altså hr. Skaarup's opfattelse, at det var uundgåeligt, at NATO skulle indlade sig på en landkrig, og at det måtte være en selvfølge af de begivenheder, der foregik.

Mit svar den dag var følgende:

»Det kunne jeg ikke drømme om at svare på. Det er meget muligt, og det er endda sandsynligt, men jeg regner med og håber på, at det er nok at indsætte landtropper på et vist tidspunkt, uden at der behøver være tale om landkrig, for det tror jeg faktisk ikke Milosevics styrker vil være i stand til at føre på det tidspunkt, men det må vi tage stilling til til den tid.«

Jeg tror nok, at det var mig, der fik ret, og hr. Skaarup, der på ny fik dundrende uret i sin vurdering og bedømmelse.

[Forrige](#)

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning, og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Peter Skaarup](#) (DF):

Det er jo meget svært i bakspejlet at vurdere, hvem der fik ret og uret. Det, der står tilbage, er, at der nu er en fred, som kan bevares, og så er det klart, at det er det forslag, der er kommet fra regeringen, som Dansk Folkeparti og de øvrige partier herinde må tage stilling til, og vi ønsker altså at medvirke til, at denne fred kan blive bevaret. Men vi havde da gerne set, at man havde undladt at de aktioner, der har betydet i tusindvis af civile ofre for bombninger osv., men det var hr. Arne Melchior og jeg ikke enige om dengang, da vi debatterede det, og derfor kan vi egentlig ikke komme videre med det nu.

Det, det drejer sig om, er at sikre en opbakning til den resolution, der er fra FN's side, og at Danmark også giver sit bidrag, og det har vi utvetydigt sagt fra Dansk Folkepartis side i dag at vi gør, og her er vi enige med hr. Arne Melchior. Og så er det bare godt, at stort set alle Folketingets partier generelt kan være enige om at hjælpe med den indsats, der skal til dernede, og det burde hr. Arne Melchior jo også synes er fint.

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Forrige](#)

Første næstformand ([Birte Weiss](#)):
Hr. Arne Melchior som ordfører.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Arne Melchior (CD):

CD's støtte til det foreliggende beslutningsforslag er klar og selvfølgelig. Det er det eneste, der er at gøre, og jeg vil benytte lejligheden til at ønske dem, der skal sendes ud, en heldig aktion, at de alle slipper godt fra det, og at de alle selv vil føle, at de gør en nødvendig indsats for fred og retfærdighed.

Fra denne talerstol er Politikens bagsiderubrik At Tænke Sig ofte blevet citeret. Jeg ved ikke, om det før er sket, at Berlingske Tidendes nye tilsvarende bagsiderubrik, der hedder Sværtegade, er blevet citeret, men dér kunne man forleden dag læse: »Sejren er vor. Sejren er vor.« Og det blev så kaldt en Milose-vits. Det var, efter at hr. Milosevic havde proklameret, at han havde vundet. At tænke sig at denne med føje for krigsforbrydelser anklagede person hævder, at sejren er hans, og at demokratiets vogter er ham, det er virkelig til at få sig en latter over, hvis ikke det var så sørgeligt tillige.

Jeg har flere citater fra Politiken. Den 11. juni bragte hr. chefredaktør Tøger Seidenfaden en opfølgende artikel om den fred, der nu forhåbentlig er der og bliver der. Jeg vil gerne citere følgende fra den artikel: »Der er rigtig mange eksperter og politikere rundtomkring i verden, der i dag må fortryde deres pessimistiske prognoser og skråsikre profetier om alt fra en ny Vietnamkrig til en styrket Milosevic til umuligheden af de fordrevnes tilbagevenden.« Ja, det kan man virkelig kalde falske profeter. Dem har vi mange af også her i landet og også nogle stykker af her i huset. Seidenfaden siger videre: »Her skulle siges fra over for endnu et udbrud af det nationalistiske barbari, der har gjort dette århundrede så blodigt. Det var rigtigt at bruge de nødvendige midler mod ondskaben i Kosova. Det lykkedes.« Ja, heldigvis er det lykkedes. Jeg har mere i posen fra Politiken. Jeg ved godt, at det er mig, der skal holde talen, men når nogle har udtrykt det bedre, end man selv overhovedet kan være i stand til, så synes jeg, det er berettiget at bringe nogle citater, og i en tidligere nævnt kronik af forfatteren Jens Christian Grøndahl

i Politiken den 13. juni læser vi følgende: »»Den kroniske uskyld« blev ikke bare titlen på en litterær ungdomsklassiker, det blev også en rammende karakteristik af dens forfatter og de øvrige repræsentanter for dansk åndsliv, der i en slags verdslig religiøsitet ser krig og fred som absolutte modsætninger uden forståelse for, at krigen ikke blot er fredens ophør, men somme tider også fredens forudsætning.« Jens Christian Grøndahl siger videre om forfatteren til »Den kroniske uskyld«: »Hvilken pris er Klaus Rifbjerg villig til at betale for sin madro? Er rabat på retfærdigheden inkluderet?« Se, det er citater at tænke over i denne eftertænksomhedens stund, og jeg kunne lægge alle på sinde at studere den kronik fra Politiken i søndags. Så skal jeg ikke undlade til slut, således som CD også gjorde det ved tidligere Kosovodebatter, på ny at udtrykke vor dybe medfølelse med og sorg over de ofre - levende, døde, efterladte - som krigen har krævet. Jeg har tidligere her diskuteret med hr. Søvnald, at krigen har en høj pris.

I kroner og øre har krigen også haft en høj pris. Det er noget i retning af 35 mia. kr., selv om det jo nok er vanskeligt at gøre helt nøjagtigt op, men det er altså i den størrelsesorden. Nu skal vi have vundet freden, og vi må altså også stille op med de nødvendige milliarder, den nødvendige tålmodighed og den nødvendige ihærdighed for også at vinde freden. Herom skal jeg slutte med et citat fra Tøger Seidenfadens artikel: »Vindes freden lige så effektivt som krigen er blevet det, kan Kosova blive et vendepunkt i Europa. Man kan sige, at Kosova sætter en ny standard for, hvad vi vil acceptere i Europa.«

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Hr. Arne Melchior er allerede gået i gang med at fejre sejren over de falske profeter; måske er det en smule tidligt. Vi husker jo også, da den samme Tøger Seidenfaden snakkede om en velsignelsesrig krig i Golfen. Saddam Hussein sidder der endnu og undertrykker befolkningen. Vi husker jo også, da man med stor glæde besluttede, at krigsforbryderne fra Bosnien, Mladic og Karadzic, som jo bl.a. udryddede Srebrenica, skulle stilles for en krigsforbryderdomstol. Siden da har NATO mere eller mindre systematisk undgået at anholde dem. Nu har man så sat Milosevic på listen, og alligevel er det for tidligt at fejre sejren, for der er desværre intet, der tyder på, at han bliver indfanget hurtigere end de andre. Derfor er vi jo tilbage til det, der hele tiden har været diskussionen, nemlig hvordan vi får gjort op med Milosevic, hvor vores udgangspunkt har været, at det skal den serbiske befolkning gøre.

Så vil jeg godt spørge hr. Arne Melchior om én ting, fordi hr. Arne Melchior bruger ordet retfærdighed: Indgår det ikke i hr. Arne Melchiors retfærdighedskodeks, at en befolkning som den, der bor i Kosova, skal have lov til at bestemme sin egen fremtid? Eller synes hr. Arne Melchior måske, det ligger bedre i NATO's hænder?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Ja, Saddam Hussein sidder der endnu, og det er bestemt en ulykke, men hvorfor sidder han der endnu? Det er, fordi FN er for svagt og kun derfor. FN gav et begrænset mandat, som man ikke turde gå ud over, og det var derfor, det blev nødvendigt

i den nuværende situation at løsrive sig fra FN's diktat. Tøger Seidenfaden kaldte den krig for en velsignelsesrig krig, ja, og det var den også. Han havde fuldstændig ret, for det, hr. Søren Søndergaard hele tiden i sit føleri glemmer, er at betragte alternativet. Ville der ikke have været mere forbandelse og altså mindre velsignelse, hvis man ikke havde trådt op imod Saddam Hussein? Er det det alternativ, hr. Søndergaard ønsker sig? Jeg beder så meget om, at man i alle den slags svære og sammensatte situationer skal tænke på:

Hvad er alternativet? Hvordan ville det være gået, hvis man havde handlet væsentligt anderledes? På det sidste spørgsmål, hr. Søndergaard stillede mig, er svaret: Ja. Det kan ikke være anderledes, og sådan bliver det vel også.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Kosovas befolkning får ikke ret til at bestemme sin egen fremtid. Den får ikke ret til at gennemføre en folkeafstemning om, hvorvidt den ønsker at løsrive sig eller ej. Vi kan alle sammen have vores ideer, om det er klogt, eller det er fornuftigt. Jeg vil selv sætte spørgsmålstegn ved, om det er særlig fornuftigt at løsrive sig, men jeg har den opfattelse, at retfærdighed indebærer et folks ret til selv at træffe den slags beslutninger. Det mener hr. Melchior ikke, det mener NATO ikke, og det synes jeg lægger en vis begrænsning på de to nævntes opfattelse af retfærdighed.

Så spørgsmålet om alternativet: Ja, men det er jo altid spørgsmålet. Hvad er hr. Arne Melchiors alternativ i forhold til Kurdistan? Fortsatte myrderier af kurderne? Hvad er hr. Arne Melchiors alternativ i Algeriet? Fortsatte myrderier i Algeriet, hvor der er blevet myrdet 80.000 siden 1992? Hvad er hr. Melchiors alternativ i forhold til Israel/Palæstina? Fortsat besættelse af land og undertrykkelse af palæstinenserne?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Selvfølgelig tror jeg på folkenes selvbestemmelsesret, og jeg mener, at hr. Søndergaard er for tidligt ude. Vi kan ikke i den nuværende fase løse alle problemer. Hvor hr. Skaarup graver sig ned i at blive af med flygtninge, så er hr. Søndergaard til gengæld for langt fremme.

I øjeblikket er der mere akutte ting at ordne, og det er min overbevisning, at det vil ende med, at kosovoanerne naturligvis får lov til at have samme selvbestemmelsesret som danskerne. Så kan jeg altså ikke på et minut svare på spørgsmål om både Algeriet, Tyrkiet og Israel. Det ved hr. Søndergaard godt, og det har vi diskuteret heroppefra før. Hvis hr. Søndergaard overhovedet følger en lille smule med, ved han, at jeg i årtier er gået ind for en palæstinensisk stat. Så han skal ikke mistænkeliggøre noget dér ved at slynge mig en hel masse lande og dårlige forhold, som jeg heller ikke er begejstret for, og som jeg også gerne vil være med til at ændre, i hovedet. Jeg er ikke skyldig. Må jeg så ikke sige om retfærdighed: Det var faktisk et citat, jeg bragte, hvorvidt der er rabat på retfærdighed. Jeg har aldrig påstået, at jeg kender retfærdighedens nøjagtige holdeplads, og at jeg nøjagtig ved, hvordan den ser ud. Men vi har vel alle sammen lov til at stræbe efter den.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Selvfølgelig tror hr. Melchior på folkenes selvbestemmelsesret. De skal bare have den i afmålte doser, når det passer hr. Arne Melchior og NATO.

Så forklarer hr. Melchior, og det anerkender jeg da fuldstændig, at hr. Melchior i årtier er gået ind for en palæstinensisk stat. Men hr. Melchior er jo ikke i årtier gået ind for, at Israel skulle bombes. Vel? Nej, selvfølgelig ikke. Ligesom hr. Melchior ikke er gået ind for, at Algeriet skulle bombes, eller at Tyrkiet skulle bombes. Man har sagt, at der var nogle andre muligheder.

Det, der er hele vores udgangspunkt, er, at de andre muligheder, der består i at støtte oppositionen i Serbien, ikke er blevet afprøvet, bl.a. fordi det her Folketing med hr. Arne Melchiors hjælp har afvist de folk i Serbien, som kæmpede for demokrati og menneskerettigheder, f.eks. de desertører, som kom hertil, fordi de ikke ville kæmpe Milosevics krig. De fik et spark i bagdelen med hr. Melchiors støtte. Det er den sørgelige kendsgerning.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Peter Skaarup](#) (DF):

Det, der bringer mig herop, er jo selvfølgelig fortsat hr. Arne Melchior's klager over, at Dansk Folkeparti vil have en plan for hjemsendelsen af de flygtninge, som jo kan hjemsendes, når der er fred, vel at mærke en fred, der kan bevares. Der siger hr. Arne Melchior, at det jo er forfærdeligt, at man vil det, og spørger, hvad det er for tilstande, de kommer ud for.

Jeg kan så bare henvise til Kristeligt Dagblad i dag, hvor det jo fremgår, at der nu bliver lavet en overordnet plan for 300.000 flygtninges hjemvenden. Den er næsten på plads, og den inddrager bl.a. danske flygtningelejre, der skal være en slags transitstation, inden de her flygtninge kan vende tilbage til det område, hvor de kommer fra, altså Kosovo.

Hvad er der galt i, at regeringen begynder at spekulere på, hvordan vi får de 3.000 flygtninge, vi har fået til Danmark, sendt tilbage, eventuelt i første omgang til en slags transitstation i nærområdet, altså i de danske flygtningelejre, der stort set er tomme? Og hvad er der galt i, at man så efterfølgende får sendt flygtninge retur, så man bevarer presset på, at de kan komme retur? Det er så uforståeligt for mig, som det kan være.

Hr. Arne Melchior bliver ved med at gentage, at det er så horribelt, at vi ønsker det.

Hvad er der galt i, at man ønsker det, når FN selv er i gang med det, således som der står i Kristeligt Dagblad i dag?

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Jeg kan ikke bruge yderligere af mit krudt og mine sekunder på at forklare hr. Skaarup, hvad jeg mener. Jeg har udtalt det meget, meget tydeligt heroppefra gentagne gange, både i dag og tidligere.

Men jeg må spørge hr. Søren Søndergaard: Hvad er det for noget med, at jeg ikke går ind for, at Israel skal bombes, fordi jeg er gået ind for, at Milosevic skulle bombes? Hvad er det for en sammenligning?

Jeg plejer at anse hr. Søren Søndergaard for nogenlunde intelligent. I dag viser han efter min mening en dumhed, som skriger til himlene. Der er ingen sammenligning mulig.

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Nu er hr. Søren Søndergaard afskåret fra at replicere, men jeg synes ikke, at hr. Melchior's sidste bemærkning skal have lov til at stå uimodsagt.

Jeg vil gerne spørge hr. Melchior, om det ikke er en notorisk kendsgerning, at Israel groft og vedvarende år ud og år ind har overtrådt FN's beslutninger. Er det ikke også en kendsgerning, at det ikke har affødt en eneste reaktion og da slet ikke planer om bombing eller militær indsats fra de vestallieredes side, og at der altså er to standarder i NATO:

én standard, der gælder for det tyrkiske regime og for Israel, og en anden standard, der gælder andre steder?

Jeg synes godt nok ikke, hr. Melchior skal slippe afsted med på den måde at bortforklare det problem, vi har oplevet med krænkelserne af den palæstinensiske befolknings rettigheder.

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Forrige](#)

Første næstformand ([Birte Weiss](#)):

Jeg skal minde om, at den sag, der er på dagsordenen, er folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Tak til formanden for, at jeg må få en kort bemærkning mere.

Jeg er i øvrigt fuldstændig enig; jeg kan jo ikke på 1 minut redegøre for Israels situation gennem dets 50-årige eksistens. Jeg har aldrig benægtet, at Israel har overtrådt beslutninger i FN, det har jeg aldrig nogen sinde bestridt, og det er noget vrøvl at skyde mig i skoene, at jeg skulle have gjort det. Men det er jo en totalt anden situation. Da Israel på folkerettens grund blev grundlagt for 50 år siden, blev det overfaldet af 14 nationer, og Israel har været omgivet af fjendelande i al sin eksistens, af folk, der i deres nationalpagt har haft stående, at Israel skal fjernes fra jordens overflade med alle til rådighed stående midler. Der er vil ikke nogen, ud over hr. Søndergaard og hr. Albrechtsen åbenbart, der nu vil påstå, at det er Israel, der er aggressoren i den sag.

Men det betyder ikke, at Israel har opført sig i alle situationer, som de burde. Man bliver faktisk ikke god af at blive bekæmpet og blive holdt nede og blive forfulgt. Man bliver faktisk det modsatte. Vær venlig at tænke på det.

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Forrige](#)

Første næstformand ([Birte Weiss](#)):

Jeg skal opfordre både ordførere og medlemmer, der tager korte bemærkninger, om for så vidt muligt at holde sig til dagens tema.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Jørgen Estrup (RV):

Det er godt, at kamphandlingerne nu er indstillet. Det giver trods alt plads til optimisme, ikke mindst for de hundredtusinder af flygtninge, som ellers stod over for en ny vinter og for ikke at kunne se nogen fremtid.

Men jeg synes heller ikke, der er grund til at skjule, at det har været tungt undervejs. De oplevelser, vi har haft, har indimellem været mareridtsagtige, og der har uægtelig også været uskyldige ofre.

Facit er trods alt, at vi har markeret, at den type af ekstrem nationalisme og voldelige overgreb, som vi har oplevet i Kosovo, ikke mødes med passivitet, men faktisk med reaktioner, som kan ses og føles, og som gør en forskel.

Det er klart, at der kommer en tid nu til eftertanke om, hvad vi har været igennem, hvordan man angriber lignende situationer i fremtiden. Der er en diskussion om folkeretten, om FN's stilling; det skal jeg ikke komme ind på her, men jeg tror, vi har grund til at gøre status og bruge tid på det.

Jeg synes ikke, der er noget grundlag for en sejrstrus. Vi har taget et lille skridt i retning af fred, demokrati og respekt for menneskerettigheder og for mindretal i Kosovo. Det er stadig væk kun et lille hjørne af det plagede Balkan. Men det er et skridt i den rigtige retning, men foran os står der et stort arbejde. Det bliver ikke ufarligt, det bliver ressourcekrævende, det bliver langvarigt, men det er immervæk en god investering i Europas fremtid, en investering, som vi ikke kan undvære, hvis vi ellers vil slippe for en tilbagevenden til, hvad vi oplevede i 1930'erne.

Den store og meget vanskelige opgave bliver jo at skabe en dagligdag i Kosovo og omgivelser, der gør det muligt for serbere og kosovoalbaniere at leve som naboer, som gode naboer eller som mindre gode naboer, men immervæk som naboer. Det slipper de ikke for, og det hvad enten det så bliver - som det ser ud til i øjeblikket - inden for samme statsdannelse, eller man om nogen tid måtte se, at det i stedet for bliver med en grænse imellem, så er de immervæk naboer. Det er det store problem efter det, man har været igennem.

Derfor bliver det også utrolig vigtigt, at man fra den internationale styrkes side nu markerer, at mindretalsrettigheder også gælder for den serbiske befolkning i Kosovo, at man selvfølgelig har krav på beskyttelse, og at UCK skal rette sig efter de krav. Indsættelsen af styrken sker på grundlag af en FN-resolution, og dermed er der skabt det nødvendige grundlag for at komme videre. Det hilser vi i høj grad velkommen fra radikal side. Den brede opbakning ses måske mest tydeligt af, at måske mere end 35 lande vil deltage i styrken. Dermed har man set niveauet for den indsats, der nu sker, men det bliver også vigtigt at understrege, at det er en militær indsats, som skal understøtte det civile arbejde. Den egentlige indsats bliver det civile arbejde, og man må håbe på, at den stabilitetspagt, som nu mange lande og organisationer har lagt sig bag, faktisk også bliver ført ud i livet, ikke bare bliver ord, men også bliver med indsats af de nødvendige økonomiske midler og den vilje, som er forudsætningen for at få fredelige og demokratiske tilstande på Balkan. Fra dansk side er det vigtigt, at vi bærer de byrder, som den type af konflikter, vi har oplevet i Kosova, kræver, men det indebærer altså, at vi også nu lægger den nødvendige vægt på den civile del. Vi skal bære de militære byrder, men vi skal uægtelig også bære de mindre heroiske byrder, som ligger i den civile indsats. Det bliver langvarigt, det vil kræve stædighed, og det vil blive mindre spektakulært. Der vil være mindre CNN-effekt på det, men det bliver dér, den egentlige indsats skal gøres.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Jørgen Estrup, ligesom jeg spurgte fru Ingrid Rasmussen, hvad Det Radikale Venstres holdning er til det problem, vi står over for, nemlig at der i aftalen indgår en afvæbning af UCK"s styrker. Og jeg vil gerne stille et spørgsmål til hr. Estrup, som jo uden tvivl er klar over, at vi allerede står i den situation, at der er et problem: at UCK"s styrker står ved siden af bl.a. tyske NATO-styrker. De er endnu ikke skredet til afvæbning. Man ved ikke, hvornår de får ordren til det, men udtalelser fra UCK og også fra civile kosovapolitikere tyder på, at man ikke vil acceptere en afvæbning.

Hvordan vil Det Radikale Venstre sikre, at det her ikke fører ud i en ny konflikt, hvor også danske soldater kan komme til at skulle trække våben og komme ind i en militær kriseagtig situation?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Jørgen Estrup](#) (RV):

Jeg er ikke så sikker på, at hr. Albrechtsen har ret i, at UCK ikke vil acceptere den demilitarisering, der er tale om. Jeg har hørt UCK-ledere sige præcis det stik modsatte. Men realiteten er jo den, at den store, afgørende militærstyrke er den internationale, og jeg tror, at i den slags tilfælde er det det, der nok bliver det afgørende og det, som man kan læne sit hoved op ad.

Jeg synes, som jeg også sagde i talen, at det er vigtigt, at man fra den internationale styrke sat ind under et FN-mandat markerer, at mindretalsrettigheder også gælder det serbiske mindretal i Kosova, og at man derfor også er parat til at sætte magt bag ved det. Hvad det må indebære i praksis, må tiden vise.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Spørgsmålet om at sikre det serbiske mindretals vilkår om nødvendigt med væbnet magt, kan vi ikke blive uenige om, vil jeg sige til hr. Estrup; det er ikke det, der er spørgsmålet.

Det oplyses i Information i dag, at UCK's politiske ledere siger, at Kosovos Befrielseshær først vil nedlægge våbnene, når kosovaalbanerne får løfte om en folkeafstemning om deres selvbestemmelsesret. Og det er jo unægtelig et ganske rimeligt og forståeligt krav.

Hvis det er korrekt, så er situationen altså den, at man nu har placeret sig oven på en tikkende bombe, der jo kan eksplodere i det øjeblik, hvor NATO's ledelse beslutter rent faktisk at sætte afvæbningen i gang, men hvor den kosovaalbanske ledelse, den midlertidige regering og ledelsen i befrielseshæren ikke vil acceptere den afvæbning. Hvad vil så Det Radikale Venstres svar på den situation være? Vil det være, at vi sender danske soldater ud med det mandat at deltage i en sådan krig, som kan blive resultatet?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Jørgen Estrup](#) (RV):

Med al respekt for, hvad Information skriver, og al respekt for hr. Albrechtsens interesse for, hvad Det Radikale Venstre måtte mene, så mener jeg trods alt i sidste ende, det afgørende er, hvad der står i FN-resolutionen. Der står, at der skal ske en demilitarisering. Mit spørgsmål til hr. Albrechtsen er, om Enhedslisten faktisk synes, at det er rigtigt, at det skal ske. Man kunne godt få det modsatte indtryk.

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Enhedslisten vil naturligvis gerne støtte en aftale, som giver en selvbestemmelsesret, og hvor man også fra kosovoalbanernes side går ind på den, eventuelt også med en afvæbning, men Enhedslisten finder det ganske enkelt som galmandsværk, hvis man nu vil indlede en afvæbning af det, der af den kosovoalbanske befolkning opfattes som en befrielseshær, og så fremkalde en ny krig, og det er den risiko, man løber, hvis man vedtager dette her med det mandat, som er formuleret, og med de bemærkninger, der står i regeringens beslutningsforslag.

Og så spørger hr. Estrup: Hvorfor spørger jeg Det Radikale Venstre? Ja, Det Radikale Venstre er jo sådan set regeringsparti og har dermed et helt særligt ansvar, men også en helt særlig indflydelse på disse her ting. Den danske regering kan jo faktisk også gøre den indflydelse gældende, bl.a. i NATO, og derfor er det ikke uden interesse, hvad et dansk regeringsparti agter at stille op i en sådan situation; om man vil lade en sådan konflikt løbe og udvikle sig med det resultat, at danske soldater kan ende i et væbnet sammenstød med UCK.

(Kort bemærkning). [Jørgen Estrup](#) (RV):

Nej, men jeg er jo sådan set fuldstændig enig med hr. Albrechtsen i Det Radikale Venstres store betydning. Det er ikke det, vi diskuterer.

Så det, jeg derimod måske ville appellere lidt til, er lidt forståelse hos hr. Albrechtsen, hvis vi i øvrigt er enige i, at FN har skrevet en fornuftig resolution, og at demilitariseringen af UCK faktisk er et mål. Kan hr. Albrechtsen så ikke se det fornuftige i, at man en gang imellem ikke lige præcis siger, hvilke midler der skal bruges på forhånd, men at man lader det stå hen i det uvisse vel vidende, at der er et markant styrkeforhold til fordel for den internationale styrke. Det tror jeg i hvert fald at militærstrategerne godt kan se.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Jeg synes hr. Estrup lidt fordrejer mine ord. Jeg har ikke givet, og Enhedslisten vil ikke give tilslutning til de bemærkninger, der står i regeringsforslaget om demilitarisering, fordi det ikke hviler på en aftale, og det indebærer den risiko, at danske soldater bliver trukket ud i en væbnet konflikt, som kan få dybt tragiske resultater.

Og så må jeg bare konstatere, at hr. Estrup og Det Radikale Venstre altså er indstillet på, fuldstændig klart overvejet og gennemtænkt indstillet på at sende danske soldater ud i noget sådant. Vi må så konstatere, at et parti, der har været båret af en antimilitaristisk tradition, og som i den sammenhæng har en årtier lang - meget længere end Enhedslisten - tradition at være stolt af, altså nu er indstillet på at lægge den tradition på hylden og i stedet indlede noget, som kan blive et farligt militært eventyr, uden at stille nogen som helst krav til det, der skal ske.

Det Radikale Venstre kunne jo sammen med Enhedslisten stille et ændringsforslag, der præciserede, at det ikke må ske.

(Kort bemærkning). [Jørgen Estrup](#) (RV):

Ja, men hvis vi er i gang med konstateringerne, så vil jeg da gerne have lov at konstatere, at Enhedslisten altid gør en dyd ud af at sige, at FN skal man støtte, at FN er baggrunden for al international indsats, der vil stabilisere fred og arbejdet for at skabe ordentlige vilkår for befolkningerne ude omkring. Det, der står i FN-resolutionen, er hr. Albrechtsen og hans parti altså ikke parat til nu at støtte. Hr. Albrechtsen ved udmærket godt, at der i resolutionen står, at der skal ske en demilitarisering. Det var det, vi snakkede om. Det undrer mig godt nok, at Enhedslisten er nået så langt.

Søren Søndergaard (EL):

Da bombeangrebene startede i marts, gik situationen for kosovaalbanerne fra slem til værre. Før var den jo unægtelig utrolig alvorlig. Områder, bl.a. op til Albanien, var blevet etnisk rensset, landsbyer var blevet tømt i forbindelse med kampe med UCK-guerillaer, der var foregået enkelte og meget alvorlige massakrer, og der var et stort antal internt fordrevne. Efter at bombardementerne var gået i gang, gik situationen som sagt fra slem til værre.

Muligheden, som utvivlsomt er blevet diskuteret længe i Beograd, og som forskellige af de mest nationalistiske kræfter i Beograd åbent har antydnet - Seselj og Arkan - blev nu en realitet i Kosova med massive etniske udrensninger.

I hundredtusindvis blev folk fordrevet i ly af de bomber, som NATO kastede, som, da vi fik det diskuteret dengang, angiveligt skulle have til formål at forhindre etniske udrensninger, men som i virkelighedens verden ikke forhindrede noget som helst. Intet forhindrede disse bombardementer. Etniske udrensninger, mord, voldtægter fortsatte. Og i den forstand må vi jo konstatere, at i forhold til det udgangspunkt, der var, har krigen været en katastrofe. Det bliver jo så ikke ændret af, at man så ender med, at de flygtninge, der er kommet i løbet af krigen, så også får lov at vende hjem igen. Det er selvfølgelig noget, vi hilser med glæde. Det spørgsmål, der rejser sig, er: Var forhandlingsmulighederne udtømt? Det, der kan undre én, og det, der har undret os - vi har rejst det flere gange - er de provokative krav i Rambouilletaftalen, som blev stillet den serbiske delegation, krav om, hvordan økonomien skulle være indrettet, krav om NATO-tropper udstationeret i selve Serbien osv. osv. Og det er klart, at når vi fra kilder, der har været centralt involveret i forhandlingerne, kan læse, at der er blevet brugt formuleringer fra det amerikanske udenrigsministerium som: »Vi satte med vilje kravene for højt til, at serberne kunne godtage dem. De trænger til at få lidt bombing, og det er, hvad de får«, så går vores skepsis fra at være omfattende til næsten at være enorm. Vi tror med andre ord ikke på, at forhandlingsmulighederne var udtømt. Vi tror, der var et ønske om at gennemføre de aktioner, og at der var en manglende forståelse for, hvor massive problemer de aktioner ville udløse. En af grundene til det er bl.a. på grund af den løgn, som systematisk er blevet opbygget omkring Bosnien. En løgn, som hed, at alt var kaos, indtil NATO kastede nogle få bomber omkring Sarajevo, så gav de serbiske styrker sig. Men det var ikke derfor, de bosniskserbiske styrker gav sig i Bosnien. Det var, fordi de militært var trængt tilbage på en række områder af regeringshæren og ikke mindst af den kroatisk hær. Vi står så dér, hvor vi står nu, med et efter vores opfattelse NATO-diktat, som så oven i købet - og det er jo så ironien i det - på en række punkter imødekommer Milosevic i forhold til det, der lå i Rambouillet, fordi en række af de krav, der lå i Rambouillet, er taget ud. Det NATO-diktat giver tre problemer. For det første:

Hvis vi kigger på den internationale styrke, hvor FN's mandat snakker om en international styrke med en substantiel NATO-deltagelse og en enhedskommando, så er NATO blevet fortolket som en NATO-kommando, som Rusland har at rette sig efter. Det er baggrunden for, at vi nu har det problem med russiske styrker i Pristina, og det er et problem, som selvfølgelig burde være løst for lang tid siden og ikke være kommet dertil. Men for os er det et udtryk for den arrogance, der har ligget fra NATO's side i forhold til den internationale styrke. Det andet problem er det, vi har diskuteret: afvæbning af UCK. Vi er fuldstændig enige i, at serberne skal beskyttes; skal beskyttes meget. Vi forstår godt, hvorfor serberne har bange anelser. Vi har jo set, hvordan de i Østslavonien og i andre områder er blevet drevet ud. 650.000 flygtninge i Serbien fra andre områder. Ikke meget beskyttelse har de fået. Der har heller ikke lydt meget kritik af den uddrivelse, der er sket af dem. I Danmark sender vi jo serbere fra Østslavonien tilbage til de forfølgelser, de er udsat for dér. Så vi forstår godt, at serberne har problemer og forlanger ordentlig beskyttelse. Men vi mener ikke, at konklusionen på det er en afvæbning af UCK, hvor man lægger op til en konfrontation med UCK. Vi forstår godt det krav, som har været fra UCK, som siger, at man skal have en afstemning, før man vil aflevere sine våben. UCK's hukommelse er jo ikke dårligere, end at de kan huske, at det ikke er mere end 1 år siden, at UCK blev udnævnt som terrorister af USA, og det ikke er mere end 1 år siden, at det blev aftalt i EU, at nu skulle man altså til at forhindre indsamlinger til UCK. Og den tredje og sidste ting, som er årsagen til, at vi har problemer med det her forslag, er selvfølgelig, at kosovaalbanerne ikke får den ret til selvbestemmelse. Hvad de vil bruge den til, er jo op til dem selv, men de får ikke retten til selvbestemmelse. Vi synes, det er underligt, at folk, der snakker meget om demokrati, når det så kommer til et så fundamentalt spørgsmål som den demokratiske ret til at bestemme, laver en aftale, der ikke anerkender det. Det kan Enhedslisten i hvert fald ikke bidrage til.

(Kort bemærkning). [Ebbe Kalnæs](#) (CD):

Jeg har ved gentagne lejligheder spurgt Enhedslisten, om det er muligt at være mere antimilitarist end humanist. Jeg har i de korte indlæg i dag fra hr. Søren Søndergaard hørt, at Mladic, Karadzic og nu Milosevic ikke bliver fanget og kommer for en domstol.

Hvad har hr. Søren Søndergaard tænkt sig? En massiv militær intervention, en gang faldskærmsstyrker, der laver et rent blodigt raid og henter dem ud? Det ville være ideelt. Idealitet i denne her sammenhæng er et stærkt udtryk for omsorgssvigt for Europa og for befolkningen.

Det er klart, at vi gerne ville se de forbrydere for en domstol, men hvad er det for et svar? I det ene øjeblik må vi ikke bruge kampkraft og magt. I det andet øjeblik siger man, at de ikke bliver hentet. Men hvad er konsekvensen af at hente dem, og hvordan skal man gøre det?

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Nu var udgangspunktet for mine bemærkninger, at hr. Arne Melchior havde proklameret sejr. Jeg synes, det var lidt tidligt at proklamere sejr, så længe de, man anklager for krigsforbrydelser, stadig væk bor i deres paladser, men o.k., temperamenter er jo forskellige. Men jeg synes, det er et godt spørgsmål, for det er jo det, der er kernen i det her.

Løsningen på Milosevicproblemet, løsningen på det problem, der er i Serbien, er, at den serbiske befolkning gør op med det styre, der er. Det er løsningen. Og derfor er den centrale opgave, vi har i dag, vi havde i går, og vi i øvrigt har haft de sidste 10 år, at støtte de kræfter, der kæmper for demokrati og menneskerettigheder i Serbien, ligesom vi skal støtte dem andre steder, f.eks. i Kroatien.

Og problemet er, at det er blevet svigtet. Og derfor kommer vi hele tiden i de situationer, hvor der tilsyneladende ikke er andre muligheder end at gribe til meget drastiske metoder, fordi hjemmearbejdet ikke er blevet gjort.

Befolkningerne er løsningen. Og det er i øvrigt også det, der fremgår af det forslag, som Enhedslisten har fremsat. Vi bliver altid spurgt: Hvad er alternativet? Vi har fremsat et forslag. Det kan desværre ikke komme til behandling på grund af et eller andet procedureproblem. Det synes vi er beklageligt. Vi vil nu stille det som ændringsforslag til regeringens forslag, og så kan vi jo få mulighed for at diskutere det i forbindelse med andenbehandlingen.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Ebbe Kalnæs](#) (CD):

Ja, det er ofte gentaget fra Enhedslistens side, at vi skal støtte de demokratiske kræfter, vi skal støtte oppositionen. Hvordan, vil jeg spørge hr. Søren Søndergaard. Skal vi give dem våben? Skal vi være med til at starte en ukontrolleret borgerkrig? Eller skal vi gå ind og være konsekvente? Skal vi undlade en situation, som vi ikke undlod, når det gælder Bosnien, da vi havde sikre områder, vi rendte fra efter at have erklæret dem sikre?

Jeg mener, Enhedslistens generelle holdning på det her område er ord og dyb omsorgssvigt for en demokratiudvikling i Europa.

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Jamen jeg kan jo kun gentage, at da vi havde desertørerne fra den serbiske hær i Danmark, da sagde vi fra Enhedslistens side: Lad os sende et klart signal til Milosevic. Lad os give dem asyl her i Danmark, fordi de siger nej til at kæmpe i nationalistiske krige. Flertallet i Folketinget inklusive Centrum-Demokraterne gik ikke med på det. Så hvem der laver omsorgssvigt, hvem der i virkeligheden fører en politik, der gavner Milosevic, ja, det kan vi jo lade andre afgøre. Jeg har min bestemte opfattelse af det.

Jeg vil godt give et konkret eksempel på, hvad man kunne gøre, bortset fra at jeg ikke kan lade være med at nævne, at det jo var meget interessant, at Texaco 2 uger inde i krigen leverede olie til Milosevic. Man havde glemt at lukke for olieforsyningen til ham, samtidig med at man bombede olieraffinaderier. Det viser jo nogenlunde, hvor latterligt det hele er. Men det konkrete eksempel, man kunne give, er:

Hvorfor er der ikke for længe lavet en satellitkanal, der sender objektive oplysninger til Balkan; på basis af menneskerettigheder og demokrati sender oplysninger, så alle folk på Balkan via en parabolantenne kan tage det ned? Hvorfor er det ikke lavet?

Hvor mange dage skal vi bombe, før der er nogen, der får den geniale idé, noget der vil koste formentlig 5 minutters krigsbudget?

[Kim Behnke](#) (FP):

Det var naturligvis ikke nogen behagelig begivenhed, da NATO var nødsaget til at starte bombardementerne i Kosovo, men efter Fremskridtspartiets opfattelse var alternativet meget værre, nemlig at vi ville pådrage os et historisk ansvar for at vende ryggen til en udvikling, der kunne brede sig til langt større og mere omfattende områder end Kosovo og nabolandene. Derfor var det nødvendigt at få sat en stopper for de etniske udrensninger, som Milosevic og hans paramilitære styrker havde sat i gang.

Nu har bombardementerne virket, hævdes det. Det er lykkedes at få Milosevic til at underskrive en aftale, oven i købet er den blevet ratificeret i det serbiske parlament. Men jeg er til dels enig i hr. Estrups udsagn om, at der bestemt ikke er nogen grund til at have en sejrusrus, for den krig, der er blevet kæmpet, har jo været en lidt mærkelig form for krig.

Der er ikke ret mange militære styrker, der er gået tabt, hverken på den ene eller på den anden side, men til gengæld har de civile lidelser været ganske betragtelige. Hundredtusinder af mennesker er blevet fordrevet fra Kosovoområdet og befinder sig nu i flygtningelejre i de tilstødende lande.

Derfor er moderne krigsførelse gået fra, at det var noget, der i middelalderen kun vedrørte soldaterne, og til, at det nu mere eller mindre kun er noget, der vedrører civilbefolkningen, og derfor skal krigsvåbenet kun bruges, når det er absolut nødvendigt, og det var det i spørgsmålet om at få stoppet Milosevic.

Når vi kigger på det beslutningsforslag, som regeringen har fremsat, er der en række ting, som vi gerne vil sætte spørgsmålstegn ved:

Det første er, at man kalder KFOR for en sikkerhedsstyrke. Hvorfor kalder man det ikke for en fredsbevarende styrke? Hvad er forskellen på en sikkerhedsstyrke og en fredsbevarende styrke? Fremskridtspartiets opfattelse er nemlig den, at vi skal støtte, når der indsættes fredsbevarende styrker, og når der ligefrem ligger et FN-mandat bag en fredsbevarende styrke, ja, så skal vi naturligvis som de 34-35 andre lande, der bakker op om KFOR, medvirke.

Men begrebet sikkerhedsstyrke kan jo være valgt, fordi det er moderne sprogbrug, men det kan også være, at der ligger væsentlig mere i begrebet sikkerhedsstyrke end i en fredsbevarende styrke. Der er nemlig en række problemer i området, som jo ikke er løst endnu.

Det efter Fremskridtspartiets opfattelse vigtigste problem, der er uløst, er relationerne til Rusland. Vi har set stærke russiske kræfter for at lade være med at ville underkaste sig NATO's kommando i området, men parallelt med det forsøge at indlede et særligt kapløb om, hvem der kunne nå først frem. Og vi ser et billede, som minder om det, vi oplevede i Tyskland ved afslutningen af Anden Verdenskrig, nemlig at da man først havde fået sig placeret, ja, så fik man nogle grænser, som kom til at vare i 45 år. Sådan må det ikke blive i Kosovo, og derfor må der findes en løsning i forhold til russerne.

Når vi kigger på forslaget, er der også en bemærkning om, at danske F 16-fly sammen med det øvrige danske militær skal bidrage til en NATO-indsats på det vestlige Balkan, stå til rådighed osv. Vi synes, at der er brug for at få helt præcist at vide for Folketinget, hvad de danske F 16-fly i givet fald skal medvirke til. Begrebet »at deltage i det vestlige Balkan« er ikke tilstrækkelig afgrænset til, at vi bare umiddelbart kan give tilsagn om, at danske F 16-fly skal operere i området.

Så er det regeringens intention, at de 340 mio. kr., som det her projekt kommer til at koste, skal afholdes inden for forsvarsrammen. Det er Fremskridtspartiets opfattelse, at det er forkert at afholde udgifterne inden for forsvarsbevillinger. Det danske forsvar har ikke 340 mio. kr. liggende til rådighed, og derfor vil det nødvendigvis betyde en stærk svækkelse af det nationale danske forsvar.

Derfor er det vores opfattelse, at man i stedet for burde hente de 340 mio. kr. i ministeren for udviklingsbistands bugnende kasser med penge til brug for humanitær indsats, og eftersom man ikke har haft nogen krig i Kosovo, men en humanitær aktion, så må de 340 mio. kr. til oprydningen absolut også kunne være en humanitær indsats.

Det sidste, jeg skal spørge om, er, hvorfor der i bemærkningerne til forslaget overhovedet ikke bliver beskrevet, hvilken rolle OSCE forventes at skulle have i forbindelse med opbygningen af Kosovo. Det synes vi også vi skal have svar på.

Men det samlede indtryk hos Fremskridtspartiet er naturligvis, at vi støtter forslaget. Det manglede bare, om ikke Danmark blandt de andre 35 lande deltager i at få skabt en varig fred i Kosovo. Det fortjener den befolkning, som er fordrevet, sådan at de kan vende tilbage til deres hjem.

Jann Sjursen (KRF):

Det er overordentlig glædeligt, at Folketinget ekstraordinært er blevet indkaldt til at give møde i dag for at give sit samtykke til, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke i Kosovo. Det, som vi vel alle har håbet på, men som det fra tid til anden har været lidt svært at tro på, er sket: en fredsløsning for Kosovo, ja, for Balkan synes inden for rækkevidde.

Kristeligt Folkeparti kan helhjertet støtte det beslutningsforslag, som regeringen i dag har fremsat for Folketinget, sådan som vi i øvrigt har støttet de øvrige beslutnings- og lovforslag fra regeringens side vedrørende konflikten på Balkan.

Beslutningen i dag vedrørende det danske bidrag til sikkerhedsstyrken i Kosovo er betydelig nemmere at bifalde end specielt beslutningerne om de danske militære bidrag til bombningerne af forbundsrepublikken Jugoslavien. Nok var det svært at træffe beslutningen om at sende danske soldater og F 16-fly f.eks. ind i NATO's luftbombardementer, men det var nødvendigt. Truslerne mod Milosevic måtte effektueres, hvis den etniske udrensning i Kosovo skulle stoppes. Jeg er således ikke i tvivl om, at NATO's beslutning om at bombe var rigtig. Bomberne var nødvendige for at opbygge fundamentet for den forhandlingsløsning, som gode kræfter inklusive de russiske, som ikke skal undervurderes, fik forhandlet på plads. En aftale, som nu også er blevet konfirmeret af FN's Sikkerhedsråd. Det er soldater fra den internationale danske brigade, der skal udsendes. Jeg vil i den forbindelse gerne sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side er fuld af respekt for de soldater, der nu skal udsendes, ligesom vi er det over for de medborgere, der allerede er eller har været udsendt til løsning af de humanitære og militære opgaver på Balkan. Derimod aftvinger det ikke respekt, at nogle ganske vist få af de indkaldte soldater i DIB'en tilsyneladende nu forsøger at undslå sig en udsendelse til sikkerhedsstyrken i Kosovo. Det er ganske enkelt uacceptabelt, eftersom de kontraktligt har forpligtet sig til at stå til rådighed i forbindelse med sådanne internationale opgaver, og de er også blevet aflønnet herefter. Fra første færd har Kristeligt Folkeparti lagt vægt på, at beslutningen om at bombe hang uløseligt sammen med beslutningen om at yde en humanitær indsats i nærområdet kombineret med viljen til om nødvendigt at give de fordrevne kosovoalbaniere midlertidig opholdstilladelse i Danmark. Beslutningen om at indsætte en international sikkerhedsstyrke i Kosovo hænger tilsvarende uløseligt sammen med, at der nu er brug for massiv hjælp til repatriering og reintegration, minerydning, genopbygning af infrastrukturen både fysisk og socialt, hvis målet om en varig fredsløsning på Balkan skal nås, og det skal det jo. Genopbygningshjælpen må også omfatte Serbien, under forudsætning af at Milosevic strækker våben, det vil sige, at han ikke længere sidder på magten i Serbien. Jeg har forstået, at regeringen er ved at forberede det danske bidrag til den genopbygningsindsats, som nu forestår, ud over det, som vi diskuterer i dag. Et sådant bidrag har naturligvis også Kristeligt Folkepartis støtte. Vi kan derimod ikke støtte, at det danske bidrag finansieres ved, at der tages penge fra allerede prioriterede Danidamidler til verdens fattigste. De fattigste får desværre ikke mere brød på bordet eller en mere bæredygtig udvikling af, at der nu er udsigt til fred på Balkan. Derfor må der efter Kristeligt Folkepartis opfattelse simpelt hen nye penge til, hvis kassen med midler til humanitære katastrofeindsatser under Danidarammen nu er tom. Med disse ord vil jeg gerne tilsige regeringen Kristeligt Folkepartis støtte til det fremsatte forslag.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Jeg kan forstå, at hr. Jann Sjursen ligefrem vil tvinge danske soldater til at deltage i den her styrke. Jeg vil godt spørge hr. Jann Sjursen, om det måske ikke ved nærmere overvejelse trods alt er et lidt vidtgående synspunkt at komme med i en situation, hvor der jo helt klart ikke er tale om noget, som er begrænset til en fredsbevarende styrke, men snarere i realiteten er det, man kalder fredsskabende. Jeg tror nok, man har opfundet udtrykket fredsstøttende for at undgå den diskussion.

Måske hørte jeg forkert, men jeg håber da ikke, at det kan være Kristeligt Folkepartis opfattelse, at danske soldater skal tvinges til at deltage.

(Kort bemærkning). [Jann Sjursen](#) (KRF):

Jamen jeg kan bekræfte, at hr. Keld Albrechtsen hørte forkert. Jeg sagde ikke noget om, at vi vil tvinge danske soldater i DIB"en til at indgå i sikkerhedsstyrken. Jeg sagde, at det var uacceptabelt, hvis man satte sig imod det, man kontraktligt er forpligtet til.

Hvilke sanktioner det skal afføde, har jeg ikke taget stilling til, men jeg mener faktisk, at dét, at der er nogle, der vil slippe uden om de forpligtelser, som de kontraktligt har indgået, i givet fald må afføde kraftige sanktioner. Hvad det skal være, har jeg ikke sagt noget om i min tale, men jeg har heller ikke sagt, at vi vil tvinge folk til syvende og sidst. Det må vurderes, og det har jeg også forstået at forsvarsministeren i øjeblikket gør.

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

O.k., man vil så ikke tvinge, men jeg ved ikke, hvad det så er for sanktioner, hr. Jann Sjursen tænker på. Under alle omstændigheder vil jeg godt spørge, om hr. Jann Sjursen ikke kunne have forståelse for, hvis der var en soldat, som sagde: Javist, en kontrakt, men hvis jeg risikerer at skulle ud i bjergene og deltage i kampe med UCK's styrker omkring afvæbning, så synes jeg ikke, at min samvittighed kan række til det. Bør vi så ikke have respekt og forståelse for, at en sådan soldat siger nej tak til den her opgave?

[Forrige](#)

(Kort bemærkning). [Jann Sjursen](#) (KRF):

Jeg har ikke ret megen forståelse for, at soldater - i det her tilfælde - ikke vil leve op til det, man i givet fald er kontraktligt forpligtet på.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Tænk engang: Det er kun 3 uger siden, at vi under afslutningsdebatten her i Folketinget drøftede situationen i Kosovo og NATO's indsats. Jeg sagde dengang, den 27. maj, at nu var det vigtigt, at vi stod sammen, at vi holdt fast, at vi holdt ud i NATO. Vi vidste, at det var tungt; vi vidste, hvor meget der helt fundamentalt stod på spil. Og pludselig gik det stærkt.

Når sandheden skal frem, tror jeg ikke, at mange her i salen den 27. maj havde forestillet sig, at vi i dag skulle drøfte, hvordan vi følger en FN-resolution op, hvordan vi følger en teknisk militær aftale om serbisk tilbagetrækning op, hvordan vi følger en helt, helt ny situation op, da Milosevic bøjede sig, og at vi nu, den 16. juni, skal i gang med den næste fase, der, som en af de politiske ordfører så rigtigt sagde det i dag, kan blive et vendepunkt for hele Europas fremtid i virkeligheden.

Gennem måneder har vi set dem, gennem måneder har vi hørt om dem, gennem måneder har vi følt med dem, men måske aldrig følt helt som dem. De fordrevne mennesker i Kosovo har med rette haft vores opmærksomhed gennem de seneste mange, mange uger og måneder. Udsultede, udslidte, nogle gange torturerede fra fængselsstraffe, grædende eller blot stirrende ud i luften i en stemning af apati. Kosovos borgere har slæbt sig over grænsen og bjergene til Makedonien og til Albanien.

Vi har været vidner til mennesker på flugt fra et uhyggeligt regimes forfølgelser, et regime, der har gennemført en etnisk udrensning, vi ikke har set magen til i Europa siden Anden Verdenskrig. Jeg synes, det er vigtigt at huske på også under debatten her i dag. Det er vigtigt, at der nogle gange er situationer, hvor de beslutninger, vi træffer, træffes med den historiske bevidsthed, det er så nødvendigt at huske på.

De serbiske soldaters ordrer var tydelige og uhyggeligt klare: De skulle ud af deres eget land, kosovoalbanerne, ikke for det, de havde gjort, men for det, de er: kosovoalbanere.

Det er vigtigt at holde fast i, at de lidelser, som det serbiske styre påførte borgerne i Kosovo, kunne ingen sidde overhørig, i hvert fald ingen, som ville leve videre med sin selvrespekt i behold, og det ville vi i Danmark og i NATO og

i Europa. Vi holdt ud, og vi holdt sammen, og det har været fuldstændig afgørende. Engang for ikke længe siden var verden delt op i to: den frie verden på den ene side og så den verden, som levede bag et tungt, uigennemtrængeligt Jerntæppe. I dag deler vi ikke længere verden op på den måde. Tværtimod har vi grund til at sige, at vores humanistiske værdier har vundet genklang i mange af de lande, som tidligere var lukkede, totalitære regimer. Lande som Polen, Tjekkiet, Ungarn og ikke mindst de baltiske lande er klare eksempler på lande, der har taget de grundlæggende, universelle værdier til sig med fokus på respekten for det enkelte menneske og dets rettigheder, taget det til sig på en meget afgørende måde. De lande har påbegyndt en proces, hvor de er på vej ind i det politiske, økonomiske og forsvarsmæssige samarbejde i Europa. En fantastisk ny situation, som er bærekraft og hovedlinje i alt det udenrigspolitiske arbejde, regeringen står for i Europa. Men jeg synes også, vi skal huske i dag, at den samfundsform, demokratiet, og de værdier, vi står for, såvel under den kolde krig som i dag, altid vil blive udfordret, ikke er evigt forankrede eller gyldige og taget som selvindlysende alle steder. Og derfor skal vi også være parate til, når alle andre veje er afprøvet og der ikke er andre veje foran os, at bruge det sidste kort: at kæmpe for disse værdier, være parat til at kæmpe for humanismen. Dér føler jeg at skellet går i fremtiden. Mellem dem, der er parat til at sætte handling bag ordene og kæmpe for menneskers ret til at leve et liv i værdighed i deres eget land og i god sameksistens, og dem, der ikke er parat hertil.

Der vil altid være nogle, som mener: Ikke nu, ikke på den måde. Vi må starte helt forfra, vi må finde en anden vej, vi må tale videre om spørgsmålet, samtidig med at de etniske udrensninger finder sted for vore åbne øjne. Jeg vil sige med det samme: Det er bare ikke os, og det er heldigvis ikke et meget bredt flertal i det danske Folketing.

Det, vi så ske i Kosovo, efterlod ikke på nogen måde nogen tvivl. Vi forsøgte overtalelse med diplomatiets hjælp. Vi sendte fredsmægler efter fredsmægler afsted. Vi havde OSCE

i gang med at analysere, vurdere og se på. De kunne ikke få lov at udføre deres opgave, og mæglerne blev mere og mere hule i deres forklaring på, hvorfor man ikke var nået igennem. Det nyttede ikke, det sidste kort måtte trækkes, vi måtte sætte hårdt mod hårdt for at sikre humanismen. Det har historien i dette århundrede lært os, og vi er holdt op med at handle mod bedre vidende. Derfor glæder jeg mig over den brede og aldrig svigtende enighed, ikke alene her i Folketinget, men måske endnu vigtigere i hele den brede danske befolkning, vi endnu en gang har set stå sin prøve. Vi har stået sammen i NATO om at standse undertrykkelsen og udrensningen af et helt folk. Nu skal vi stå sammen om at skabe freden. Det er derfor, vi er her i dag. Vi har standset myrderierne og udrensningen, nu skal vi vinde freden. Det kræver vedholdenhed, det tager tid, det vil tage år, det vil tage mange år, og jeg håber meget, vi igennem alle de år, vi har foran os, kan holde fast i den indsats for at vinde den fred, også når Kosovo og Balkan ikke længere er på avisens forside eller blandt topnyhederne i tv-nyhederne. Nu starter det kæmpemæssige arbejde

med at genopbygge, hvad Milosevic og ultranationalisterne brød ned. Kosovos befolkning, ja, den vil aldrig komme over det, som er sket. Dertil har myrderierne og massakrerne på uskyldige været for omfattende. Der vil altid være et sår i deres sjæl og i deres hjerte. Vi kan måske hjælpe med at lindre det sår, men vi kan især gøre vores for at sikre, at deres liv kan komme til at hænge sammen igen. Vi kan sikre, at de vinder freden med alt, hvad den indebærer af frihed og håb for fremtiden. Det er opgaven i al sin enkelhed, den er ambitiøs, og den er omfattende, og det er derfor, vi er her i dag. Som da vi besluttede at yde vores indsats i kampen mod Milosevic, så skal vi nu beslutte at yde vores indsats for at sikre freden

i dette plagede område af verden. Vi skal beslutte, om Danmark skal deltage i den internationale styrke, som i denne tid rykker ind for at sikre freden i Kosovo. For regeringen står det fuldstændig klart: Vi skal bidrage. Selvfølgelig skal vi være med til at gøre vores til, at FN's Sikkerhedsråds resolution 1244, som danner rammen for freden i Kosovo, kan føres ud i livet. Og så må vi aldrig nogen sinde glemme, at nok var de seneste måneder en kamp for kosovoalbanernes ret til at bo i deres eget land, men det var

i virkeligheden også i lige så høj grad en kamp for netop de værdier, som vi sætter højest. Opgøret med Milosevic er ikke et angreb på det serbiske folk. Derfor er det lige så afgørende, at vi sikrer, at det serbiske mindretal i Kosovo også beskyttes, også får sikret freden, også får sikret deres rettigheder. Således blev opgøret mod Milosevic, hans ultranationalister og generaler også en kamp for vores egen selvrespekt. Vores selvrespekt har vi i behold.

I dag skal vi beslutte at sende 850 danske soldater til Kosovo. Der er meget arbejde at gøre på Balkan i de næste mange år, ikke alene i Kosovo, men på hele Balkan. Jeg synes, det er helt uden tvivl, at vi må fastslå, at vi danskere skal være med nu og i fremtiden. Som én af kollegerne sagde forleden i Det Udenrigspolitiske Nævn: Ansvar for freden er jo også vores, og det koster, og den pris må vi være med til at betale. Om kort tid håber jeg at Finansudvalget også vil sige ja til det aktstykke, regeringen har lagt frem om en udbygning og opfølgning af vores humanitære indsats. Lad os fortsætte med at løfte vores del af ansvaret, vores fælles ansvar for menneskeret, for humanisme, for anstændighed. Det er det, der er centrum for vores politiske arbejde, og det er det, der er centrum for vores indsats i vores del af verden.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil gerne takke for indlæggene i dag og for den helt store tilslutning, som der er her blandt Folketingets partier til forslaget om en dansk indsats i Kosovo.

Luftoperationerne blev indledt for 12 uger siden. Det, der skete ved den beslutning, var, at vi valgte at lægge et militært pres bag bestræbelserne for at finde en politisk løsning. Forhandlingerne var brudt sammen. Den etniske udrensning var indledt. Det internationale samfund opstillede en række krav til Milosevic som betingelse for at ophøre med luftoperationerne.

Jeg synes, vi skal have på det rene, at da Rambouilletforhandlingerne brød sammen, var der allerede i henhold til UNHCR 360.000 flygtninge. Den etniske udrensning var i fuld gang. I den første uge efter sammenbruddet af forhandlingerne blev der yderligere 160.000 flygtninge og fordrevne i en kampagne, som var tydeligt veltilrettelagt, og som kun havde ventet på et sammenbrud.

Vi ved også, at dagen efter forhandlingssammenbruddet måtte den norske formand for OSCE nødtvungent træffe den beslutning at trække KVM"erne ud, disse ubevæbnede, civile OSCE-medarbejdere, som havde gjort et udmærket arbejde. Han var nødt til at trække dem ud på grund af deres sikkerhedssituation, en beslutning, som han jo måtte træffe med stor betænkelse, men var nødt til at træffe.

Deraf mener jeg man kan se, at det ikke var bombardementerne, det var ikke luftangrebene, der startede den etniske udrensning. Den var godt i gang, og den var vel planlagt. På det punkt synes jeg ikke at hr. Søren Søndergaard skal have held til at omskrive historien.

Til sidst valgte hr. Milosevic så at gå ind på de krav, der var stillet op. Med et mandat fra FN's Sikkerhedsråd er der nu omsider udsigt til en fredsløsning. Vi er nået dertil, kun fordi NATO og EU og G 8-kredsen stod sammen.

Vi har ikke til sinds at glemme, hvorfor vi holdt Milosevic fast på opfyldelsen af kravene. Mennesker drevet på flugt og gennet ind i togvogne bragte uhyggelige minder frem om ugeringer, som vi troede hørte fortiden til. Begivenhederne i Kosovo var med til at knæsette et grundlæggende princip: regeringer har ikke ret til at gemme sig bag landegrænser og påstået suverænitet, når der begås uhyrlige overgreb mod civilbefolkningen; etnisk udrensning vil ikke blive tolereret.

NATO-styrken er nu i gang med at indfri det løfte, der blev givet for 12 uger siden: at sikre, at Kosovos indbyggere, albanere og andre kan leve fredeligt.

KFOR-styrkens indsættelse sker på baggrund af en militærteknisk aftale indgået med Forbundsrepublikken Jugoslavien. Vi må være forberedt på, at det bliver en vanskelig opgave. Der har været de første sammenstød mellem serbere og kosovoalbanere, og KFOR-styrkerne har også været nødt til at gøre brug af deres ret til selvforsvar. Det vil næppe være sidste gang. Det afgørende er, at der også i den næste fase er en politisk vilje til at stå distancen.

Det humanitære sigte med indsatsen er uændret. Derfor er også KFOR-styrken jo kun én blandt mange aktører bag den internationale tilstedeværelse i Kosovo. Både FN og FN's humanitære organisationer, ikke mindst UNHCR, OSCE og EU er tildelt vigtige roller i hele det genopbygningsarbejde, der nu forestår.

Danmark har vedholdende støttet NATO's indsats på det vestlige Balkan. Vore fly, skibe og opklaringsenheden i Albanien har ydet en væsentlig indsats.

Jeg vil gerne takke for den brede støtte bag den danske indsats her i Folketinget og for den udbredte støtte i befolkningen til den linje, der er lagt, og jeg vil endelig også gerne takke alle dem, der har gjort en stor indsats for, at vi er kommet så vidt.

Med Folketingets samtykke til dansk deltagelse vil der være tale om en konsekvent videreførelse af det danske engagement for at tilvejebringe en løsning på konflikten i Kosovo. Det er en dag, jeg har set frem til.

Vi havde helst set, at man kunne være gået fra Rambouillet og direkte til at indsætte en fredsbevarende styrke. Milosevic ville det anderledes. Derfor har indsatsen

i de seneste uger været helt nødvendig. Det er kun første skridt på vejen. Der vil i mange år fremover være behov for en stor politisk, humanitær og økonomisk indsats til gavn for hele regionen. Godkendelsen af stabilitetspagten for det vestlige Balkan markerer, at vi allerede er i fuld gang med at se på de langsigtede behov, som jo ikke mindst knytter sig til en bedre økonomisk og social udvikling i det vestlige Balkan. Med pagten er der skabt en sådan langsigtet ramme for samarbejdet mellem det internationale samfund og landene i regionen for at sikre stabilitet, sikkerhed, demokratisering, økonomisk udvikling og genopbygning. Vi har nu mulighed for at lægge et fundament for et demokratisk Balkan. Vi må tilvejebringe grundlaget for varig fred i regionen. Det bliver ikke let og heller ikke nogen billig opgave. Men jeg er overbevist om, at vi ikke har råd til at lade være. Og så et par bemærkninger til nogle af de spørgsmål, der har været rejst fra ordførerne. Først kan jeg ikke lade være med at gøre den bemærkning, når jeg sådan ser tilbage på diskussionen, som den har forløbet de sidste par måneder, at lykkeligt er et land som Danmark, der har så mange civile og militære udenrigspolitiske eksperter, som har boltret sig i avissiderne og på tv-

skærmene med, at det, vi var i færd med, var helt håbløst, aldrig kunne føre til det mål, vi har sat os, nemlig at serberne ville give efter og gå ind på de krav, helt rimelige krav, der var opstillet. Men det er sådan min egen lille konstatering. Hr. Keld Albrechtsen og hr. Søndergaard har gjort meget ud af UCK i denne her sammenhæng. Må jeg gøre opmærksom på, at UCK har været med til at undertegne Rambouilletaftalen, som er grundlaget, og vedstår deres underskrift på denne aftale. Det er jo helt fundamentalt. UCK er ikke blevet tvunget til at indgå en aftale. De har fundet det i deres egen interesse, deres folks interesse at gøre det. Og deres premierminister Thaci, som var i byen i går, lægger jo ikke skjul på, at UCK har undertegnet og vedstår denne underskrift. De er en del af aftalen. Hvad demilitariseringen angår, er der detaljeret gjort rede for i Rambouilletaftalen - og det er fortsat det, der er gældende - hvorledes demilitariseringen skal foregå skridt for skridt, hvilke våbentyper den omfatter, og hvornår den skal være gennemført. Lad mig føje til, at jeg tror, ja, jeg vil da håbe, at UCK kunne få en vigtig politisk rolle som et led i en ny politisk struktur i Kosovo. Det er der bestemt kræfter i UCK der gerne ser. Jeg ved ikke, hvilke synspunkter der ender med at sejre i UCK, men vi kan da se kræfter i UCK, som ønsker, at de skal spille en fredelig rolle i genopbygningen af Kosovo.

I øvrigt er det jo sådan, som det fremgår af aftalen, og det kan hr. Keld Albrechtsen gøre sig bekendt med, at NATO-styrken har et mandat fra FN til at anvende alle nødvendige midler for at nå de opstillede mål. Det gælder i alle faser, og det er en del af FN-mandatet. Det er ikke skjult. Det står udtrykkeligt også i forslaget til folketingsbeslutning, og det gælder selvfølgelig også det danske bidrag: alle nødvendige midler for at nå de opstillede mål, også for at beskytte serbere, også for at gennemføre demilitarisering.

Hr. Søvndal var inde på specielt serbernes holdning og forhold i forbindelse med fredsaftalen og hele genopbygningsindsatsen. I stabilitetspagten, som jo blev indgået her for ganske få dage siden, er Serbien nævnt som mulig modtager af hjælp; men der stilles betingelser. For det første den helt klare betingelse, at serberne nu også lever op til det, de har skrevet under på, og det er jo ikke noget, de ellers har været kendt for. Det er betingelse nummer 1.

Betingelse nummer 2 er selvfølgelig, at de gennemfører en demokratisering af deres eget land, for hensigten er jo at skabe demokrati og stabilitet på Balkan. Der bliver ikke stabilitet på Balkan, hvis vi ikke får et demokratisk Serbien, og derfor er det helt rimeligt at stille den betingelse, for at også FRY kan modtage bistand til genopbygning, at der sker en demokratisering af landet. Hvilket parlament ville i øvrigt bevilge penge til et Serbien, hvor alt fortsatte, som det var? Jeg tror ikke, det ville være nemt for mange parlamenter at træffe den beslutning, men hvis demokratiseringen går i gang, åbner der sig selvfølgelig også muligheder for, at Serbien kan få del i den bistand, der er nødvendig for genopbygningen.

Jeg tvivler ikke på, som det er blevet sagt af hr. Søren Søndergaard, at SF og Enhedslisten er enige om at være imod etnisk udrensning; det har jeg aldrig tvivlet på. Men vi kan bare konstatere, at SF og Enhedslisten ikke var klar til at lægge et militært pres for at opnå de mål, vi havde sat os; dér ligger forskellen.

I øvrigt må jeg sige til Enhedslisten, at det beslutningsforslag, som jeg jo kender, og som ikke er direkte til behandling i dag, synes jeg virkelig er ret afslørende. Jeg må ærlig talt opfatte det beslutningsforslag som et forsøg på at opstille et alibi for ikke at stemme for det forslag, vi behandler her. Jeg synes, Enhedslisten og dermed hr. Søren Søndergaard og hr. Keld Albrechtsen har et meget specielt grundproblem i denne sag. De vil jo tydeligvis gerne være kosovoalbanernes venner og UCK's venner og fortalere, men de vil ikke gå ind for midlerne. Det er jo ikke kosovolbanerne og UCK, der har sagt, at NATO skulle forholde sig passiv, tværtimod. Det må selvfølgelig gøre ondt i hr. Søndergaards sjæl at se, at NATO-styrkerne faktisk bliver budt hjertelig velkommen af kosovolbanerne. Det er jo sandheden, og derfor er det svært for hr. Søndergaard at spille den rolle som kosovoalbanernes og UCK's bedste ven, når hr. Søndergaard ikke vil de midler, der skal til, for at vi kan sikre en anstændig tilbagevenden for de fordrevne.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

[Forrige](#)

Anden næstformand ([Henning Grove](#)):

Jeg har nu følgende korte bemærkninger: Hr. Arne Melchior, hr. Søren Søndergaard, hr. Keld Albrechtsen og hr. Villy Søvndal.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Jeg vil gerne rette en tak til statsministeren og udenrigsministeren - og jeg tror tilmed, jeg kan gøre det på manges vegne - for de taler, vi netop har hørt.

En særlig tak vil jeg sige til statsministeren. Det er vist ret usædvanligt, at statsministeren tager ordet i en sådan debat på det tidspunkt og på den måde, som det er sket på her. Jeg synes, det var prisværdigt, og at der blev slået nogle ting fast, som kan stå som målsætning i lang tid fremover i den slags væsentlige spørgsmål. Selv vil jeg fremhæve, at statsministeren sagde, at vi har følt med ofrene, men vi har ikke kunnet føle som ofrene. Det er jo så sandt, så sandt. Den raske forstår ikke den syge, den mætte forstår ikke den sultne, og den heldige forstår ikke den lidende. Det er meget vigtigt at huske på.

Der er her i dag blevet talt om at hidse sig op. Hvorfor ikke i stedet tale om at engagere sig? Det engagement, som regeringen er gået i spidsen for i disse sidste 3 måneder, har sin store andel i og sammen med det store flertal i Folketinget æren for, at Danmark i de foreliggende situationer har optrådt på en måde, som også vore børn vil kunne være stolte af. Derfor denne absolut varmt følte tak til regeringen.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

På spørgsmålet om afvæbning af UCK"s styrker bekræftede ministeren, hvad vi har frygtet i Enhedslisten, nemlig at man vil bruge alle de nødvendige midler eller i hvert fald de midler, man har ret til på det grundlag, som ligger i folketingsbeslutningen.

Så henviste ministeren til, at UCK skulle vedgå Rambouillet-aftalen. Det er muligvis rigtigt, det kan godt være. Men problemet er jo, at den aftale ikke eksisterer mere, for så vidt angår de dele, der skulle sikre Kosova-befolkningens ret til ved en folkeafstemning på et senere tidspunkt at bestemme sin egen fremtid, herunder om man f.eks. ville have et andet forhold til Jugoslavien. Det indebærer jo igen - og det håber jeg ministeren vil bekræfte - at hverken ministeren eller Enhedslisten i dag er i stand til at forudse, hvordan tingene vil udvikle sig, og dermed også er ude af stand til at forudse, om UCK vil nedlægge våbnene og lade sig afvæbne eller ej.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Villy Søvndal](#) (SF):

Også tak for svarene fra både statsministeren og udenrigsministeren.

Statsministeren formulerede det sådan, at når alle andre veje er afprøvet, må vi være villige til at sætte handling bag ordene, og udenrigsministeren formulerede sig parallelt hermed. Nu er det ikke for at trætte - for jeg synes, der altid er noget trættende ved historisk at ville have ret - jeg vil bare konstatere, at det vel er det, som det bliver ganske interessant at diskutere efterfølgende.

Jeg kan konstatere, at Danmarks tidligere udenrigsminister, hr. Uffe Ellemann-Jensen, i en artikel i Berlingske Tidende fra i går, som han selv har skrevet, siger, at man ikke havde udtømt alle økonomiske og politiske og diplomatiske midler, før man greb til magtanvendelse. Der er forskellige opfattelser af det spørgsmål, og jeg tror ikke, vi når til nogen afklaring i dag, men jeg har tidligere udtrykt, at jeg synes, det bliver interessant at se historikere vurdere de forløb, der har været.

Når det er så vigtigt, er det jo, fordi det her vil komme til at danne skole for fremtiden. Hvis man betragter det her som en succes, kan vi risikere, at succesen gentager sig med titusinder af dræbte på begge sider og to lande, der er bombet sønder og sammen, så inden man griber til et sådant middel igen, har vi vel behov for for fremtidens skyld at spørge: Kan vi virkelig ikke gøre det bedre?

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Forrige](#)

Anden næstformand ([Henning Grove](#)):

Hr. Søren Søndergaard som ordfører i anden omgang.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

[Søren Søndergaard](#) (EL):

Udenrigsministeren siger, at det ikke skal lykkes hr. Søren Søndergaard at komme igennem med sin historieforfalskning - nej, det skal det ikke.

Problemet er jo bare, at det, udenrigsministeren sagde, ikke var særlig oplysende. Det er da rigtigt, at der var 300.000 flygtninge i Kosova, før bomberne begyndte at falde; det er fuldstændigt korrekt. Det var internt fordrevne, og som jeg også sagde i min tale, var en del af dem etnisk udrensede fra områderne ved Albanien, fordi man dér ikke ønskede at have kosovaalbanere, der kunne fungere som støtte for UCK, når de transporterede folk ind eller våben ind. Men det korte af det lange er, at man ikke var gået over i den fase, der bestod i at fordrive folk fra landet. Den startede først, efter at bombardementerne var begyndt, og det kan vi jo få undersøgt under udvalgsbehandlingen, så vi i hvert fald kan få klarlagt, at der ikke skal ske nogen historieforfalskning her fra Folketingets talerstol. Så siger udenrigsministeren, at det må gøre ondt i hr. Søren Søndergaards sjæl at se, at kosovaalbanerne byder NATO velkommen. Næh, det kan jeg da godt forstå at de gør, ligesom østeuropæerne stod og bød russerne velkommen, da de i Anden Verdenskrig smed de tyske besættelsestropper ud. Jeg forstår da godt, at man byder NATO-tropperne velkommen, fordi man kommer af med den serbiske undertrykkelse. Det gør overhovedet ikke ondt nogen steder at anerkende dét og se dét. Men det ændrer jo ikke noget ved, at vi bliver nødt til at prøve at se en lille smule længere, og derfor bliver vi også nødt til at kigge på den nyordning, som NATO har planlagt for Kosovo. Her bliver vi altså bare nødt til endnu en gang at holde fast i, at den nyordning indebærer ikke, at befolkningen får en demokratisk afstemning om sin egen fremtid. Det kan udenrigsministeren selvfølgelig opfatte som det rene pindehuggeri, og når udenrigsministeren henviser til vores forslag, kan udenrigsministeren selvfølgelig - og det er han velkommen til - opfatte det som det rene figenblad og finde en undskyldning for, at man ikke kan stemme for det udmærkede forslag om, at folk skal bestemme deres egen fremtid. Jeg må sige til udenrigsministeren: Det er altså sådan, at vi har den opfattelse, at der er nogle principper, man skal kæmpe for alle steder, og et af de principper er bl.a. retten til, at folk kan bestemme deres egen fremtid. Derfor har vi hele tiden været uenige med regeringen på det punkt. Vi var uenige, dengang regeringen sammen med de øvrige EU-lande traf beslutning i Wales om, at nu skulle man til at gribe ind over for UCK. Vi var uenige, da man lavede Rambouillet-aftalen, vi har været uenige i bombardementerne, og vi er stadig væk uenige om, at spørgsmålet om demokrati og selvbestemmelsesret er et figenblad. Til sidst vil jeg bare sige, at vi aldrig har været i tvivl om, at NATO ville sejre. Det eneste, der har været vores bekymring, var, hvor meget det kostede, før de gjorde det, og det kan vi jo så begynde at gøre op nu.

[Næste](#)[Oversigt](#)

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

1. Hvorledes vil forsyningerne til de danske styrker foregå?
2. Ministeren bedes oplyse, om der er et tilstrækkeligt antal feltlazaretter til rådighed, og hvem der skal betjene disse.
3. Da aktionen må forventes at blive af længere varighed, bedes ministeren oplyse, om der er tilstrækkelig kapacitet i det danske forsvar til at rekruttere og afløse styrkerne.

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministern
kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20648)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

4. Hvad bliver Danmarks del af fællesudgifterne til KFOR, og hvilken konto tages den fra?
5. Hvilket personligt militært udstyr bliver stillet til rådighed for Danmarks deltagelse i KFOR?
6. Er dette udstyr (jf. spørgsmål 5) på højde med bedste NATO-standard?
7. Hvilket materiel bliver panser-infanteribataljonen udstyret med?
8. Er dette materiel (køretøjer og kampvogne)(jf. spørgsmål 7) på højde med bedste NATO-standard?
9. Kan regeringen sikre, at der ikke sker en svækkelse af det danske bidrag til SFOR-styrken i Bosnien, set i lyset af det danske bidrag til KFOR?
10. Kan regeringen sikre, at den økonomiske ramme for det danske KFOR-bidrag overholdes?
11. I tilfælde af at den økonomiske ramme ikke holder, hvor skal yderligere bidrag så tages fra?

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministeren
kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20657)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Forsvarsudvalget
(B 148 - bilag 3)
(Offentligt)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

12. Hvad er forskellen på en sikkerhedsstyrke og en fredsbevarende styrke? Der ønskes et folkeretligt argument i besvarelsen.
13. Danske F-16 fly kan indsættes "på det vestlige Balkan". Vil regeringen meget præcist afgrænse, hvor danske F-16 fly kan indsættes?
14. Vil regeringen give en opdateret redegørelse for forholdet mellem Rusland og NATO? Særligt med henblik på en afklaring af kommandostrukturen.
15. Vil regeringen opliste, på hvilke områder i Forsvaret der skal spares for at opnå provenuet på 340 mio. kr.?
16. Hvorfor finansieres operationen ikke over udviklingsministerens konto for humanitær bistand?
17. Hvornår kan de danske soldater være klar til afrejse?
18. I forslaget henvises der til Rambouillet-aftalen. Vil ministeren oversende aftalen i en dansk version?
19. Under hvilke omstændigheder vil de danske styrker kunne tilbagetrækkes?
20. Hvor meget forventer regeringen, at Danmark skal bidrage med til genopbygningen af Kosovo? Ministeren bedes oplyse det samlede beløb, og hvornår det skal betales. Hvorledes skal disse midler finansieres? Via Øststøttemidlerne, via humanitær bistand eller på anden vis?
21. Hvad er den aktuelle vurdering af serbernes position? Serberne betragter sig jo som sejrherre! Hvor langt kan selvstyret og autonomien i Kosovo række, før serberne ikke positivt vil medvirke længere?
22. Der ønskes en samlet liste over alle deltagende lande i KFOR, med specifikationer af styrke og styrketype.
23. Hvad er den politiske vurdering af situationen i Serbien? Hvis Milosevic bliver styrtet, hvor langt rækker aftalen - jf. resolution 1244 - da? Er det troværdigt at lave aftaler med en leder - Milosevic - som samtidig er anklaget ved Haag-domstolen?
24. Hvilken rolle forventes OSCE at spille i Kosovo?

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministeren
kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20661)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

25. Hvad ligger der i bemærkningen "en demilitarisering" af UCK? Betyder det, at UCK skal spille en rolle parallelt med NATO? Betyder det, at UCK skal afvæbnes?
26. Hvor mange serbere er flygtet fra Kosovo siden krigen startede?
27. Hvad har prisen været for den militære NATO-indsats?
28. Hvad er skønnet for ødelæggelserne i Forbundsrepublikken Jugoslavien, som følge af NATO's luftangreb?
29. Hvad er prisen for genopbygningen af ødelæggelserne?
30. Hvad er sikkerheden for midler til genopbygning af Forbundsrepublikken Jugoslavien?
31. Hvad er betingelserne for at også Serbien får del i de økonomiske midler til genopbygning?
32. Ministerens kommentarer udbedes til tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann Jensens kommentar til Berlingske Tidende den 15. juni 1999.
33. Ministeren bedes oplyse, hvilke danske initiativer der er taget i forbindelse med minerydning i Forbundsrepublikken Jugoslavien?
34. Hvad er forskellen på Fredsplanen og den aftale det serbiske parlament stemte om den 23. marts 1999.
35. Hvad er forskellen på Fredsplanen og Rambouilletaftalen?

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministeren
kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20662)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

36. Hvad kan regeringen oplyse om planerne for afvæbningen af UCK og vil denne være bragt til ende, før de danske styrker sættes ind?
37. Hvordan vil de danske soldaters forhåndsordre være i tilfælde af angreb fra hhv., UCK og serbiske enheder?
38. Vil de danske soldater blive trukket tilbage, hvis freden brydes og NATO's oprindelige bombekampagne genoptages?
39. Hvilken udrustning vil de danske soldater have, og vil de være i stand til at forsvare sig selv?
40. Hvad vil regeringen gøre for, at den danske militære indsats ikke kommer til at koste danske soldater livet?
41. Vil regeringen lave en plan for at hjemsende de kosovo-albanske flygtninge, der er kommet til Danmark p.g.a. krigen, og vil de dansk oprettede flygtningelejre blive brugt som transitlejre i så henseende?
42. Regeringen bedes kommentere vedlagte artikel fra Kristeligt Dagblad den 16. juni 1999, side 3 om brug af de danske flygtningelejre som transitlejre ved hjemsendelse af de kosovo-albanske flygtninge.
43. Hvor lang tid forventes den danske bataljon at skulle forblive i Kosovo?
44. Hvordan vil regeringen håndtere den situation, der er opstået ved, at en række deltagere i Den Danske Internationale Brigade ikke ønsker at medvirke i krigen, selvom de skriftligt og kontraktligt har bundet sig til at være til rådighed for brigaden?
45. Hvordan vil familierne til de danske soldater være stillet i tilfælde af, at danske soldater dræbes hhv. såres, og hvordan vil sårede soldater være stillet erstatningsmæssigt og genoptræningsmæssigt?
46. Kan afsendelsen af bataljonen betegnes som en fredsbevarende eller fredsskabende indsats?
47. Hvis den danske indsats udvikler sig i retning af en egentlig landkrig, vil Folketinget da blive ekstra-indkaldt?

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministeren
kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20696)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

48. Vil ministeren oplyse i hvilke mængder/antal, der har været anvendt bomber indeholdende "forarmet uran", og hvor i Serbien og Kosovo disse bomber skulle være anvendt?
49. Vil der i bekræftende fald være fare for bestråling m.v. for efterfølgende tilbagevendene flygtninge og soldater fra sikringsstyrken?
50. Er der i bekræftende fald foretaget de fornødne og nødvendige foranstaltninger for at undgå strålingsskader?

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministeren
Kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20701)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

51. Vil de områder i Serbien, hvor oppositionen er ved magten, f.eks. Nic, være på listen over modtagere af økonomisk støtte uanset magtforholdene i Serbien i øvrigt?
52. Vil regeringen tage initiativ til at støtte indkaldelse af en konference for NGO-grupper på Balkan med henblik på at støtte demoratiudviklingen i området?

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministeren
kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20702)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

53. Hvad er ministerens kommentar til udtalelser fra den tyske brigadegeneral von Korff - citeret i Information den 16. juni 1999 - hvor denne siger at "I øjeblikket kan jeg kun afvæbne en UCK-soldat, hvis han forhindrer mig i at udføre min opgave", og hvor brigadegeneral von Korff siger, at han ikke har ordre fra politisk hold til at afvæbne UCK-soldaterne".

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministeren
kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20704)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

I et kommende samråd ønskes en drøftelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

- A. Ministrene bedes uddybe de skriftlige besvarelser.
- B. Hvad kan ministrene oplyse om sammenhængen mellem det danske bidrag til KFOR og SFOR?
- C. Hvad kan ministrene oplyse om standarden af materiel og personligt udstyr vedrørende det danske bidrag til KFOR?
- D. Hvad er nettoudgifterne til KFOR pr. år?

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til

udenrigsministeren og forsvarsministeren (Løbenr. 20717)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Forsvarsudvalget
(B 148 - bilag 10)
(Offentligt)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

54. Kan ministeren bekræfte, at vedtagelse af B 148 vil indebære et signal om dansk støtte til hele Sikkerhedsrådets resolution 1244?
55. Ad DANSKE TROPPEBIDRAG Vil ministeren redegøre for, hvilke ledige ressourcer til mine- og bomberydning, som det danske militær p.t. råder over?
56. Ad DANSKE TROPPEBIDRAG Hvor stor en del af de soldater, der har rådighedskontrakt med Den Internationale Brigade, har allerede været udstationeret i udlandet?
57. Ad DANSKE TROPPEBIDRAG Vil ministeren redegøre for, hvilke opgaver de danske tropper i Albanien hidtil har løst, samt om denne styrke forventes anvendt i operationer i Kosova, idet der henvises til B148?
58. Ad DANSKE TROPPEBIDRAG Hvordan sikres de danske soldater mod radioaktiv bestråling?
59. Ad UCK"S DEMILITARISERING Vil ministeren redegøre for, hvad begrebet "demilitarisering" af albanske væbnede grupper dækker over i FN"s Sikkerhedsrådsresolution 1244?
60. Ad UCK"S DEMILITARISERING Vil ministeren oplyse om NATO vil foretage en fuldstændig eller delvis afvæbning af UCK med henvisning til resolution 1244 fra FN"s Sikkerhedsråd?
61. Ad UCK"S DEMILITARISERING Hvad betyder det konkret, at KFOR skal sikre "en demilitarisering af Kosovos Befrielseshær, UCK, og andre væbnede kosovo-albanske grupperinger"?
62. Ad UCK"S DEMILITARISERING Er "demilitarisering" af UCK-medlemmer, enheder og baser i Albanien på nogen måde omfattet af mandatet for den internationale styrke (KFOR)?
63. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Vil ministeren oplyse hvilken status sætningen "This in turn means a unified NATO chain of command under the political direction of the North Atlantic Council in consultation with non-NATO force contributors" i en fodnote til 10-punktsaftalen med Milosevic har, og vil ministeren i den forbindelse forklare, hvorfor fodnoten ikke kan findes i bilag 2 til FN"s Sikkerhedsråds resolution 1244?
64. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Vil ministeren oplyse, hvordan sætningen "This in turn means a unified NATO chain of command under the political direction of the North Atlantic Council in consultation with non-NATO force contributors" skal forstås, og vil ministeren i den forbindelse oplyse, om der på forhånd var forståelse mellem den russiske regering og NATO om ledelsen af KFOR?
65. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Vil ministeren oplyse, hvor i FN"s Sikkerhedsrådsresolution 1244, det fremgår, at Rusland ikke må placere styrker bestemte steder i Kosova, f.eks. Pristinas lufthavn?
66. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Vil ministeren oplyse, hvor i FN"s Sikkerhedsrådsresolution 1244, at det fremgår, at evt. russiske tropper i den internationale styrke skal være under NATO-kommando?
67. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Er der noget i FN"s Sikkerhedsrådsresolution 1244, der hindrer, at

NATO's troppebidrag til Den Internationale Styrke sættes under "russisk enhedskommando"?

68. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Har NATO på nogen måde tilskyndet til eller bifaldet Ungarns og Bulgariens beslutning om at nægte russiske militærfly at benytte de to landes luftrum?
69. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Vil ministeren oplyse, om det ikke er korrekt forstået, at styrken i Kosova er under NATO-kommando på bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd?
70. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Vil ministeren oversende den "militærtekniske" del af den fredsftale, der er henvist til i FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1244?
71. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Kan ministeren bekræfte, at såfremt de russiske soldater vil blive tildelt en zone i Kosova, så vil dette fremgå af den militærtekniske aftale?
72. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Vil ministeren redegøre for indholdet af de aktuelle forhandlinger med Rusland om den russiske troppetilstedeværelse i Kosova, i det der henvises til bemærkningerne til B148?
73. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Vil ministeren oversende de af NATO godkendte regler for magtanvendelse, som KFOR opererer under, idet der henvises til bemærkningerne til B148?
74. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Kan ministeren bekræfte, at Rambouillet-aftalens bilag B ingen betydning har for KFOR's beføjelser eller operationsfelt?
75. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Vil ministeren redegøre for, hvilken betydning det vil få i Kosova, Bosnien og andre steder på Balkan, at NATO- styrkerne slås sammen til en styrke, herunder om styrker i Bosnien kan inddrages i implementeringen af FN's Sikkerhedsrådsresolution nr. 1244?
76. Ad DEN MILITÆRTEKNISKE AFTALE Ministeren bedes oplyse, hvad han oplyste over for Udenrigspolitisk Nævn fredag den 11. juni kl. 11.00 angående en evt. russisk placering af tropper i Kosova.
77. Ad STABILITETSPAGTEN Vil ministeren redegøre for, idet der henvises til FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244 pkt. 9, hvordan den præcise udformning af en stabilitetspagt for Sydøsteuropa forventes forhandlet på plads, herunder hvilken rolle lokale aktører, herunder kosova-albanske organisationer, forventes at skulle spille i processen?
78. Ad STABILITETSPAGTEN Vil ministeren forklare, hvilke organisationer, lande og enkeltpersoner begrebet "det internationale samfund" dækker over i bemærkningerne til forslaget (pkt. III) om Stabilitetspagten for Sydøsteuropa, herunder om Kina, Rusland og Fiji-øerne hører til denne gruppe?
79. Ad STABILITETSPAGTEN Vil ministeren redegøre for, hvilke reformer af Kosovos økonomi som den så ud før krigen, som tænkes gennemført under Stabilitetspagten?
80. Ad STABILITETSPAGTEN Vil ministeren redegøre for, hvilken rolle og hvilke beføjelser IMF og Verdensbanken skal tildeles under Stabilitetspagten?
81. Ad STABILITETSPAGTEN Vil ministeren oplyse om begrebet "det internationale samfund" dækker over det samme i punkt III og punkt IV i bemærkningerne til B 148, og i benægtende fald, hvad forskellen er?
82. Ad STABILITETSPAGTEN Vil ministeren redegøre for på hvilke punkter Kosovo inddrages i Stabilitetspagten for Sydøsteuropa?
83. Ad DEN FORELØBIGE OG LANGSIGTEDE ORDNING FOR KOSOVA Vil ministeren oplyse om regeringen har til hensigt på kort eller mellemlang sigt at arbejde for gennemførelsen af en folkeafstemning i Kosova om områdets fremtidige status i forhold til FRY?
84. Ad DEN FORELØBIGE OG LANGSIGTEDE ORDNING FOR KOSOVA Vil ministeren redegøre for, hvilken bemyndigelse den Særlige Repræsentant, der skal udpeges af FN's Generalsekretær i henhold til FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244, vil få?

85. Ad DEN FORELØBIGE OG LANGSIGTEDE ORDNING FOR KOSOVA Vil ministeren redegøre for den præcise betydning af "meaningful self-administration" og "substantial autonomy" i FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244 punkt J?
86. Ad DEN FORELØBIGE OG LANGSIGTEDE ORDNING FOR KOSOVA Vil ministeren redegøre for, hvordan den foreløbige politiske løsning for Kosova skal tilvejebringes (idet der henvises til FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244, bilag 2 pkt. 5), herunder hvilken rolle kosovanske organisationer skal spille i den proces?
87. Ad DEN FORELØBIGE OG LANGSIGTEDE ORDNING FOR KOSOVA Vil ministeren, idet der henvises til FN's Sikkerhedsrådsresolution nr 1244, bilag 2, pkt. 8, redegøre for hvilke "parter", der skal forhandles mellem inden den foreløbige løsning for Kosova er på plads?
88. Ad DEN FORELØBIGE OG LANGSIGTEDE ORDNING FOR KOSOVA Vil ministeren oplyse, hvad forskellen mellem Rambouillet-aftalen og FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 er på spørgsmålet om Kosovos fremtidige status samt på spørgsmålet om administration og styre i overgangsperioden?
89. Ad DEN FORELØBIGE OG LANGSIGTEDE ORDNING FOR KOSOVA Hvor mange forskellige etniske grupper var der i Kosova før krigen, og hvor store var de?
90. Ad KRIGENS KONSEKVENSER Regeringen bedes oversende udvalget dokumentation for statsministerens udtalelser i Folketinget dags dato om, at de serbiske styrker havde ordre til, at få kosova-albanerne ud af deres eget land?
91. Ad KRIGENS KONSEKVENSER Hvor mange jugoslaviske fly, kampvogne og pansrede mandskabsvogne vurderer NATO at have ødelagt under krigen mod FRY?
92. Ad KRIGENS KONSEKVENSER Ministeren bedes oversende en oversigt over antallet af eksternt fordrevne, opgjort uge for uge fra primo oktober 1998.
93. Ad KRIGENS KONSEKVENSER Ministeren bedes oversende rapporten fra Journalister Uden Grænser om NATO's krig på Balkan.
94. Ad KRIGENS KONSEKVENSER Ministeren bedes begrunde og sætte tal på sit synspunkt om, at der er foregået et folkedrab i Kosova (jf. udenrigsministerens artikel i Politiken den 13. juni 1999).
95. Ad KRIGENS KONSEKVENSER Kan ministeren oplyse om de civile langsigtede konsekvenser af, at NATO under sine militære bombardementer har benyttet "forarmet uran" som middel til at uskadeliggøre serbiske kampvogne og pansrede køretøjer?
96. Ad KRIGENS KONSEKVENSER Er der værnepligtige i FRY's hær, og i givet fald hvor mange?
97. Ad FREDSAFTALEN - PROCES OG RESULTAT Vil ministeren oplyse præcis hvilke elementer i Rambouillet-"aftalen", som Milosevic i dag har accepteret, men som han afviste før krigen?
98. Ad FREDSAFTALEN - PROCES OG RESULTAT Vil ministeren redegøre for, hvordan KFOR vil bistå Den Internationale Krigsforbryderdomstol i dennes arbejde i forhold til Balkan?
99. Ad FREDSAFTALEN - PROCES OG RESULTAT Vil ministeren redegøre for de forhandlinger, der har fundet sted mellem NATO og UCK før indgåelsen af fredsaftalen med præsidenten for FRY, Slobodan Milosevic?
100. Ad FREDSAFTALEN - PROCES OG RESULTAT Kan ministeren bekræfte, at personer, der måtte opholde sig i Kosova samtidig med KFOR og som er blevet sat i forbindelse med krigsforbrydelser, der er taget op af Den Internationale Krigsforbryderdomstol, skal pågribes af KFOR?
101. Ad FREDSAFTALEN - PROCES OG RESULTAT Kan ministeren oplyse om indholdet af de forhandlinger som har fundet sted mellem NATO; Rusland og FRY via den svenskfødte finansmand Peter Castenfeldt og som fandt sted forud for Martti Ahtisaari's mission?

102. Ad FREDSAFTALEN - PROCES OG RESULTAT Kan ministeren bekræfte oplysningen i Financial Times den

14. juni 1999, hvor en rådgiver til NATO citeres for at sige, at man havde forsikret præsident Milosevic om, at en aftale om Kosova var "completely separate" fra den anklage som Den Internationale Krigsforbryderdomstol havde rejst imod Milosevic?

103. Ad FREDSAFTALEN - PROCES OG RESULTAT Kan ministeren bekræfte, at NATO via Peter Castenfelt gav indrømmelser til Milosevic som forbedrede Rambouillet- aftalen set ud fra en serbisk synsvinkel, og vil ministeren præcisere disse forbedringer, som de ser ud fra serbisk side?

104. Ad FREDSAFTALEN - PROCES OG RESULTAT Udenrigsministeren bedes oversende hele erklæringen fra den serbisk ortodokse kirke, der bl.a. indeholder en opfordring til Milosevic om at træde tilbage.

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministeren
kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20713)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 0. juni 1999

Udkast til

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder og har herunder stillet spørgsmål til forsvarsministeren og udenrigsministeren, som disse har besvaret dels i samråd og dels skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål samt udenrigsministerens og forsvarsministerens svar herpå er tillige med nogle avisartikler optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig og mundtlig henvendelse fra:

Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller

Ændringsforslag

Til titlen

Af et *mindretal* (EL):

1) Titlen affattes således:

»om dansk deltagelse i en fredsbevarende, humanitær og demokratiopbyggende indsats i Kosova og det øvrige Balkan.«

Til teksten

2) Teksten affattes således:

»Da det er Folketingets opfattelse, at Danmark skal være foregangsland, når det gælder humanitær nødhjælp, genopbygning og støtte til kampen for demokrati og menneskerettigheder på Balkan, opfordrer Folketinget regeringen til

- at fortsætte og forstærke den humanitære nødhjælp til Kosovos forfulgte befolkning, det være sig i selve Kosova eller i tilstødende områder samt yde humanitær hjælp til alle krigens ofre,
- at stille alle Danmarks minerydningsressourcer, som ikke anvendes andetssteds, til rådighed for fjernelse af miner og ueksploderede NATO-bomber i Kosova,
- at yde befolkningen i Kosova al mulig politisk og praktisk opbakning til at vælge en konstituerende forsamling, som kan udarbejde forslag om Kosovos fremtid, herunder den nøjagtige status i forhold til FRY,
- at finde veje til at give direkte støtte til anti-nationalistiske og demokratiske projekter på Balkan, ikke mindst i Serbien og Kroatien,
- at forstærke presset på de kroatiske og serbiske myndigheder, for at alle flygtninge kan vende tilbage deres hjemstavn i sikkerhed og uden at risikere forfølgelse og diskrimination,
- at bidrage til genopbygningen af Balkan, først og fremmest i Kosova, Albanien, Montenegro, Makedonien og Bosnien,
- at arbejde for, at EU-landene giver ensidig, toldfri adgang for varer fra lande på Balkan, der respekterer menneskerettighederne,
- at støtte Den Internationale Krigsforbryderdomstols arbejde på Balkan med det formål at få alle krigsforbydere stillet for retten,
- at bidrage på ovenstående grundlag med danske soldater samt at bidrage med politifolk, nødhjælpsarbejdere og andre til fredsbevarende, humanitære og demokratiopbyggende aktioner i regi af FN, OSCE eller Europarådet.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Fred og stabilitet i Kosova og på resten af Balkan nås ikke primært ved hjælp af soldater. Det kræver en kombination af en lang række tiltag, hvoraf nogle af de væsentligste er nævnt i disse ændringsforslag. Dem opfordres regeringen til at gøre noget ved.

Til uddybning af ændringsforslagenes enkelte punkter kan nævnes:

- Det er nødvendigt med en indsats i selve Kosova, men også i forhold til flygtninge fra Kosova i nærområder som Albanien, Makedonien, Montenegro og Serbien.
- Der henvises bl.a. til den omfattende minerydningsaktion, som FN står for i Cambodja. Den er et bevis på, at FN-systemet råder over kompetence til at gennemføre minerydningsaktioner, hvorfor det er oplagt at overlade minerydningen til FN. I den forbindelse er det helt afgørende, at FN tilføres de nødvendige ressourcer til at løfte opgaven.
- Set ud fra et demokratisk synspunkt er det helt afgørende, at diskussionen om Kosovos fremtid - herunder områdets fremtidige status - føres og konkluderes af Kosovos befolkning. Derfor må valgte repræsentanter for befolkningen så hurtigt som muligt få mulighed for at udarbejde forslag, som befolkningen kan tage stilling til ved en folkeafstemning. Ethvert forsøg fra en udefra kommende magt på at trække en beslutning ned over hovedet på den lokale befolkning vil ikke alene føre til fortsatte konflikter, men også betyde forlænget

tilstedeværelse af fremmede styrker.

- Efter år med blodige krige, forårsaget af etnisk undertrykkelse og nationalistisk propaganda, er mange modsætninger på Balkan skærpet i en grad, som også fremover kan føre til destabilisering af området. Derfor er det afgørende, at der sættes en proces i gang, som kan demokratisere det politiske liv, modvirke ekstrem nationalisme samt imødegå de stadig stærkere tendenser til diskrimination på grund af etnisk eller nationalt tilhørsforhold. Det kan bl.a. ske ved at støtte demokratiske og multietniske projekter og kræfter, f.eks. i form af uafhængige radio- og tv-stationer.
- Bl.a. for at kunne dæmme op for oppiskning af nationalistisk had er det vigtigt, at Balkans befolkninger ikke efterlades med det indtryk, at etniske udrensninger og flygtningestrømme glemmes eller ignoreres i det øjeblik, de væbnede sammenstød ophører. Derfor er det afgørende vigtigt at opretholde presset, så de kosovaalbanske flygtninge kan vende tilbage, men så sandelig også så det samme kan ske for de mange hundrede tusinde serbere, der er blevet fordrevet fra Krajina og Østslavonien.
- Der er et omfattende behov for genopbygningshjælp til Balkan, og den må koncentreres i de fattigste områder. Økonomisk og social fremgang er afgørende for, at en demokratisk udvikling kan lykkes. Men der er kun tale om reelt demokrati, hvis det er landene på Balkan selv, som - via deres valgte regeringer - bestemmer over økonomien. Ingen suveræne lande skal påtvinges at blive dikteret eller administreret af hverken EU, USA, NATO, IMF eller Verdensbanken.
- Et vigtigt formål med genopbygningshjælpen er at igangsætte en proces i lokalområdet, der sætter områdets beboere og myndigheder i stand til selv at bidrage til genopbygningen. Et væsentligt bidrag hertil vil være betingelsesløs og fri adgang for alle varer fra Balkan til EU's marked. For at kunne lægge pres på myndigheder, som fortsat krænker menneskerettighederne og modsætter sig demokratisering, kan denne fri adgang for varer gøres betinget af fremskridt på disse områder.
- En vigtig forudsætning for varig fred og forsoning mellem forskellige etniske grupper på Balkan er, at de ansvarlige for ugeringerne bliver retsforfulgt og straffet. I den forbindelse er det helt afgørende, at der ikke gøres forskel mellem forskellige etniske grupper hvad angår strafforfølgelse. Derfor er det også dybt bekymrende at notere, hvordan både Serbien og Kroatien mere eller mindre systematisk nægter at samarbejde med Krigsforbryderdomstolen.

*Poul Andersen (S) Per Kaalund (S) Lotte Bundsgaard (S) Anna-Marie Hansen (S) Ingrid Rasmussen (S) nfm.
Villy Søvndal (SF) Arne Melchior (CD) Jørgen Estrup (RV) Søren Søndergaard (EL) Svend Aage Jensby (V)
Karen Rønne (V) Erik ;Jacobsen (V) Anders Mølgaard (V) Hans Engell (KF) fmd. Helge Adam Møller (KF)
Peter Skaarup (DF) Jann Sjursen (KRF)*

Fremskridtspartiet havde ikke medlemmer i udvalget.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Bilag til forsvarsministerens (Ad B 148 {{SPA}} bilag 1)

skrivelse af 16. JUN 1999

-
-
-

Spørgsmål nr. 1

"Hvorledes vil forsyningerne til de danske styrker foregå?"

Svar:

Det danske styrkebidrag vil blive forsynet via et nationalt støtteelement, der planlægges samplaceret med det tilsvarende franske støtteelement i tilknytning til Petrovac Lufthavn uden for Skopje i Makedonien. Det danske støtteelement vil råde over den nationale reservebeholdning af forsyninger, som den indsatte danske styrke løbende kan trække på. Når der trækkes forsyninger ud af reservebeholdningen, vil støtteelementet automatisk rekvirere nye forsyninger gennem de danske militære myndigheder, gennem det franske støtteelement eller gennem værtsnationen (Makedonien). En samarbejdsaftale mellem danske og franske militære myndigheder herom er under udarbejdelse, hvorved ansvar for tilvejebringelse af forsyninger og serviceydelser specificeres.

Alle tilgåede forsyninger samles ved det nationale støtteelement. Herfra transporteres forsyningerne videre frem til den danske styrke. De nationale forsyninger køres hhv. sejles med civile danske operatører til Grækenland og videre frem til det nationale støtteelement.

Spørgsmål nr. 2

"Ministeren bedes oplyse, om der er et tilstrækkeligt antal feltlazaretter til rådighed, og hvem der skal betjene dem?"

Svar:

I operationsområdet etableres der en fransk hovedforbindeplads med operationskapacitet, som den danske styrke kan støttes af. Efter de foreliggende oplysninger, vil der blive oprettet et felthospital i udkanten af den franske brigades indsatsområde i det nordlige Kosovo. Felthospitalet vil kunne gennemføre indledende kirurgisk behandling, inden patienterne sendes tilbage til hjemlandet. Der

oprettes lignende faciliteter i de andre sektorer. Der forventes endvidere at ville være mulighed for at hospitalisere patienter i Makedonien og i Grækenland.

Spørgsmål nr. 3

"Da aktionen må forventes at blive af længere varighed, bedes ministeren oplyse, om der er tilstrækkelig kapacitet i det danske forsvar til at rekruttere og afløse styrkerne?"

Svar:

Opstillingen af det første hold til KFOR baseres på Første Bataljon ved Danske Livregiment, som indgår i Den Danske Internationale Brigade. Det er vurderingen, at der er den nødvendige kapacitet til at opstille og afløse enhederne til operationen i Kosovo. Den udsendte danske enhed vil blive tilpasset efter udviklingen og i forhold til eventuelle justeringer af den øvrige del af KFOR-styrken.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Bilag til forsvarsministerens (Ad B 148 - bilag 2)

skrivelse af 16. JUN 1999

-

-

Spørgsmål nr. 4

"Hvad bliver Danmarks del af fællesudgifterne til KFOR, og hvilken konto tages den fra?"

Svar:

Danmark bidrager til NATO's fællesfinansierede udgifter til KFOR gennem NATO's militære driftsbudget og investeringsprogram. De foreløbige skøn over de fællesfinansierede udgifter er forbundet med stor usikkerhed som følge af, at operationen fortsat er i sin indledende fase. Der er for KFOR-operationen vedtaget finansieringsprincipper, som fastlægger, hvad der fællesfinansieres, og hvad der nationalt finansieres. Udgangspunktet er, at nationerne selv bærer udgifterne forbundet med deres deltagelse i operationen.

Under NATO's militære driftsbudget fællesfinansieres udgifter til hovedkvarterernes transport, indkvartering, administrative og operationelle opgaver samt logistisk støtte mv. Under NATO's investeringsprogram fællesfinansieres udgifter til hovedkvarterernes behov for kommunikations- og informationsudstyr, faste faciliteter, reparation og forbedring af infrastruktur mv.

Det seneste skøn over de fællesfinansierede udgifter til KFOR under NATO's militære driftsbudget udgør for 1999 ca. 367 mio. DKK. Danmarks bidragsprocent under det militære driftsbudget er 1,68%, hvilket for de skønnede udgifter indebærer, at Danmark skal bidrage med ca. 6 mio. DKK.

Et skøn over de fællesfinansierede udgifter under investeringsprogrammet er endnu ikke modtaget fra NATO's militære myndigheder, hvorfor det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at angive Danmarks bidrag hertil. Danmarks bidragsprocent under investeringsprogrammet er 3%.

For både NATOs militære driftsbudget og investeringsprogram gælder, at udgifter til KFOR skal afholdes inden for de af NATO-rådet allerede fastsatte samlede bevillingsrammer. Danmarks andel af de fællesfinansierede udgifter til KFOR afholdes under konto 12.22.01 (bidrag til NATO's militære driftsbudgetter mv.) og konto 12.22.11 (bidrag til internationalt NATO-investeringsprogram).

-

-

-

Spørgsmål nr. 5

"Hvilket personligt militært udstyr bliver stillet til rådighed for Danmarks deltagelse i KFOR?"

Svar:

Den personlige udrustning svarer til den udrustning, som er udleveret til de danske soldater i Bosnien, herunder bl.a. gevær M/95, fragmentationsvest, beskyttelsesbriller og hærens nye oppakningssystem. Udrustningen er generelt moderne og på højde med øvrige NATO-landes.

-

-

Spørgsmål nr. 6

"Er dette udstyr (jf. spørgsmål 5) på højde med bedste NATO-standard?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 5.

Spørgsmål nr. 7

"Hvilket materiel bliver panser-infanteribataljonen udstyret med?"

Svar:

Bataljonen udrustes principielt med sit organisatoriske materiel, herunder kampvogne og pansrede mandskabsvogne. Med henblik på at øge personelbeskyttelsesniveauet modificeres en del af materiellet således, at der opnås samme beskyttelsesniveau, som det kendes fra danske enheder i Bosnien, herunder tillægspansring på de pansrede mandskabsvogne og øget sikkerhedsudstyr på kampvogne etc. Bataljonen har desuden udleveret den nyeste minerydningsplejl samt den nyeste version af minesøgere.

Spørgsmål nr. 8

"Er dette materiel (køretøjer og kampvogne) (jf. spørgsmål 7) på højde med bedste NATO-standard?"

Svar:

NATO-landene anvender forskelligt materiel af varierende kvalitet og ydeevne, hvorfor en direkte sammenligning ikke i alle tilfælde er mulig. Det danske materiel vurderes fuldt ud at kunne leve op til NATO-standarder på området.

Spørgsmål nr. 9

"Kan regeringen sikre, at der ikke sker en svækkelse af det danske bidrag til SFOR-styrken i Bosnien, set i lyset af det danske bidrag til KFOR?"

Svar:

NATO-myndighederne er i disse dage ved at lægge sidste hånd på en revurdering af SFOR, og meget tyder på, at der vil blive tale om en markant reduktion af styrken, måske allerede i løbet af det kommende efterår. Det kan blandt andet blive aktuelt, at der udgår et kommandoniveau af strukturen, og at antallet af bataljoner reduceres med mere end 50%. Regeringen vil på denne baggrund - og i samarbejde med de øvrige bidragydende nationer samt NATO - overveje mulighederne for at tilpasse det danske bidrag til SFOR, således at den samlede kapacitet til internationale operationer udnyttes bedst muligt.

Spørgsmål nr. 10

"Kan regeringen sikre, at den økonomiske ramme for det danske KFOR-bidrag overholdes?"

Svar:

Det er regeringens vurdering, at merudgifterne forbundet med udsendelsen af bataljonen til Kosovo i 1999 vil kunne holdes inden for det i bemærkningerne til beslutningsforslaget angivne beløb.

Spørgsmål nr. 11

"I tilfælde af at den økonomiske ramme ikke holder, hvor skal yderligere bidrag så tages fra?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 10.

Bilag til forsvarsministerens (Ad B 148 - bilag 4)

skrivelse af 16. JUN 1999

-

-

-

Spørgsmål nr. 27

"Hvad har prisen været for den militære NATO-indsats?"

Svar:

Udgifterne forbundet med NATO militære indsats i det tidligere Jugoslavien lader sig ikke umiddelbart opgøre. Udgangspunktet for finansieringen af NATO-operationer er, at det enkelte deltagerland afholder de direkte udgifter, der er forbundet med dets deltagelse. De enkelte deltagerlande bærer således størstedelen af udgifterne. For så vidt angår principperne for fællesfinansiering henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 4 (B 148 - bila g 2).

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Folketingets Forsvarsudvalg

Christiansborg, den 16. juni 1999

Udvalget udbeder sig - i 80 eksemplarer - ministerens
besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

105. Ministeren bedes oplyse, hvor mange DIB soldater, der har nægtet at møde i henhold til den indgåede kontrakt.
106. Ministeren bedes redegøre for, hvilke sanktioner ministeren agter at iværksætte i forhold til de pågældende.
107. Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt frafaldet til DIB"en giver ministeren anledning til at revurdere sammensætningen og strukturen for DIB"en i fremtiden.
108. Ministeren bedes redegøre for hvilke tiltag, der gennemføres i den kommende forsvarsforligsperiode med henblik på at styrke rekrutteringen til og fastholdelsen af DIB-styrken.
109. Ministeren bedes kommentere den kritik, som formanden for HKKF Svend Erik Larsen har fremsat blandt andet i Berlingske Tidende den 16. juni 1999 i forhold til DIB"en.
110. Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt ministeren vurderer det muligt at fastholde det nuværende niveau personalemæssigt og økonomisk (SFOR og KFOR) inden for rammerne af den nye femårige forsvarsaftale.
111. Hvilke forudsætninger er der i den kommende forsvarsforligsperiode lagt til grund - økonomisk og personalemæssigt - for såvidt angår forsvarets internationale engagement?
112. Finder ministeren det realistisk at fastholde det danske tilsagn om en styrke til Vestsahara i lyset af deltagelse i KFOR?
113. Ministeren bedes redegøre for hvorledes ministeren forventer de samlede økonomiske nettoudgifter i forbindelse med den internationale indsats i de kommende fire budgetår.

P.u.v.

Hans Engell,
formand.

Til
udenrigsministeren
kopi til forsvarsministeren (Løbenr. 20731)

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Bilag til forsvarsministerens (Ad B 148 - bilag 3)

skrivelse af 16. JUN 1999

-
-
-

Spørgsmål nr. 13

"Danske fly kan indsættes "på det vestlige Balkan". Vil regeringen meget præcist afgrænse, hvor danske F-16 fly kan indsættes?"

Svar:

De danske fly skal kunne indsættes som en del af NATO's samlede operationer på det vestlige Balkan. Det indebærer, at flyene - på linie med fly fra andre nationer - skal kunne indsættes ifm. operation Allied Force (NATO's luftoperation mod Forbundsrepublikken Jugoslavien) samt til støtte for NATO's landoperationer i Albanien, Bosnien og Kosovo.

De danske fly vil være under operativ kontrol af en NATO-myndighed, som vil fastsætte det aktuelle indsættelsesområde. Flyene forventes fortsat at skulle operere fra en eller flere baser i Italien. I forbindelse med operationernes gennemførelse vil flyene efter tilladelse fra de omkringliggende lande kunne passere gennem disse landes luftrum.

Spørgsmål nr. 15

"Vil regeringen oplyste, på hvilke områder i Forsvaret der skal spares for at opnå provenuet på 340 mio. kr.?"

Svar:

I overensstemmelse med aftale af 8. december 1995 om forsvarets ordning 1995 - 1999 er der på finansloven for 1999 afsat et nettobeløb svarende til 572 mio. kr. (pris- og lønniveau 1999) til forsvarets udgifter til deltagelse i internationale operationer. Tilsvarende er der i aftale af 25. maj 1999 om forsvarets ordning for 2000 - 2004 afsat et årligt beløb på 572 mio. kr. (pris- og lønniveau 1999) til det internationale engagement.

Spørgsmål nr. 17

"Hvornår kan de danske soldater være klar til afrejse?"

Svar:

På det nuværende grundlag vil et forkommando kunne udsendes den 19. juli 1999, mens hovedstyrken vil kunne deployeres fra Danmark den 27. juli 1999. Aktuell deployering af de danske styrker vil dog afhænge af en nærmere koordination med de øvrige deltagende nationer og relevante NATO-myndigheder mv. Der vil ifølge den foreløbige planlægning være tale om, at materiellet og evt. følgemandskab afsendes med skib, mens hovedparten af personell et efterfølgende transporteres til området med fly. Inden deployering af bataljonens enheder kan der blive tale om udsendelse af personel til "fact finding" missioner og koordination med øvrige deltagende nationer mv.

Spørgsmål nr. 22

"Der ønskes en samlet liste over alle deltagende lande i KFOR, med specifikationer af styrker og styrketyper".

Svar:

NATO's styrkegenereringsproces er endnu ikke afsluttet, hvorfor der ikke kan siges noget endeligt om styrkens detaljerede sammensætning. De foreliggende styrkeoversigter fra NATO, som løbende opdateres, er klassificerede og kan derfor ikke refereres. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til beslutningsforslaget.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Journaloplysninger

Bilaget findes ikke i fuld tekst i Folketingets web, men kan bestilles i Lovbutikken. Benyt evt. "Lovbutik" øverst i billedet.

Folketingsår:	1998-1999
Udvalg:	Forsvarsudvalget
Bilag:	B 148 - bilag 17
Forslagstitel:	B 148 Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.
Offentliggør.:	offentligt
Afsendt:	16/6-99
Modtaget:	16/6-99
Omdelt:	16/6-99
Afsender:	forsvarsministeren

Dokument med løbenummer 20733-1

Titel:	svar på spm. til udenrigsministeren Kopi til forsvarsministeren om landtropper
Dok.type:	svar (SE)
K-emneord:	FN, NATO
U-emneord:	International styrke, KFOR, Kosovo, Sikkerhedsråd
Fast tilknyt.:	FOU, B 148 - bilag 6, 16/6-99 (løbenr. 20701-1), spm. 48, til udenrigsministeren Kopi til forsvarsministeren om landtropper

Dokument med løbenummer 20733-2

Titel:	svar på spm. til udenrigsministeren Kopi til forsvarsministeren
Dok.type:	svar (SE)
K-emneord:	FN, NATO
U-emneord:	International styrke, KFOR, Kosovo, Sikkerhedsråd
Fast tilknyt.:	FOU, B 148 - bilag 6, 16/6-99 (løbenr. 20701-2), spm. 49, til udenrigsministeren Kopi til forsvarsministeren

Dokument med løbenummer 20733-3

Titel:	svar på spm. til udenrigsministeren Kopi til forsvarsministeren
Dok.type:	svar (SE)
K-emneord:	FN, NATO
U-emneord:	International styrke, KFOR, Kosovo, Sikkerhedsråd
Fast tilknyt.:	FOU, B 148 - bilag 6, 16/6-99 (løbenr. 20701-3), spm. 50, til udenrigsministeren Kopi til forsvarsministeren

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Bilag til forsvarsministerens (Ad B 148 - bilag 5)

skrivelse af 16. JUN 1999

-
-
-

Spørgsmål nr. 37

"Hvordan vil de danske soldaters forhåndsordre være i tilfælde af angreb fra hhv. UCK og serbiske enheder?"

Svar:

Alle enheder i KFOR er underlagt de af NATO fastlagte Rules of Engagement, som også Danmark har tiltrådt. Det fremgår klart heraf, at enhederne i tilfælde af angreb er bemyndiget til at bruge magt i selvforsvarsøjemed. Magtanvendelse vil dog altid skulle ske under anvendelse af princippet om proportionalitet og "minimum force".

Spørgsmål nr. 39

"Hvilken udrustning vil de danske soldater have, og vil de være i stand til at forsvare sig selv?"

Svar:

Den danske bataljon er uddannet og udrustet til også at kunne løse krigsopgaver, hvoraf følger, at bataljonens enheder og personel fuldt ud vil være i stand til at forsvare sig selv.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 5 - 8 (bilag 2).

Spørgsmål nr. 40

"Hvad vil regeringen gøre for, at den danske militære indsats ikke kommer til at koste danske soldater livet?"

-

Svar:

Den danske bataljon er en robust enhed, som er organiseret, uddannet og udrustet til at operere under de forhold, der kendetegner situationen i Kosovo. Ved en operation af den karakter, som der her er tale om, vil der imidlertid være en vis risiko for det udsendte personel.

Spørgsmål nr. 44

"Hvordan vil regeringen håndtere den situation, der er opstået ved, at en række deltagere i Den Danske Internationale Brigade ikke ønsker at medvirke i krigen, selv om de skriftligt og kontraktligt har bundet sig til at være til rådighed for brigaden?"

Svar:

Når forsvaret indkalder en enhed fra Den Danske Internationale Brigade (DIB) med henblik på udsendelse til en international operation, forventes det naturligvis, at det berørte personel lever op til de forpligtelser, som er en del af deres ansættelse. Dette gælder således bl.a. personel på DIB-kontrakter, der er forpligtet til at lade sig udsende med den enhed, hvortil de er designeret, i perioder af indtil 7 måneder. En DIB-kontrakt er uopsigelig fra det tidspunkt, hvor personellet har modtaget deres indkaldelsesordre, til udsendelse.

Såfremt der skulle være nogle, der ikke ønsker at blive udsendt, selv om de har en gældende DIB-kontrakt og har modtaget indkaldelsesordren, vil forsvaret i hvert enkelt tilfælde anlægge en konkret vurdering af, hvorvidt et sådant ønske kan efterkommes.

Er der imidlertid ikke en tungtvejende begrundelse for ikke at efterleve kontraktens forpligtelser, vil der kunne blive tale om at bringe sanktionsmuligheder i anvendelse.

Forsvaret vil i givet fald tage skridt til strafferetlig forfølgning ved de almindelige domstole for overtrædelse af militær straffelovs § 23 vedrørende ulovlig udeblivelse eller § 16 vedrørende lydighedsnægtelse. I begge tilfælde er strafferammen bøde, hæfte eller fængsel i indtil 6 måneder.

-

Spørgsmål nr. 45

"Hvordan vil familierne til de danske soldater være stillet i tilfælde af, at danske soldater dræbes hhv. såres, og hvordan vil sårede soldater være stillet erstatningsmæssigt og genoptræningsmæssigt?"

Svar:

Forsvaret personelpolitik omfatter et "socialt kapitel", som indeholder retningslinier for, hvorledes forsvaret skal reagere i tilfælde af tilskadekomst i tjenesten, herunder tillige i forbindelse med tjeneste i udlandet.

Ved tilskadekomst i forbindelse med i tjenesten mv. tilstræber forsvaret hurtigst muligt at yde tilskadekomne og deres nærmeste pårørende den størst mulige koordinerede hjælp på alle relevante områder, hvor forsvaret eller myndigheder og institutioner uden for forsvaret har mulighed for at hjælpe. Dette hensyn skal være styrende og overordnet alle øvrige hensyn.

Hjælpen gives som et tilbud til den tilskadekomne og dennes pårørende hurtigst muligt efter tilskadekomsten og på direkte initiativ fra forsvaret. Information og rådgivning i forbindelse med støtteordningerne skal generelt gennemføres hurtigt og effektivt. Hverken de tilskadekomne selv eller de pårørende skal anvende ressourcer på at tilvejebringe nødvendige oplysninger, som skal gennemdrøftes grundigt med de pågældende umiddelbart efter tilskadekomsten - også selv om indholdet af støtteordningerne tidligere er meddelt de pågældende.

Ved tilskadekomst uden for landets grænser vil soldaten efter indledende behandling i området blive overført til Danmark sædvanligvis med særligt indrettet fly fra flyvevåbnet. Under hjemtransporten vil de sårede soldater blive overvåget af særligt uddannede læger og sygeplejersker. Den videre behandling finder sted på sygehuse, indledningsvist som oftest ved Traumecentret på Rigshospitalet. Som en integreret del af traumebehandlingen indgår tidligt i forløbet genoptræning efter skaden. Genoptræning indledes under indlæggelse på sygehuset, enten Traumecentret eller lokalt sygehus nærmere den sårede soldats bopæl og familie.

Efter udskrivelsen vil genoptræningen normalt blive fortsat ambulat. Under hele behandlingsforløbet udpeger Forsvaret Sundhedstjeneste en af forsvarets overlæger som lægelig kontaktperson til den sårede/sygehuset.

Forsvaret forsøger efter behov at tilbyde job på særlige vilkår til personel, der som følge af tjenesten pådrager sig skader eller rammes af nedsat arbejdsevne. Ansættelsen sker med stor hensyntagen til egne ønsker og de faktiske muligheder for at bestride den ønskede funktion.

Personellet vil være omfattet af forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning, der indeholder forsørgertabserstatning, erstatning til boet efter personer, der ikke er forsørgere samt godtgørelse for varigt mén. Overenskomstansat personel er ved død eller påført varigt mén under tjenesten i pensionsmæssig henseende stillet, som om de havde været tjenestemænd.

Personnellet er endvidere omfattet af de til ansættelsesforholdet knyttede pensions- og forsikringsordninger og lov om forsikring mod følger af arbejdsskade mv.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Spørgsmål nr. 12:

"Hvad er forskellen mellem en sikkerhedsstyrke og en fredsbevarende styrke? Der ønskes et folkeretligt argument i besvarelsen."

Svar:

Styrkens betegnelse er et resultat af de forudgående politiske drøftelser og bl.a. et udtryk for den brede vifte af opgaver, som den skal løse. Afgørende er styrkens mandat, som i dette tilfælde er indeholdt i resolution nr. 1244 fra FN's Sikkerhedsråd, samt hvilke opgaver styrken skal løse. Som det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, vil styrken bl.a. skulle overvåge og sikre tilbagetrækningen af alle jugoslaviske styrker fra Kosovo samt sikre en demilitarisering af UCK og andre væbnede kosovo-albanske grupperinger. Endvidere vil styrken skulle udføre en række opgaver af mere civil karakter, såsom at yde humanitær nødhjælp, opretholde lov og orden, etablere en civil administration og genopbygge den væsentligste infrastruktur.

Spørgsmål nr. 14:

"Vil regeringen give en opdateret redegørelse for forholdet mellem Rusland og NATO? Særligt med henblik på en afklaring af kommandostrukturen."

Svar:

Der har været et konstruktivt samarbejde med Rusland i G8-regi med henblik på at finde en løsning på Kosovo-konflikten. Dette har bl.a. givet sig udtryk i vedtagelsen af resolution 1244 og den militær-tekniske aftale mellem Forbundsrepublikken Jugoslavien og NATO. Der er møder mellem de russiske og amerikanske forsvarsministre i dag og de russiske og amerikanske udenrigsministre i morgen i Helsingfors.

Det er forventningen, at man vil nå til enighed om, hvordan es russiske styrker kan indgå i KFOR under enhedskommando. Det er ligeledes forventningen, at samarbejdet i NATO-Rusland-rådet vil blive genoptaget.

Spørgsmål nr. 16:

"Hvorfor finansieres operationen ikke over udviklingsministerens konto for humanitær bistand?"

Svar:

-

I henhold til aftale om Forsvarets ordning 95-99 af 8. dec. 1995 afholdes Forsvarets udgifter til løsning af opgaver i FN/OSCE/NATO regi, herunder indsættelse af den danske internationale brigade samt udsendelse af EU monitorer indenfor forsvarsrammen.

Spørgsmål nr. 18:

"I forslaget henvises til Rambouillet-aftalen. Vil ministeren oversende aftalen i en dansk version?"

Svar:

Rambouillet-aftalen underskrevet af den kosovo-albanske forhandlingsdelegation i Paris den 18. marts 1999 findes ikke på dansk. Der vedlægges Rambouillet-aftalen på engelsk, som i øvrigt d.d. er fremsendt til Det Udenrigspolitiske Nævn. Rambouillet-aftalen er af det britisk-franske medformandskab blevet offentliggjort og optrykt som FN-dokument.

Spørgsmål nr. 19:

"Under hvilke omstændigheder vil de danske styrker kunne tilbagetrækkes?"

Svar:

De danske styrker vil kunne tilbagetrækkes, når de opstillede opgaver er løst. Der vil ske en gradvis overdragelse af den internationale styrkes brede vifte af opgaver, jf. bl.a. besvarelsen af spørgsmål 12, til de civile strukturer, som bygges op parallelt. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at forudsige, hvornår styrkens opgaver vil være fuldført. Det vil bl.a. afhænge af, hvor hurtigt den civile implementering af fredsplanen skridter frem. Det er forventningen, at danske styrker vil være indsat i Kosovo i en længere periode.

Spørgsmål nr. 20:

"Hvor meget forventer regeringen, at Danmark skal bidrage med til genopbygningen af Kosovo? Ministeren bedes oplyse det samlede beløb, og hvornår det skal betales. Hvorledes skal disse midler finansieres? Via Øststøttemidlerne, via den humanitære bistand eller på anden vis?"

Svar:

Det store antal flygtninge og internt fordrevne, usikkerheden om, hvornår de kan vende tilbage til Kosovo, samt den usikkerhed, der er om omfanget af ødelæggelserne i Kosovo, gør det ikke muligt på nuværende tidspunkt for regeringen at angive, hvor meget det samlede danske bidrag til genopbygningen af Kosovo vil udgøre, eller hvornår betalingerne vil finde sted. Finansieringen vil blive tilrettelagt under hensyn til de konkrete aktiviteter, der skal iværksættes. Regeringen vil med henblik herpå udarbejde en handlingsplan for det vestlige Balkan, herunder Kosovo.

Spørgsmål nr. 21:

"Hvad er den aktuelle vurdering af serbernes position? Serberne betragter sig jo som sejrherre! Hvor langt kan selvstyret og autonomien række, før serberne ikke positivt vil medvirke længere?"

Svar:

Ved sin accept af Fredsplanen den 3. juni 1999 har Forbundsrepublikken Jugoslavien forpligtet sig til at deltage i en politisk proces med henblik på at få etableret en midlertidig politisk ramme for at sikre en udstrakt grad af selvstyre for Kosovo. Det fremgår, at der skal tages fuld højde for Rambouillet-aftalen og Forbundsrepublikken Jugoslaviens territoriale integritet. Fastholdelsen af respekten for Forbundsrepublikken Jugoslaviens territoriale integritet har været afgørende for Beograd, ligesom spørgsmålet om mindretalsbeskyttelse.

Spørgsmål nr. 23:

"Hvad er den politiske vurdering af situationen i Serbien? Hvis Milosevic bliver styrtet, hvor langt rækker aftalen - jf. resolution 1244 - da? Er det troværdigt at lave aftaler med en leder - Milosevic - som samtidig er anklaget ved Haag-domstolen?"

Svar:

-

Præsident Milosevic og hans støtter er fortsat ved magten. Den serbiske vicepremierminister, ultranationalisten Vojislav Seselj og hans parti har trukket sig ud af regeringen i protest mod Milosevic's accept af Fredsaftalen for Kosovo. De kritiske røster mod Milosevic er fortsat få, men er blevet flere efter Fredsaftalen.

-

Præsident Milosevic har efter forelæggelse for det serbiske parlament den 3. juni 1999 accepteret Fredsplanen i sin egenskab af statsoverhoved for Forbundsrepublikken Jugoslavien. Det er forventningen,

at fremtidige ledere i Forbundsrepublikken Jugoslavien vil respektere Fredsaftalen og den af FN's Sikkerhedsråd den 10. juni 1999 vedtagne bindende resolution 1244. Dette er uafhængigt af, at Den Internationale Krigsforbryderdomstol har sigtet præsident Milosevic.

-

-

Spørgsmål nr. 24:

"Hvilken rolle forventes OSCE at spille i Kosovo?"

Svar:

I opfølgning af resolution 1244 har FN's generalsekretær den 12. juni d.å. udarbejdet en rapport til Sikkerhedsrådet med en redegørelse for det foreløbige koncept for den civile indsats - United Nations Interim Administration in Kosovo, UNMIK. I rapporten er det foreslået, at OSCE vil få hovedansvaret for institutionsopbygningen i Kosovo, herunder forberedelse og afvikling af valg, overvågning af menneskerettighedssituationen, demokratisering samt kompetenceopbygning inden for domstolvæsenet, politiet og den offentlige administration. OSCE skal desuden medvirke til etablering af en ombudsmandsinstitution. Opbygningen af uafhængige medier er særlig fremhævet. OSCE har i perioden fra tilbagetrækningen af OSCE-KVM og til vedtagelsen af sikkerhedsrådsresolution 1244 forberedt sig på de mulige kommende opgaver. KVM er pr. 9. juni 1999, og indtil en ny mission bliver etableret, erstattet af en overgangsenhed.

Spørgsmål 25:

"Hvad ligger der i bemærkningerne om "en demilitarisering af UCK" ? Betyder det, at UCK skal spille en rolle parallelt med NATO? Betyder det, at UCK skal afvæbnes?"

Svar:

Det fremgår af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, operative para. 9, at den internationale

styrke vil skulle forestå demilitariseringen af UCK. Endvidere henvises til operative para. 15, hvoraf fremgår, at Sikkerhedsrådet forlanger, at UCK og andre væbnede kosovo-albanske grupper med det samme skal indstille alle offensive handlinger og handle i overensstemmelse med bestemmelserne for demilitarisering, som fastlagt af lederen af den internationale styrke i konsultation med generalsekretærens særlige udsending.

Af annek 2 til sikkerhedsrådsresolutionen (Ahtisaari-Tjernomyrdin-Milosevic-aftalen af 3. juni 1999) fremgår, at en politisk proces skal påbegyndes. Den skal føre frem til en midlertidig politisk ramme, som giver substantielt selvstyre til Kosovo, tager fuldt ud højde for Rambouillet-aftalen og principperne om suverænitet og Forbundsrepublikken Jugoslaviens og andre lande i regionens territoriale integritet, og demilitariseringen af UCK.

Af Rambouillet-aftalen, kap. 7, art.V fremgår en detaljeret plan for demilitariseringen af UCK, herunder hvilke våbentyper, der skal afleveres frivilligt og en tidsplan herfor. UCK har som deltager i den kosovo-albanske delegation i Rambouillet-forhandlingerne været medunderskriver på aftalen, herunder demilitariseringsbestemmelserne. UCK's politiske ledelse har desuden gentaget at ville vedstå sine forpligtelser, herunder senest under besøget i København den 15. juni af en af forhandlerne fra Rambouillet, Hashim Thaqi.

Det vil nu være op til chefen for KFOR og FN's særlige udsending at fastlægge de nærmere bestemmelser for demilitariseringen.

-
Spørgsmål nr. 26:

-
"Hvor mange serbere er flygtet fra Kosovo, siden krigen startede?"

-
Svar:

-
FNs Flygtningehøjkommissariat oplyser, at der siden den 9. juni 1999 er flygtet 17.500 serbere fra Kosovo til Montenegro. Endvidere er der forlydender om, at en del serbere forlader Kosovo i kølvandet på de serbiske tropetilbagetrækninger. Hvor mange vides ikke.

-
-

Spørgsmål nr.28:

"Hvad er et skønnet for ødelæggelserne i Forbundsrepublikken Jugoslavien, som følge af NATO's luftangreb?"

Svar:

Omfanget af ødelæggelser alene som følge af NATO's luftangreb er ikke gjort op for indeværende.

Spørgsmål nr. 29:

"Hvad er prisen for genopbygningen af ødelæggelserne?"

Svar:

-

Da omfanget af ødelæggelserne ikke er kendt, kan der heller ikke skønnes over udgifterne til genopbygningen.

-

Spørgsmål nr. 30:

-

"Hvad er sikkerheden for midler til genopbygning af Forbundsrepublikken Jugoslavien?"

Svar:

Sikring af de fornødne midler til genopbygning vil være en stor international opgave, hvor ikke mindst EU

vil skulle yde et væsentligt bidrag. I Sikkerhedsrådets resolution om Kosovo forudses indkaldelse af en international donorkonference om støtte til genopbygning, og EU og Verdensbanken planlægger et fælles besøg i området med henblik på en vurdering af genopbygningsbehovet.

Spørgsmål nr. 31:

"Hvad er betingelserne for at også Serbien får del i de økonomiske midler til genopbygning?"

Svar:

De nærmere betingelser for at også Serbien kan nyde godt af genopbygningsbistand er endnu ikke fastlagt. Spørgsmålet om genopbygningsbistand ventes drøftet i bl.a. EU. Det er forventningen, at genopbygningsbistand for langt den overvejende dels vedkommende vil blive underlagt sædvanlig politisk konditionalitet, herunder ikke mindst krav om demokratiske reformer.

Spørgsmål nr. 32:

"Ministerens kommentar udbedes til tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann Jensens kommentar til Berlingske Tidende den 15. juni 1999."

Svar:

Jeg havde gerne set en løsning på Kosovo-konflikten allerede under Rambouillet-forhandlingerne. Vi har været vidne til en lang og kompliceret forhandlingsproces, hvor det internationale samfund med Ruslands deltagelse har forsøgt alle muligheder. Men Milosevic ville det anderledes. Det viser de længe planlagte etniske udrensninger. Jeg er overbevist om, at det var kombinationen af det militære pres og de intense diplomatiske forhandlinger, der i sidste ende skabte genembruddet.

Spørgsmål nr. 33:

"Ministeren bedes oplyse, hvilke danske initiativer der er taget i forbindelse med minerydning i Forbundsrepublikken Jugoslavien?"

Svar:

Regeringen er parat til at bidrage på to centrale områder. Dels ved at sikre den centrale koordineringsopgave gennem støtte til FNs mineagentur UNMAS, dels ved at støtte de danske organisationers oplysningsaktiviteter overfor befolkningen i Kosovo og flygtningene samt i relation til kortlægning og afgrænsning af minebelagte områder. De konkrete aktiviteter vil blive fastlagt på baggrund af igangværende forundersøgelser.

Spørgsmål nr. 34:

"Hvad er forskellen på Fredsplanen og den aftale det serbiske parlament stemte om den 23. marts 1999?"

Svar:

-

Den 18. marts 1999 i Paris i marginen af Rambouillet-forhandlingerne iscenesatte Beograd underskrivelsen af en selvstyre aftale for Kosovo. En række repræsentanter for etniske mindretal samt for Forbundsrepublikken Jugoslavien og Serbien underskrev en aftale, der ikke var acceptabel for det internationale samfund. Aftalen manglede bl.a. bestemmelser om en international militær tilstedeværelse, og adskiller sig bl.a. derved fra Fredsplanen.

Spørgsmål nr. 35:

"Hvad er forskellen på Fredsplanen og Rambouilletaftalen?"

Svar:

Fredsplanen accepteret af Forbundsrepublikken Jugoslavien den 3. juni 1999 tager højde for udviklingen efter fredsforhandlingernes sammenbrud i Paris i marts. Rambouillet-aftalen er ganske detaljeret og søger at regulere en midlertidig status for Kosovo. Fredsplanen bygger herpå og indeholder bestemmelser om en international civil overgangsadministration, som tager højde for den fra serbiske side gennemførte etniske udrensning.

Spørgsmål nr. 36:

"Hvad kan regeringen oplyse om planerne for afvæbningen af UCK og vil denne være bragt til ende, før de danske styrker sættes ind?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 25.

-

-

Spørgsmål nr. 38:

"Vil de danske soldater blive trukket tilbage, hvis freden brydes og NATO's oprindelige bombekampagne genoptages?"

Svar:

NATO's luftoperationer er selvsagt indstillet i lyset af fredsaftalen. NATO vil løbende vurdere udviklingen og justere sin politik i overensstemmelse hermed. Regeringen vil holde Det Udenrigspolitiske Nævn løbende underrettet herom og om de overvejelser, som det måtte give anledning til.

Spørgsmål nr. 41:

"Vil regeringen lave en plan for at hjemsende de kosovo-albanske flygtninge, der er kommet til Danmark p.g.a. krigen, og vil de dansk oprettede flygtningelejre blive brugt som transitlejre i så henseende?"

-

Svar:

Efter kosovo-nødlovens § 20 kan en opholdstilladelse inddrages, såfremt det grundlag, som er angivet i ansøgningen eller tilladelsen, var urigtigt eller ikke længere er til stede. Afgørelsen træffes af Udlændingestyrelsen.

Udlændingestyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke har truffet afgørelser om inddragelse af en opholdstilladelse efter kosovo-nødloven.

Det fremgår af kosovo-nødlovens forarbejder, at en generel tilbagesendelse til Kosovo af grupper af udlændinge, der har haft opholdstilladelse efter loven, vil forudsætte, at det bl.a. på baggrund af de tilkendegivelser, der måtte foreligge fra UNHCR eller anden international side, kan lægges til grund, at forholdene i Kosovo må anses for således normaliserede, at en tilbagevenden vil være forsvarlig og kunne ske under ordnede forhold.

UNHCR har oplyst, at organisationens planer for de kosovo-fordrevnes tilbagevenden, herunder tidsramme og forudsætninger, løbende revideres i lyset af udviklingen.

Finder organisationen en tilbagevenden forsvarlig, ikke mindst ud fra en sikkerhedsmæssig vurdering, vil UNHCR bistå de kosovo-fordrevne, der befinder sig i nærområdet og umiddelbart ønsker hjælp til at vende hjem på egen hånd.

Hvornår UNHCR vil kunne anbefale kosovo-fordrevne at vende hjem - hvad enten de befinder sig i nærområdet eller er evakueret til tredjelande, herunder Danmark - afhænger af udviklingen.

Regeringen har på denne baggrund ikke truffet beslutning om den nærmere fremgangsmåde ved en eventuel hjemsendelse af kosovo-fordrevne.

?

Spørgsmål nr. 42:

"Regeringen bedes kommentere vedlagte artikel fra Kristeligt Dagblad den 16. juni 1999, side 3 om brug af de danske flygtningelejre som transitlejre ved hjemsendelse af de kosovo-albanske flygtninge."

Svar:

Såfremt det indgår som et led i den af UNHCR koordinerede repatriering af flygtningene finder regeringen det hensigtsmæssigt, at de ressourcer, der er stillet til rådighed for de danske organisationer, anvendes til

dette formål.

Spørgsmål nr. 43:

"Hvor lang tid forventes den danske bataljon at skulle forblive i Kosovo?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 19.

Spørgsmål nr. 46:

"Kan afsendelsen af bataljonen betegnes som en fredsbevarende eller fredsskabende indsats?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 12.

Spørgsmål nr. 47:

"Hvis den danske indsats udvikler sig i retning af en egentlig landkrig, vil Folketinget da blive ekstra-indkaldt?"

Svar:

Såfremt der skulle ske væsentlige ændringer i styrkernes opgaver, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn eller, om nødvendigt, på ny forelægge sagen for Folketinget.

-

Spørgsmål nr. 51:

"Vil de områder i Serbien, hvor oppositionen er ved magten, f.eks. Nic, være på listen over modtagere af økonomisk støtte uanset magtforholdene i Serbien i øvrigt?"

Svar:

-

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 31.

Spørgsmål nr. 52:

"Vil regeringen tage initiativ til at støtte indkaldelse af en konference for NGO-grupper på balkan med henblik på at støtte demokratiudviklingen i området?"

Svar:

Regeringen er indstillet på sammen med vore partnere i bl.a. EU at overveje alle initiativer, der kan bidrage til en positiv demokratisk udvikling på det vestlige Balkan. Det bemærkes i den forbindelse, at der under processen om stabilitet og godt naboskab i Sydøsteuropa, den såkaldte Royaumont-proces, er planlagt en NGO-konference, der vil finde sted den 26.-27. juni i Budapest.

Spørgsmål nr. 53:

"Hvad er ministerens kommentar til udtalelser fra den tyske brigadegeneral von Korff - citeret i Information den 16. juni 1999 - hvor denne siger at "I øjeblikket kan jeg kun afvæbne en UCK-soldat, hvis han forhindrer mig i at udføre min opgave", og hvor brigadegeneral von Korff siger at han ikke har ordre fra politisk hold til at afvæbne UCK-soldaterne."

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 25.

Spørgsmål nr. 54:

"Kan ministeren bekræfte, at vedtagelse af B 148 vil indebære et signal om dansk støtte til hele Sikkerhedsrådets resolution 1244?"

Svar:

Ja.

-

Spørgsmål nr. 59:

"Vil ministeren redegøre for, hvad begrebet "demilitarisering" af albanske væbnede grupper dækker over i FN"s sikkerhedsrådsresolution 1244?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 25.

Spørgsmål nr. 60:

"Vil ministeren oplyse, om NATO vil foretage en fuldstændig eller delvis afvæbning af UCK med henvisning til resolution 1244 fra FN"s Sikkerhedsråd?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 25.

Spørgsmål nr. 61:

"Hvad betyder det konkret, at KFOR skal sikre "en demilitarisering af Kosovos Befrielseshær, UCK, og andre væbnede kosovo-albanske grupperinger"?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 25.

Spørgsmål nr. 62:

"Er "demilitarisering" af UCK-medlemmer, enheder og baser i Albanien på nogen måde omfattet af mandatet for den internationale styrke (KFOR)?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 25.

-

-

Spørgsmål nr. 63:

"Vil ministeren oplyse hvilken status sætningen "This in turn means a unified NATO chain of command under the political direction of the North Atlantic Council in consultation with non-NATO force contributors" i en fodnote til 10-punktsaftalen med Milosevic har, og vil ministeren i den forbindelse forklare, hvorfor fodnoten ikke kan findes i bilag 2 til FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244?"

Svar:

-

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 14. Jeg har i øvrigt redegjort for forhandlingsforløbet i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Spørgsmål nr. 64:

"Vil ministeren oplyse, hvordan sætningen "This in turn means a unified NATO chain of command under the political direction of the North Atlantic Council in consultation with non-NATO force contributors" skal forstås, og vil ministeren i den forbindelse oplyse, om der på forhånd var forståelse mellem den russiske regering og NATO om ledelsen af KFOR?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 14. Jeg har i øvrigt redegjort for forhandlingsforløbet i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Spørgsmål nr. 65:

"Vil ministeren oplyse, hvor i FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244, det fremgår, at Rusland ikke må placere styrker bestemte steder i Kosova, f.eks. Pristinas lufthavn?"

Svar:

FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 indeholder ikke oplysninger om den nærmere geografiske placering af konkrete styrkebidrag.

Spørgsmål nr. 66:

"Vil ministeren oplyse, hvor i FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244, at det fremgår, at evt. russiske tropper i den internationale styrke skal være under NATO-kommando?"

Svar:

-

Af operative para. 7 i FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 fremgår, at den internationale styrke skal etableres som fastlagt i pkt. 4 i anneks 2. Af anneks 2, pkt. 4, fremgår, at styrken skal have substantiel NATO-deltagelse og deployeres under enhedskommando.

Spørgsmål nr. 67:

"Er der noget i FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244, der hindrer, at NATO's troppebidrag til Den Internationale Styrke sættes under "russisk enhedskommando"?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 66.

Spørgsmål nr. 68:

"Har NATO på nogen måde tilskyndet til eller bifaldet Ungarns og Bulgariens beslutning om at nægte russiske militærfly at benytte de to landes luftrum?"

Svar:

Beslutninger om tilladelse til anvendelse af luftrummet over stater territorier hører under de pågældende stater nationale kompetence. Der erindres om, at Ungarn er medlem af NATO.

Spørgsmål nr. 69:

"Vil ministeren oplyse, om det ikke er korrekt forstået, at styrken i Kosova er under NATO-kommando på bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 66.

Spørgsmål nr. 70:

"Vil ministeren oversende den "militærtekniske" del af den fredsaftale, der er henvist til i FN"s sikkerhedsrådsresolution nr. 1244?"

Svar:

Der henvises til vedlagte bilag.

Spørgsmål nr. 71:

"Kan ministeren bekræfte, at såfremt de russiske soldater vil blive tildelt en zone i Kosova, så vil dette fremgå af den militærtekniske aftale?"

Svar:

Den militærtekniske aftale, jf. bilag til besvarelsen af spørgsmål 70, er indgået mellem FRY og NATO.

Spørgsmål nr. 72:

"Vil ministeren redegøre for indholdet af de aktuelle forhandlinger med Rusland om den russiske troppetilstedeværelse i Kosova, idet der henvises til bemærkningerne til B 148?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 14.

Spørgsmål nr. 73:

"Vil ministeren oversende de af NATO godkendte regler for magtanvendelse, som KFOR opererer under, idet der henvises til bemærkningerne til B 148?"

Svar:

NATO"s regler for magtanvendelse indgår i NATO"s operationsplaner, som er klassificeret materiale.

Spørgsmål nr. 74:

"Kan ministeren bekræfte, at Rambouillet-aftalens bilag B ingen betydning har for KFOR"s beføjelser eller operationsfelt?"

Svar:

Det fremgår af den militær-tekniske aftale, jf. bilag til besvarelsen af spørgsmål 70, at en SOFA-aftale (Status Of Forces Agreement) endnu ikke er indgået.

Spørgsmål nr. 75:

"Vil ministeren redegøre for, hvilken betydning det vil få i Kosovo, Bosnien og andre steder på Balkan, at NATO-styrkerne slås sammen til en styrke, herunder om styrker i Bosnien kan inddrages i implementeringen af FN"s sikkerhedsrådsresolution nr. 1244?"

Svar:

Som det fremgår af bemærkningerne, er der kun tale om at slå luftstøtten til NATO-styrkerne i Kosovo og Bosnien-Herzegovina sammen.

Spørgsmål nr. 76:

"Ministeren bedes oplyse, hvad han oplyste over for Udenrigspolitisk Nævn fredag den 11. juni kl. 11.00 angående en evt. russisk placering af tropper i Kosova."

Svar:

Drøftelserne i Det Udenrigspolitiske Nævn er fortrolige, men der henvises til, at Det Udenrigspolitiske Nævn løbende er blevet orienteret om situationen på det vestlige Balkan.

Spørgsmål nr.77:

"Vil ministeren redegøre for, idet der henvises til FN"s Sikkerhedsrådsresolution 1244 pkt. 9, hvordan den præcise udformning af en stabilitetspagt for Sydøsteuropa forventes forhandlet på plads, herunder hvilken rolle lokale aktører, herunder kosova-albanske organisationer, forventes at skulle spille i processen?"

Svar:

Stabilitetspagten for Sydøsteuropa blev vedtaget på et udenrigsministermøde i Köln den 10. juni 1999. Det vedtagne dokument vedlægges.

Der er forudsat en betydelig regional forankring i Stabilitetspagtens arbejde i erkendelse af, at landene på det vestlige Balkan selv bærer hovedansvaret for en positiv udvikling, og at det internationale samfund alene kan bidrage hertil. Afgørende for Stabilitetspagtens succes er, at landene på det vestlige Balkan engagerer sig aktivt i Stabilitetspagtens arbejde.

For så vidt angår Forbundsrepublikken Jugoslaviens deltagelse i Stabilitetspagten vil det først blive aktuelt, når der er fundet en politisk løsning på Kosovo-konflikten og under hensyntagen til de principper og mål, hvorpå Stabilitetspagten bygger.

Spørgsmål nr. 78:

"Vil ministeren forklare, hvilke organisationer, lande og enkeltpersoner begrebet "det internationale samfund" dækker over i bemærkningerne til forslaget (pkt. III) om Stabilitetspagten for Sydøsteuropa, herunder om Kina, Rusland, og Fiji-øerne hører til denne gruppe?"

Svar:

Der henvises til det i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 77 fremsendte dokument, der indeholder en oversigt over de lande og organisationer, der deltager i Stabilitetspagten for Sydøsteuropa.

-

Spørgsmål nr. 79:

"Vil ministeren redegøre for, hvilke reformer af Kosovos økonomi som den så ud før krigen, som tænkes gennemført under Stabilitetspagten?"

Svar:

-

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål 77 blev Stabilitetspagten for Sydøsteuropa vedtaget den 10. juni 1999 i Köln. Hvilke konkrete spørgsmål der skal behandles under Stabilitetspagten for Sydøsteuropa og de tre arbejdsborde vil i første række være op til deltagerne i Pagten. Der foreligger Udenrigsministeriet bekendt på nuværende tidspunkt ikke konkrete planer for Stabilitetspagten's eventuelle behandling af Kosovo, herunder Kosovos økonomi.

-

Spørgsmål nr. 80:

"Vil ministeren redegøre for, hvilken rolle og hvilke beføjelser IMF og Verdensbanken skal tildeles under Stabilitetspagten?"

Svar:

Den nærmere rolle for de internationale finansielle institutioner, herunder IMF og Verdensbanken, er beskrevet i paragraf 30 i det i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 77 fremsendte dokument.

Spørgsmål nr. 81:

"Vil ministeren oplyse om begrebet "det internationale samfund" dækker over det samme i punkt III og punkt IV i bemærkningerne til B 148, og i benægtende fald, hvad forskellen er?"

Svar:

Der er behov for det internationale samfunds indsats i forbindelse med gennemførelsen af såvel FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 og Stabilitetspagten for Sydøsteuropa.

Spørgsmål nr. 82:

-

"Vil ministeren redegøre for på hvilke punkter Kosovo inddrages i Stabilitetspagten for Sydøsteuropa?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 77 og spørgsmål 79.

-

-

Spørgsmål nr. 83:

"Vil ministeren oplyse om regeringen har til hensigt på kort eller mellemlang sigt at arbejde for gennemførelsen af en folkeafstemning i Kosova om områdets fremtidige status i f.t. FRY?"

Svar:

-

I FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, operative para. 11, stk. e., er det angivet, at den civile internationale tilstedeværelse bl.a. skal bane vejen for en politisk proces med sigte på at bestemme Kosovos fremtidige status under hensyntagen til Rambouillet-aftalerne. Regeringen har ikke til hensigt at præjudicere denne politiske proces.

Spørgsmål nr. 84:

" Vil ministeren redegøre for, hvilken bemyndigelse den Særlige Repræsentant, der skal udpeges af FN's Generalsekretær i henhold til FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244, vil få?"

Svar:

-

Den Særlige Repræsentant handler på vegne af FN's Generalsekretær, der under henvisning til sikkerhedsrådsresolution 1244 operative para. 6 fastlægger rammerne for Repræsentantens virke.

Spørgsmål nr. 85:

"Vil ministeren redegøre for den præcise betydning af "meaningful self-administration" og "substantial autonomy" i FN's Sikkerhedsrådsresolution 1244 punkt J?"

Svar:

-

Begreberne er et udtryk for det krav om en udstrakt grad af selvstyre for Kosovo, som det internationale samfund stedse har krævet.

-

Spørgsmål nr. 86:

"Vil ministeren redegøre for, hvordan den foreløbige politiske løsning for Kosova skal tilvejebringes (idet der henvises til FNs Sikkerhedsrådsresolution 1244, bilag 2 pkt. 5), herunder hvilken rolle kosovanske organisationer skal spille i den proces?"

Svar:

-

I FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 bilag 2 er der listet en række principper, som skal ligge til grund for det videre arbejde med en løsning af Kosovo-konflikten. Hvorledes disse principper skal udmøntes, ligger endnu ikke klart.

-

Spørgsmål nr. 87:

"Vil ministeren, idet der henvises til FN's sikkerhedsrådsresolution nr. 1244, bilag 2, pkt. 8, redegøre for, hvilke "parter", der skal forhandles med, inden den foreløbige løsning for Kosova er på plads?"

Svar:

Det kan ventes, at parterne fra Rambouillet-forhandlingerne vil tage del i de forudsete forhandlinger. Det vil være op til parterne selv at afgøre, hvorledes forhandlingsdelegationerne skal sammensættes.

Spørgsmål nr. 88:

"Vil ministeren oplyse, hvad forskellen mellem Rambouillet-aftalen og FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 er på spørgsmålet om Kosovos fremtidige status samt på spørgsmålet om administration og styre i overgangsperioden?"

Svar:

Der er tale om to forskellige dokumenter som følge af udviklingen efter Rambouillet-forhandlingernes sammenbrud. I lyset af de serbiske etniske udrensninger har det internationale samfund fundet det fornødent at indsætte en overgangsadministration før en aftale mellem parterne om Kosovos fremtidige status foreligger. Denne overgangsadministration, UNMIK, er etableret ved FN's

sikkerhedsrådsresolution 1244. Af resolution 1244 fremgår, at den internationale civile tilstedeværelse bl.a. skal bane vejen for en politisk proces med sigte på at bestemme Kosovos fremtidige status.

Spørgsmål nr. 89:

"Hvor mange etniske grupper var der i Kosova før krigen og hvor store var de?"

Svar:

Den seneste folketælling (1995) blev boykottet af dele af befolkningen i Kosovo. Det skønnes, at 90% af befolkningen er etnisk albansk, 10% er serbisk, etnisk tyrkisk, makedonsk, bulgarsk og kroatisk.

Spørgsmål nr. 90:

"Regeringen bedes oversende udvalget dokumentation for statsministerens udtalelser i Folketinget dags dato om, at de serbiske styrker havde ordre til at få kosova-albanerne ud af deres eget land."

Svar:

Der henvises til vedlagte bilag.

Spørgsmål nr. 92:

"Ministeren bedes oversende en oversigt over antallet af eksternt fordrevne, opgjort uge for uge fra primo

oktober 1998.

Svar:

Der henvises til den som bilag vedlagte "Oversigt over fordrevne fra Kosovo i nærområderne".

Spørgsmål nr. 93:

-

"Ministeren bedes oversende rapporten fra Journalister uden Grænser om NATO's krig på Balkan."

Svar:

Udenrigsministeriet er ikke i besiddelse af denne rapport.

Spørgsmål nr. 94:

"Ministeren bedes begrunde og sætte tal på sit synspunkt om, at der er foregået et folkedrab i Kosova (jf. udenrigsministerens artikel i Politiken den 13. juni 1999)."

Svar:

Vi kender i sagens natur ikke det præcise omfang af de forbrydelser og drab, der er begået mod den kosovo-albanske befolkning i de seneste måneder, men at der har været tale om systematisk forfølgelse, fordrivelse og mord på en etnisk, religiøs og sproglig defineret befolkningsgruppe, kan der ikke være tvivl om. Det er derfor relevant og velbegrundet, at det nye Danske Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier som en af sine opgaver også beskæftiger sig med årsagen til de etniske konflikter på Balkan og vore muligheder for at bidrage til at forebygge disse.

Spørgsmål nr. 97:

-

" Vil ministeren oplyse præcis hvilke elementer i Rambouillet-"aftalen", som Milosevic i dag har accepteret, men som han afviste før krigen?"

Svar:

Forbundsrepublikken Jugoslavien fandt generelt ikke Rambouillet-aftalen tilfredsstillende. Man ønskede hverken at diskutere civil eller militær implementering, før der var opnået enighed om de grundlæggende politiske principper.

Spørgsmål nr. 98:

"Vil ministeren redegøre for, hvordan KFOR vil bistå Den Internationale Krigsforbryderdomstol i dennes arbejde i forhold til Balkan?"

Svar:

En central opgave for KFOR er at støtte Den Internationale Krigsforbryderdomstols indsats i Kosovo. Der blev etableret kontakt mellem KFOR og Den Internationale Krigsforbryderdomstol i Skopje for nogen tid siden. I Kosovo har KFOR allerede iværksat logistik- og transportstøtte til domstolen, ligesom beskyttelse af formodede massegrave mv. er indledt, indtil domstolens retsmedicinere får adgang. Den nærmere tilrettelæggelse af støtten vil ske på baggrund af retningslinier fra NATO-rådet.

Spørgsmål nr. 99:

"Vil ministeren redegøre for de forhandlinger, der har fundet sted mellem NATO og UCK før indgåelsen af fredsftalen med præsidenten for FRY, Slobodan Milosevic?"

Svar:

NATO har ikke forhandlet med UCK før indgåelsen af den militær-tekniske aftale, jf. bilag til besvarelsen af spørgsmål 70.

Spørgsmål nr. 100:

"Kan ministeren bekræfte, at personer, der måtte opholde sig i Kosova samtidig med KFOR, og som er blevet sat i forbindelse med krigsforbrydelser, der er taget op af Den Internationale Krigsforbryderdomstol, skal pågribes af KFOR?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 98. Der erindres om, at operative para. 14 i sikkerhedsrådsresolution 1244 forlanger det fulde samarbejde af alle af resolutionen berørte, herunder den internationale styrke med Den Internationale Krigsforbryderdomstol.

Spørgsmål nr. 101:

"Kan ministeren oplyse om indholdet af de forhandlinger, som har fundet sted mellem NATO, Rusland og FRY via den svenskfødte finansmand Peter Carstenfelt, og som fandt sted forud for Martti Ahtisaari's mission?"

Svar:

Udenrigsministeriet er ikke bekendt med indholdet af de omtalte forhandlinger.

Spørgsmål nr. 102:

"Kan ministeren bekræfte oplysningen i Financial Times den 14. juni 1999, hvor en rådgiver til NATO citeres for at sige, at man har forsikret præsident Milosevic om, at en aftale om Kosova var "completely separate" fra den anklage som Den Internationale Krigsforbryderdomstols havde rejst imod Milosevic?"

Svar:

Udenrigsministeren kan bekræfte, at man ikke fra dansk side ser nogen forbindelse mellem Fredsplanen og Krigsforbrydertribunalets tiltale mod Milosevic. Regeringen noterer sig i øvrigt operative para. 14 i sikkerhedsrådsresolution 1244 om fuldt samarbejde.

Spørgsmål nr. 103:

"Kan ministeren bekræfte, at NATO via Peter Carstenfelt gav indrømmelser til Milosevic, som forbedrede Rambouillet-aftalen set ud fra en serbisk synsvinkel og vil ministeren præcisere disse forbedringer, som de ser ud fra serbisk side?"

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 101.

Spørgsmål nr. 104:

"Udenrigsministeren bedes oversende hele erklæringen fra den serbiske ortodokse kirke, der bl.a. indeholder en opfordring til Milosevic om at træde tilbage".

Svar:

Erklæringen søges fremskaffet og vil snarest blive tilsendt udvalget.

-

-

Man gik da til:

Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 148:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo. Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen) (Fremsat 16/6 99. Første behandling 16/6 99. Betænkning 17/6 99).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen. Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag. Efter debatten om de stillede ændringsforslag og afstemning kommer der en debat om forslaget som helhed, så jeg henstiller, at vi deler debatten.

Ændringsforslagene sættes først til forhandling.

Forhandling

Søren Søndergaard (EL):

Enhedslisten har fundet det ikke bare rigtigt, men også nødvendigt at stille et konkret ændringsforslag til regeringens forslag.

Når Enhedslisten har sagt nej til at støtte NATO's bombekrig, er vi herinde blevet mødt med spørgsmålet: Jamen hvad er alternativet? Nu er det jo ikke altid nødvendigt at have et alternativ til at gøre noget dumt - andet altså end det at lade være med at gøre det. Som det er blevet sagt, hvis f.eks. naboens hus brænder, og man ikke har noget vand, så skal man ikke kaste benzin på bålet for i det mindste at gøre et eller andet.

Vi har faktisk den opfattelse, at det er nødvendigt at gøre noget. Vi har den opfattelse, at det er nødvendigt med et alternativ til den primitive nationalisme, som i det sidste årti har præget Balkan, og som har bragt en Milosevic til magten i Serbien og en Tudjman til magten i Kroatien.

Det er lige præcis derfor, at vi i al den tid, vi har været i Folketinget, ja, man fristes til at sige har tigget og bedt regeringen om at gøre mere for at støtte de demokratiske kræfter, de multietniske kræfter på Balkan, generelt, må vi erkende, ikke med et særlig godt resultat. Jovist, den danske regering og det danske Folketing har sådan set været mere end villige til at sende militær til Balkan, men freden og fremgangen opbygges ikke alene ved hjælp af krudt og kugler.

Fredsbevarende styrker kan være nødvendige i en periode, f.eks. for at forhindre overgreb på nationale, religiøse eller politiske mindretal. Derfor kunne en neutral fredsbevarende FN-styrke i Kosova også være en god ting, hvis den vel at mærke havde til formål at være neutral og ikke diktere en bestemt politisk løsning; men kun som ét element, hvor de mest afgørende elementer er de humanitære, de sociale og de demokratiopbyggende elementer. Det er baggrunden for, at vi har stillet det her forslag, som set ud fra vores synspunkt giver en samlet ramme for en dansk indsats for freden på Balkan; fred ikke alene forstået som et fravær af krig, men fred forstået som respekt for menneskerettigheder, demokratisk og social udvikling og mellemfolkelig forståelse.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 5 stemte for, 87 imod.

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes uden afstemning.

Forslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Forhandling

[Næste](#)

[Oversigt](#)

[Villy Søvndal](#) (SF):

Vi har været igennem et længere udvalgsarbejde. Jeg vil godt runde af med at udtrykke SF's glæde over, at kamphandlingerne er ophørt, at vi er nået til en politisk løsning, der kan bringe flygtningene hjem, og at vi kan starte genopbygningen.

Vi har været optaget af mange spørgsmål under udvalgsarbejdet, men det er faktisk også en alvorlig sag at sende soldater ud til en mission i et område, der er fyldt af konflikt, der er fyldt af had efter det lange opgør, og derfor tager vi et ansvar på os, som er ganske stort, og derfor er det vigtigt at sende soldater ud med så stor sikkerhed som muligt.

Vi har specielt været optaget af tre spørgsmål i SF, som vi synes er hovedspørgsmålene.

Det ene er sikkerheden for, at alle befolkningsgrupper uanset etnisk oprindelse kan blive beskyttet i den nuværende meget besværlige fase. Vi har stillet nogle spørgsmål til det forhold, at UCK på mange af billederne står side om side med KFOR-soldaterne. Det synes vi ikke er noget rart syn, specielt i en situation, hvor vi nu oplever den modsatte udvandring, nemlig at serberne flygter. Vi har fået oplyst på de spørgsmål, vi har stillet, at det er regeringens mening, at den situation ikke skal fortsætte, altså skal bringes til ophør, og at UCK skal afmilitariseres.

Det andet forhold, vi har været optaget af, er genopbygningen. Jeg tror, vi skal være meget opmærksomme på, at det er let nok i den fase, vi er i nu, fordi billederne på, hvor forfærdeligt det var, er så klare på vores netinder, men jeg tror, det bliver langt sværere, når billederne ikke længere er så klare, og når der udbryder en ny konflikt, at fastholde de løfter, der har ligget i den her fase, om en solid genopbygningsindsats. Derfor har vi stillet en del spørgsmål om det og bedt om, at regeringen også inddrager resten af Folketinget i at fastholde fokus på nødvendigheden af opbygningen.

Endelig har vi været optaget af, at sikkerheden for de soldater, vi sender derned, er så stor som muligt.

Som bekendt stemmer SF for den her udsendelse. Vi gør det, fordi det hviler på et solidt FN-mandat. Vi gør det, fordi der er en forhandlet politisk løsning. Vi gør det, fordi det er vigtigt at beskytte civilbefolkningen. Vi gør det, fordi det er vigtigt at få landminerne væk. Vi gør det, fordi der er brug for nogle, der kan være med til at genopbygge infrastrukturen.

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Hans Engell](#) (KF):

Det er et stort og meget bredt flertal i Folketinget, som om lidt vedtager beslutningsforslaget om at udsende den danske militære styrke til den fredsstøttende operation i Kosovo. Det mener jeg er et godt udgangspunkt for styrkens indsats, som for hver enkelt tjenestegørende og dennes familie vil stille store krav og indebære afsavn, betydelige udfordringer og også risici.

Vi kan træffe den politiske beslutning i visheden om, at forsvaret vil sikre den bedst mulige udrustning, uddannelse og beskyttelse for de enkelte soldater.

Der er ingen tvivl om, at der for det samlede forsvar bliver tale om en operation, som sideløbende med de andre internationale opgaver og den daglige tjeneste i enhederne herhjemme stiller meget betydelige krav til forsvarets samlede ressourcer.

Vi har i den nye forsvarsaftale afsat en ramme på 572 mio. kr. pr. år til dækning af merudgifterne ved den internationale indsats. Beløb herudover skal tilføres fra finansministerens reserver. Vi er glade for, at det under forhandlingerne er lykkedes at få dette loft ind i aftalen, for der er ingen tvivl om, at den samlede indsats i de kommende år vil blive meget ressourcekrævende, selvfølgelig afhængig af styrkebidraget, med måske op til det dobbelte af den afsatte ramme.

I det lys er det også forståeligt, at regeringen sammen med vore NATO-partnere grundigt analyserer, om der er muligheder for ændrede deployeringer i Bosnien, ligesom vi er tilfredse med, at forsvarsforligspartiernes fælles betænkning bidrag understreger, at dette drøftes med partierne. Regeringen vil naturligvis også inddrage Det Udenrigspolitiske Nævn i vidtrækkende beslutninger, sådan som grundloven foreskriver. Men det er ganske naturligt og konsekvent og også en del af forsvarsforliget, at de partier, der bærer et medansvar for forsvarets samlede økonomi og styrkernes opstilling, her må have en særlig medindflydelse. Meget tyder lykkeligvis på - men vi ved det ikke med sikkerhed endnu - at de sidste brikker omkring KFOR's opstilling og en formentlig og forhåbentlig enighed mellem Rusland, USA og NATO om kommandoforholdene er ved at falde endeligt på plads, hvilket hermed vil skabe en diplomatisk ramme, som de militære enheder kan udfylde. På den baggrund vil vi også afvise de ændringsforslag, Enhedslisten har stillet. Når vi læser forslagene, må vi sige, at der er megen køn lyrik i dem, men på det afgørende punkt viger man jo helt udenom, nemlig i spørgsmålet om NATO's deltagelse og tilstedeværelse. Man overser, at det var NATO's konsekvente optræden, faste forhandlingsposition og vilje til at indlede og fastholde de luftmilitære angreb, der blev den udslaggivende faktor, som skabte den diplomatiske løsning og dermed forhåbentlig det grundlag for fred og stabilitet ikke bare i Kosovo, men i hele regionen, som vores soldater nu skal bidrage til at sikre og fastholde. Vi kan i Det Konservative Folkeparti støtte regeringens forslag, som vi gjorde det allerede i går, og vi ønsker også de enheder, der nu drager af sted i næste måned, lykke og held med opgaven.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Villy Søvndal](#) (SF):

Hr. Hans Engell pegede på det betækningsbidrag, som flertallet har lavet, altså Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, CD, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti.

Jeg er nødt til at gøre opmærksom på, at der har indsneget sig en fejl i betænkningen. Der står nemlig, at reduktionen af SFOR-styrken finder sted efter nærmere drøftelse i forsvarsforligskredsen, og det kan jo ikke passe, for det har altid været god skik på Christiansborg - og jeg vil egentlig bede forsvarsministeren komme op og bekræfte, at det er stadig er god skik - at det er den kreds af partier, der laver en aftale, som skal spørges, hvis en aftale skal ændres. Og jeg vil bede forsvarsministeren bekræfte, at SF har stemt for SFOR-indsatsen, og at en aftale kun kan ændres af de partier, der i sin tid lavede aftalen, inklusive SF.

Jeg vil spørge hr. Hans Engell, om hr. Hans Engell ikke vil bekræfte, at det er en fejl, og jeg vil bede forsvarsministeren bekræfte, at selvfølgelig ændrer man ikke det her uden de partier, der deltog i den aftale.

[Næste](#)[Oversigt](#)

Forsvarsministeren ([Hans Hækkerup](#)):

Jeg skal bare sige til hr. Villy Søvndal, at jeg kan bekræfte, at SF i sin tid stemte for forslaget om at sende en styrke til Bosnien: IFOR-styrken og senere SFOR-styrken. Og i forbindelse med spørgsmålet om en eventuel reduktion af denne styrke vil jeg selvfølgelig også drøfte dette spørgsmål med SF.

(Kort bemærkning). [Peter Skaarup](#) (DF):

Der skal ikke herske tvivl om, at Dansk Folkeparti vil støtte det her forslag. Vi mener, at der nu er en situation, en fred, som også Danmark skal medvirke til at bevare, og derfor går vi ind for, at styrken skal sendes af sted.

Men jeg vil godt sige til hr. Hans Engell, at som det lige har været nævnt her fra talerstolen, er problemet i det betækningsbidrag, som forsvarsforligspartierne har afgivet i dag, netop det, at de meddeler, at det er forsvarsforligspartierne, der skal afgøre, om reduktionen eller ændringen i SFOR-styrken skal være på den ene eller den anden måde, for dér må jeg minde om, at grundloven jo meget klart regulerer, hvordan udenrigspolitiske beslutninger træffes i Danmark. Der står nemlig i § 19, stk. 3:

»Folketinget vælger af sin midte et udenrigspolitisk nævn, med hvilket regeringen rådfører sig forud for enhver beslutning af større udenrigspolitisk rækkevidde.«

Derfor vil jeg bede forsvarsministeren og hr. Hans Engell bekræfte, at man selvfølgelig vil rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn, når det drejer sig om ændringer i SFOR-styrken.

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Jeg er sådan set meget tilfreds med forsvarsministerens kritik af det betænkingsbidrag, som er kommet fra bl.a. forsvarsforligspartierne, men når jeg godt vil blande mig i diskussionen, er det på grund af det, der hedder Vestsahara. For i forbindelse med udvalgsbehandlingen har der også været lagt op til, at beslutningen om det her måske kunne få konsekvenser med hensyn til udstationering af tropper i Vestsahara, og det er jo klart, at der er noget, der interesserer os, for det er lige præcis en aktion, vi har stemt for.

Derfor vil jeg da bede ministeren om også at bekræfte, at såfremt der skal være en ændring i udstationeringen af tropper i Vestsahara i forhold til det, der blev vedtaget i Folketinget, er det naturligvis noget, der skal forhandles med de partier, som stod bag den beslutning og bar den beslutning igennem Folketinget.

[Næste](#)[Oversigt](#)

Forsvarsministeren ([Hans Hækkerup](#)):

Det er jo altid en rar situation at være i, at der er mange, der gerne vil holde møder med en. Jeg skal derfor også gerne bekræfte, at hvis der sker en ændring af forudsætningerne med hensyn til Vestsahara, vil jeg selvfølgelig også drøfte det spørgsmål med de partier, der stemte for beslutningsforslaget i sin tid. Med hensyn til spørgsmålet om at rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn kan jeg fortælle hr. Peter Skaarup, at jeg har tænkt mig at overholde loven.

(Kort bemærkning). [Hans Engell](#) (KF):

Hr. Peter Skaarup og hr. Villy Søvndal og hr. Søren Søndergaard rejser spørgsmålet om, hvordan forsvarsforligspartiernes betækningsbidrag skal fortolkes.

Det skal i hvert fald ikke fortolkes på den måde, at teksten afskærer regeringen fra at opfylde sine grundlovmæssige forpligtelser i forhold til Det Udenrigspolitiske Nævn og den øvrige del af Folketinget, selvfølgelig ikke. Men det er en tekst, som ligger i direkte forlængelse af den forsvarsaftale, som er indgået, og derfor er det ganske naturligt, at der er en direkte sammenhæng mellem de partier, der påtager sig et medansvar for forswarets udvikling og de bevillinger, der afsættes til forsaret, og de partier, som påtager sig et medansvar for vores NATO-politik og dermed udsendelsen og deployeringen af styrkerne, så derfor må jeg sige, at jeg ikke helt forstår opstandelsen blandt de partier, der står uden for forsvarsforliget.

Og som forsvarsministeren netop har sagt, har regeringen ét sæt forpligtelser i forhold til Folketinget generelt og ét sæt grundlæggende forpligtelser i forhold til forsvarsforligspartierne. Det er os, der har skaffet pengene, det er os, der har indgået forliget, og dermed må det selvfølgelig også være disse partier, som har et medansvar for, hvordan rammerne i det forlig udfyldes.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Jamen jeg bliver nødt til at spørge den konservative ordfører hr. Hans Engell: Hvad kommer den private aftale, som en række partier har lavet herinde, og som de kalder et forsvarsforlig, hvad kommer den Folketinget ved? Det er jo ikke en aftale, der har været fremlagt her i Folketinget. Hvornår har vi stemt om den?

Hr. Hans Engell siger: Vi har skaffet pengene. Jamen jeg vil da godt se, hvornår de penge er blevet skaffet.

Det skal til afstemning her i Folketinget. Så kan vi snakke om det, og så kan vi i øvrigt se, hvem der stemmer for, og hvem der stemmer imod.

Så lad mig lige gøre opmærksom på, at det er en privat klub af partier, der har lavet en aftale, og det har de selvfølgelig ret til, men hvad kommer det Folketinget ved?

(Kort bemærkning). [Peter Skaarup](#) (DF):

Jamen det var da meget forfriskende, at forsvarsministeren kunne meddele os, at han ville overholde grundloven, men det var nok også noget, vi havde regnet med fra Folketingets side. Men faktisk kunne man godt forestille sig sådan en situation, for hvis forsvarsministeren ikke meget snart bekræfter, at man vil rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn - eller med Folketinget via et beslutningsforslag - hvis forsvarsministeren ikke bekræfter dét, så bliver grundloven altså ikke overholdt. For det står meget klart i grundloven, hvad man gør, hvis der er tale om større udenrigspolitiske beslutninger, væsentlige udenrigspolitiske beslutninger, og det må det jo være, når man sender tropper afsted eller omdirigerer dem og tvangsudskriver folk osv.

Så det er klart, at det er en større udenrigspolitisk beslutning, og den skal man selvfølgelig rådføre sig med Folketinget om enten på den ene eller på den anden måde.

Derfor må jeg spørge en gang til: Vil hr. Hans Engell og regeringen overholde grundloven derved, at man vil forelægge det her spørgsmål om ændringer i SFOR-styrken for Folketinget enten via et beslutningsforslag eller via Det Udenrigspolitiske Nævn?

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Hr. Hans Engells formulering om forsvarsforligspartierne bringer jo mindelser om den tid, da hr. Hans Engell var forsvarsminister og man havde et såkaldt 11-mands-udvalg, som uden om Folketinget bestyrede forsvarspolitikken. Det var jo en særdeles udemokratisk konstruktion, men jeg går ud fra, at nu da hr. Hans Engell er i opposition og ikke er minister, er han ikke længere interesseret i en sådan konstruktion. Men jeg vil godt bede om at få hans kommentarer til dette her, for den formulering kunne jo vække mindelser og give en bekymring hos os andre om, at man vil tilbage til den tid, da man holdt Folketinget konsekvent uden for forsvarspolitikken.

Det håber jeg ikke er tilfældet, og jeg håber, at nu da hr. Hans Engell ikke længere er minister, men medlem af oppositionen, vil han have en anden interesse og en anden indfaldsvinkel, end han havde dengang.

(Kort bemærkning). [Hans Engell](#) (KF):

Jeg synes, det er en ganske stærk påstand, når hr. Keld Albrechtsen siger, at Folketinget er blevet holdt uden for forsvarspolitikken, også tilbage i tiden, for i betragtning af, at hr. Keld Albrechtsens taler her i Folketinget under endeløse rækker af forespørgselsdebatter fylder flere reolmeter, kan man ikke just sige, at Folketinget er blevet holdt udenfor, eller at hr. Keld Albrechtsen har ladet sig holde udenfor.

Men tilbage til spørgsmålet: Der er indgået et forsvarsforlig, som hr. Søren Søndergaard og andre kan lide eller ikke kan lide, og en del af dette forsvarsforlig er også, at regeringen inddrager og orienterer forsvarsforligspartierne og drøfter forsvarets situation med de partier, som her i Folketingssalen står bag vores NATO-politik, og som stemmer for forsvarsbudgettet i forbindelse med finansloven - som nogle jo stemmer imod - og som dermed er med til at udfylde rammerne for vores deltagelse i NATO og i de fredsstøttende operationer.

Jeg har ikke hørt forsvarsministeren udtale sig på en sådan måde, at dét udelukker en inddragelse af Det Udenrigspolitiske Nævn i forhold til regeringens forfatningsmæssige forpligtelser. Jeg har heller ikke hørt forsvarsministeren sige, at det afskærer nogen som helst fra at rejse en hvilken som helst debat her i Folketingssalen. Men jeg har hørt ministeren sige, at det giver regeringen et ansvar for, at de partier, som er med til at finansiere udsendelsen af styrkerne, også er med i rådgivningen, når det gælder deployering, og når det gælder en sammenhæng mellem mål og midler i den forsvarsaftale, der nu løber i 5 år.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Keld Albrechtsen](#) (EL):

Jeg synes ikke, hr. Hans Engell kom med et fuldstændig krystalklart svar. Derfor vil jeg bede hr. Hans Engell komme herop og oplyse, hvordan samarbejdet mellem forsvarsforligspartierne er organiseret, og om man stadig væk har et sådant 11-mands-udvalg, og i hvilken form formanden for Folketingets Forsvarsudvalg vil sikre, at udvalget og Folketinget ikke bliver omgået af en sådan udenomsparlamentarisk virksomhed, som man dermed har etableret.

[Forrige](#)

Formanden:

Hr. Peter Skaarup, og det er sidste korte bemærkning i denne omgang.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Peter Skaarup](#) (DF):

I Dansk Folkeparti savner vi altså stadig væk et svar fra regeringen på, om man vil overholde grundloven - forstået på den måde, at man vil forelægge et spørgsmål om ændringer i SFOR-styrken for Folketinget via et beslutningsforslag eller via Det Udenrigspolitiske Nævn. Der er de to muligheder. Det, der nævnes i betænkningen fra partierne bag forsvarsforliget, kan ikke bruges til noget, for det overholder ikke grundloven. Derfor vil jeg spørge regeringen direkte: Vil man overholde grundloven, og medfører det, at Folketinget bliver informeret om det her, eller vil man ikke? Alternativet for de partier, der gerne vil informeres - ud over forsvarsforligspartierne - er jo, at vi må kalde regeringens ministre i samråd resten af sommeren, at vi, hver eneste gang der er en ændring i SFOR-styrken eller i KFOR-styrken, eller hvad det nu bliver, må bede Folketingets udvalg om at træde sammen for at få en redegørelse for, hvad der skal ske.

Det er jo ikke små ændringer, det er jo ca. halvdelen af vores styrke i Bosnien, har vi forstået på forsvarsministeren, der skal ændres ved, så derfor vil jeg godt spørge forsvarsministeren: Skal vi kaldes i samråd, eller får vi en ordentlig orientering her?

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Forrige](#)

Formanden:

Så går vi tilbage til ordførrækken, og det er hr. Peter Skaarup.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

[Peter Skaarup](#) (DF):

Man kan jo godt undre sig over, hvorfor regeringen eller hr. Hans Engell ikke vil svare præcist på det spørgsmål. Måske er der lidt uenighed om nogle ting, det ved jeg ikke, men det, det drejer sig om for os, er at gøre det fuldstændig klart for omverdenen, for os selv og for Folketinget, hvad det egentlig er, der skal ske med de styrker, vi har i udlandet.

Det siger sig selv, at når der i grundloven står, at Folketinget skal orienteres om spørgsmål og rådføres om spørgsmål af større udenrigspolitisk rækkevidde, ja, så skal man selvfølgelig overholde det, og der er det bare beklageligt, at Folketinget ikke får besked fra regeringen, at Det Udenrigspolitiske Nævn ikke får besked fra regeringen om, hvad det er, der skal ske. Det må vi så prøve på at agere efter. Det kan godt være, det bliver nødvendigt at indkalde samråd, hver gang der bliver truffet en lidt større beslutning på det udenrigspolitiske område, hvis man altså ikke vil rådføre sig med nævnet.

Tilbage til selve beslutningsforslag nr. B 148, så er det jo selvfølgelig sådan, som det også fremgår af vores betænkningssbidrag, at vi støtter forslaget. Vi mener, at der nu er en fred at bevare, og det er vigtigt, at også Danmark signalerer, at det vil vi selvfølgelig gøre ved at sende de styrker ned, der skal til for at bevare den fred.

Vi har i forbindelse med udvalgsbehandlingen talt meget om, at det, der har været afgørende for os, er, om freden egentlig kan bevares, og at UCK bliver afvæbnet, og vi har i forbindelse med behandlingen af forslaget, jeg vil ikke sige fået garanti for, men fået klare meldinger fra regeringen om, at det via den aftale, der er lavet, og via følgevirkningerne af aftalen nu ser ud til, at man kan få afvæbnet UCK under ordnede forhold. Men det er selvfølgelig klart, at en forudsætning for, at de styrker, vi har dernede, kan have en god sikkerhed for, at de kan komme hjem igen i god behold, jo altså er, at UCK også holder sig i tøjret, og at UCK bliver afvæbnet i overensstemmelse med den aftale, som er lavet.

Derudover har vi også i forbindelse med udvalgsbehandlingen været meget bekymret for, at regeringen ikke har villet lægge en plan for, hvad der skal ske med de flygtninge fra Kosovoområdet, der nu er i Danmark. Vi undrer os meget over, at vi nu er i gang med at lære flygtninge fra Kosovo dansk, medens det altså nu ser ud til, at man får fred dernede, at man får ordnede forhold, der kan medføre, at flygtningene kan vende hjem igen. Derfor er det selvfølgelig beklageligt, at vi hverken i forbindelse med det ene eller det andet spørgsmål til forslaget, og der henviser jeg til spørgsmål nr. 41, kan få besked fra regeringen, om den vil lægge en sådan plan.

Den henholder sig til, at UNHCR skal give melding om, at nu kan de pågældende altså vende tilbage. Men der vil jeg så minde om, at UCK jo f.eks. ikke i forbindelse med Bosnienkrisen gav melding om, at de pågældende flygtninge kunne vende tilbage. Det er lang tid siden, og i mellemtiden har ca. 20.000 flygtninge fået permanent opholdstilladelse i Danmark, og der er hverken tegn i sol eller måne på, at de kan vende tilbage.

Man burde selvfølgelig allerede nu melde ud, at man enten kan sørge for en hjemsendelse i løbet af en vis periode, eller at man midlertidigt kan bruge de flygtningelejre nede i Albanien, de danskfinansierede flygtningelejre, som i øjeblikket er tomme, som transitflygtningelejre, sådan at flygtningene kan vende tilbage til nærområdet og derefter reelt kan vende tilbage til der, hvor de kom fra.

Afslutningsvis skal jeg endnu en gang appellere til, at regeringen vil fjerne den tvivl, som kan komme frem i Folketinget i dag om, hvorvidt den altså vil overholde grundloven, og om den vil informere Det Udenrigspolitiske Nævn eller Folketinget via et beslutningsforslag om, hvad der foregår. Det er undergravende for den tillid, der skal være blandt Folketingets partier til, at det, der foregår, er efter bogen og er i orden, og det er selvfølgelig også undergravende for de partier, som jo glædeligvis støtter det her, herunder mit eget. Det er klart, at man må tænke sig om, når man fremover hører, hvad regeringen kommer med, hvis den ikke helt klart kan skære ud i pap, at den selvfølgelig - og det er jo nemt nok - indkalder Det Udenrigspolitiske Nævn, når der skal laves ændringer. Det kan ikke være rigtigt, at vi har sådan en alternativt oprettet snakkeklub af forligspartier, der, hver gang der skal ske større politiske ting herinde på Christiansborg på forsvarsområdet, kan mødes, og så er det hele i orden.

Vi har haft diskussionen mange gange, og regeringen burde altså lægge sig på sinde, at den overholder det her og sørger for, at Folketinget er godt informeret, ellers er den tillid væk, der skulle være der.

[Næste](#)[Oversigt](#)

[Arne Melchior](#) (CD):

Jeg har hørt meget fra denne talerstol i mere end 23 år, men at jeg også skulle høre, at man udfritter en minister om, hvorvidt han vil holde grundloven, og oven i købet kræver, at han skal gå op på talerstolen og forsikre dette, synes jeg ærlig talt er hinsides al mening.

Men mens de tilstedeværende medlemmer nu kan nyde den sommerlige udsigt fra vore smukke vinduer, og mens vi i øvrigt venter på et antal kolleger, der er på vej herind fra lufthavnen, har jeg en uimodståelig trang til at riste Enhedslisten over en ikke alt for sagte ild.

Hr. Søndergaard var oppe og spørge: Hvad kommer det Folketinget ved, hvad et antal partier - såmænd seks, udgørende et stort flertal, det være sagt i en parentes - har vedtaget i et forsvarsforlig? Jeg synes i høj grad, det kommer Folketinget ved. Det kommer da også Folketinget ved, når der indgås andre forlig i Folketinget om finanslov eller mange andre emner.

Man kunne have lyst til at spørge hr. Søndergaard, hvad det kommer ham ved, hvad nogle partier har lyst til at skrive

i deres betækningsbidrag. Jeg kan forstå, han vil diskutere det, der står, men han kan da ikke diskutere nogens ret til at skrive det, de vil. Jeg behøver vel ikke minde hr. Søndergaard om ytringsfriheden. Således foranlediget vil jeg da gerne beskæftige mig med, hvad Enhedslisten skriver i sit betækningsbidrag. I det sidste afsnit af dette betækningsbidrag kommer Enhedslisten efter sin egen påstand med et eksempel på hastværket ved gennemførelsen af dette beslutningsforslag, idet den klager over, at der ikke fra udenrigsministeren er givet svar på spørgsmål nr. 68. Når man læser det, så slår man jo naturligt op på spørgsmål nr. 68 og på svaret på spørgsmål nr. 68, og jeg skal underholde forsamlingen med at fortælle, hvordan spørgsmål nr. 68 lyder. Det lyder sådan: »Har NATO på nogen måde tilskyndet eller bifaldet Ungarns og Bulgariens beslutning om at nægte russiske militærfly at benytte de to landes luftrum?« Og udenrigsministeren har svaret følgende:

»Beslutninger om tilladelse til at anvende luftrummet over staters territorier hører under de pågældende staters nationale kompetence. Der erindres om, at Ungarn er medlem af NATO«. Dette er et ganske klart, umisfortæligt svar. Udenrigsministeren meddeler ganske klart, at det tilkommer ikke Danmark hverken at tilskynde eller bifalde, hvad Ungarn og Bulgarien eller for den sags skyld andre stater har gjort i en sådan sag. Det er et ganske klart svar. Det må derfor skorte på læsefærdigheden i det parti, som ellers siges at have en høj intelligenskvotient som gennemsnit. Det må have rablet for nogle, når de kan påstå, at de ikke har fået svar. De har fået svar. Men jeg vil gå videre og sige, at om end dette spørgsmål ikke have været besvaret, ville det jo ikke være nogen hindring for at vedtage beslutningsforslaget her. Det ville ikke ændre en tøddel ved nogens afstemning, om det spørgsmål var besvaret eller ej. Så kommer jeg til hovedsagen: Enhedslisten harcellerer over, at forslaget er hastet igennem uden mulighed for en grundig udvalgsbehandling. Det vil jeg for det første benægte. Vi har haft to lange arbejdsdage. Hundredetusinder hvis ikke millioner af ord, masser af møder og samråd, alt muligt har vi haft i de to dage, og dertil kommer jo, at forslaget længe inden var meget velkendt. Vi har jo i dagevis, næsten i ugevis, diskuteret, hvad vi skal gøre i den situation, så det er jo ikke noget, regeringen pludselig har trukket ned fra den klare blå himmel og præsenteret Folketinget for, således at dette stakkels uvidende Folketing eller i hvert fald den stakkels uvidende Enhedslistegruppe ikke har kunnet sætte sig ind i det på to døgn. Der må alligevel være noget galt med den intelligenskvotient. Man siger, at det hastes igennem, og man taler om lovsjusk. Jeg vil gerne give en forklaring på, at det her virkelig hastede, skønt vi altså har fået al den tid, nogle har krævet, og nogen har haft krav på. Det haster faktisk, hvis Danmark skal gøre sin internationale pligt, hvis vi skal opfylde det, vi siger ved festlige lejligheder, med at være til rådighed og ikke pindehugges i lang tid om, hvorvidt vi evner, eller vi vil stille op med det, som er hele grundlaget for dansk international holdning allerede igennem mange, mange år og har været det bl.a. i hele denne regerings tid. Det haster faktisk. Jeg skal så til slut oplyse, at det faktisk haster for 174 ud af 179 folketingsmedlemmer. Nok har flertallet ikke altid ret - andet end ret til at få sin vilje, de behøver ikke at have ret i sagen - men jeg kan trøste den del af befolkningen, der måtte lytte til denne debat, med, at når 174 medlemmer af dette Ting er enige om noget og stemmer for det, så er det nok ikke så helt ved siden af, og så er der ikke tale om sjuusk eller hastværk eller noget i den retning. Det er en dårlig undskyldning for at lege sin egen leg, og det kommer Enhedslisten heldigvis skidt fra.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Søren Søndergaard (EL):

Begrundelsen for vores eget ændringsforslag er sådan set samtidig begrundelsen for, hvorfor vi stemmer imod regeringens. Der er problemet med den styrke, der skal sendes af sted. Der er en FN-resolution, som anmoder om opstilling af en international styrke med substantiel NATO-deltagelse og en enhedskommando, men det, der er blevet realiteten, er en NATO-styrke med NATO-kommando, som oven i købet skal gennemføre et bestemt NATO-diktat. Det er jo derfor, vi har konflikten med Rusland. Vi har konflikten med Rusland, fordi man har villet gennemføre et NATO-diktat oven i købet på en arrogant måde, og efter vores opfattelse er det en meget farlig konflikt. Det er en farlig konflikt, fordi den kan løbe ud af kontrol, fordi der er kræfter i gang i Rusland, som helt åbenlyst opererer på egen hånd, men det er også farligt, fordi det kan føre til, at man giver nogle indrømmelser, som efter vores opfattelse er uacceptable.

Jeg vil godt understrege, at det, at vi mener, at der skal forhandles med Rusland, ikke betyder, at vi mener, at Rusland skal have et eget område op til grænsen til Serbien, som det skal kontrollere, og måden at undgå det på er lige præcis fra starten at have inddraget Rusland og givet dem nogle reelle indrømmelser i forhold til kommandostrukturen, hvilket man jo formentlig også kommer til i sidste ende.

Det andet argument, som er vores, er, at den politiske løsning, der fremlægges, jo indebærer, at kosovaalbanerne ikke kan få ret til at bestemme deres egen fremtid. De kan få selvstyre, et selvstyre, der er bestemt af NATO, men de kan ikke få ret til at bestemme, om de vil være et selvstændigt land eller de ikke vil. Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt Enhedslisten ønsker, at Kosova skal være selvstændigt eller ej, det er et spørgsmål om, hvorvidt man anerkender deres ret til at træffe beslutningen selv, og der må vi bare konstatere, at et flertal i denne her sal har besluttet, at den ret skal kosovaalbanerne ikke have, og så kan vi jo så se, om kosovaalbanerne vil acceptere det. Det er ikke noget, der får støtte fra Enhedslisten.

I forhold til hr. Arne Melchior er det da nok rigtigt, at det her forslag har været kendt i forligskredsen i et stykke tid. Det har ikke været kendt af os andre så længe. Men det er da rigtigt, at vi i vores betækningsbidrag kritiserer den vane, der er blevet, en vane, der går ud på, at når vi sender folk af sted til operationer, som kan koste danske soldater livet, så har vi en tradition for, at det helst skal gøres på mindre end 24 timer. Havde det i går stået til et par af partierne, så skulle det have været gjort inden for 10 timer, og det synes vi ikke er rimeligt. Vi synes, at der skal være tid til at undersøge de svar, man får, ordentligt.

I dag f.eks. fik vi en lang række svar fra ministerierne - en del af dem var i øvrigt fortræffelige svar, det skal vi sige tak for - og de svar havde vi 3 kvarter til at sætte os ind i og tjekke efter, om de var i overensstemmelse med det, vi selv syntes. Det synes vi ikke er en rimelig procedure, og det tror vi heller ikke nogen andre ville synes. Og det har ikke en pind at gøre med, om vi støtter det her forslag eller ej. Det har noget at gøre med, at sådan kan man simpelt hen ikke arbejde, hvis man vil gøre tingene grundigt. Og det er også derfor, at jeg herfra føler et behov for at sige tak til Forsvarsudvalgets formand, hr. Hans Engell, fordi hr. Hans Engell jo har været i stand til at forstå, at det var en urimelig behandling over for Folketingets medlemmer, og derfor som formand for udvalget i flere situationer har skåret igennem og givet mere tid til en grundig behandling. Så fra Enhedslistens side siger vi i hvert fald tak til hr. Hans Engell, fordi han på den måde har forsvaret folkestyret mod folk, som opfatter det at sende næsten 1.000 danske soldater ned til en krig som en ren ekspeditionssag.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Arne Melchior](#) (CD):

Takken til Forsvarsudvalgets formand er ganske berettiget. Men jeg skal da benytte lejligheden til at oplyse, at jeg ikke har hørt nogen andre medlemmer af Forsvarsudvalget, som ikke ville give den fornødne tid.

Men det, der kalder mig herop, er dette forsøg fra hr. Søndergaards side på at bilde nogen ind, at han og hans parti er mere øm om velfærden, om sikkerheden for de soldater, der skal sendes ud på Danmarks vegne.

Dette er usandt. Der er ikke ét eneste medlem, som ikke hører til Enhedslistens gruppe, som er mindre agtpågivende, som er mindre ømme og påpasselige end hr. Søren Søndergaard og hans fæller.

Det passer ikke. Og der er ikke leget med disse ting, og der ville intet være forbedret for nogen persons lillefinger eller chancer i øvrigt, hvis det var trukket ud flere dage, og verden så skulle have undret sig over, at Danmark ikke kunne snøvle sig færdig. Gudskelov at det er gået, som det er.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Søren Søndergaard](#) (EL):

Det her handler jo ikke om at trække tingene ud i flere dage. Det handler om at have en procedure, hvor man har en første behandling den ene dag og en anden behandling den anden dag som udgangspunkt. Det er det, det handler om.

Og det er så oven i købet det, vi har fået, efter at der er blevet lavet lidt bearbejde for at få nogle frister skudt. Så der er ikke tale om at trække tingene ud.

Og så vil jeg sige til hr. Melchior:

I Enhedslisten synes vi, at spørgsmålet om golfkrigsyndromet er et vigtigt spørgsmål at undersøge. Hvis danske soldater bliver sendt ned i en situation, hvor de kan påføres skader på deres helbred, er det vigtigt, at det er undersøgt. Og derfor synes vi, at det var vigtigt at stille nogle spørgsmål om det, der hedder urankapslerne omkring bestemte sprængstoftyper. Vi har så fået nogle forsikringer fra regeringen - det synes vi er godt - om, at det ikke vil volde nogen skade. Det håber vi på er rigtigt. Men hr. Melchior ved jo godt, at hr. Melchior ikke var opmærksom på spørgsmålet om de urankapsler. Og derfor havde vi ikke fået afklaret den ting, hvis det havde stået til hr. Melchior. Derfor vil jeg sige til hr. Melchior: Jeg synes, det er godt, at der er tid til, at også folk, der har nogle tvivlsspørgsmål, kan rejse dem, og at vi ikke kun lader det hele gå glat igennem.

[Forrige](#)

Formanden:

Hr. Kim Behnke som ordfører.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

[Kim Behnke](#) (FP):

Fremskridtspartiet er ikke betækningsberettiget i Forsvarsudvalget, og derfor skal jeg komme med en mundtlig indstilling.

Under førstebehandlingen havde vi i Fremskridtspartiet en række betænkeligheder, fordi vi mente, at selve beslutningsforslaget på en række punkter ikke var præcist nok. Og lad mig med det samme afsløre, at de betænkeligheder har vi ikke længere.

I en lang række af de besvarelser, der er blevet givet under udvalgsarbejdet, ligger det nu dokumenteret, at tingene er i orden, og det er vi naturligvis tilfreds med. Vi har bedt om, at en række af de svar er blevet optrykt i betænkningen, og det vil deraf fremgå for dem, der har lyst til at følge sagen. Det første er jo spørgsmålet om, hvorfor man kalder det en sikkerhedsstyrke og ikke en fredsbevarende styrke, og der har vi nu fået en besvarelse, der viser, at det udelukkende er et spørgsmål om, hvilke opgaver man skal løse dernede, og ikke, fordi der er nogen folkeretlig forskel på, om det er en sikkerhedsstyrke eller en fredsbevarende styrke, og det er vi naturligvis tilfreds med. Så er det jo på nuværende tidspunkt svært præcist at vide, hvor aftalen med Rusland havner i forhold til kommandostrukturen, men vi er fulde af fortrøstning, når man hører de seneste meldinger fra, hvad der forhandles i disse timer. Vi var lidt bekymrede for afgrænsningen af, hvad danske

F 16-fly fremover skal kunne deltage i af aktioner, men har fået det rammet ind, sådan at det udelukkende er i forbindelse med de aktiviteter, der kan være omkring Kosovokrisen og på Balkan i øvrigt. Så var det vores opfattelse, at formuleringen af, hvordan finansieringen skal være af dette kontingent fra Danmark, var for upræcis. Det ligger nu fast, at det er inden for de rammer, der er vedrørende danske internationale aktiviteter, så det er ikke de hjemlige forsvarsudgifter, der kommer til at bære belastningen. Så må vi sige, at noget af det, der har bekymret os lidt, ikke så meget har været i forhold til udvalgsarbejdet, men mere i forhold til, hvad der er sket i offentligheden. Det forhold, at der nu er 53 danske såkaldte DIB-soldater, som har ytret ønske om ikke at blive udsendt, synes vi ærlig talt er for dårligt, og derfor er vi meget glade for det svar, der ligger fra forsvarsministeren, som slår fast, at når man har tegnet en kontrakt som soldat ved Den Internationale Brigade, ja, så gælder den kontrakt naturligvis; så fanger bordet. Vi synes ikke, at det er særlig flatterende for danske soldater, at vi oplever dem i øjeblikket stå i kø for at stå

i tv-aviserne og fortælle, at det er ubelejligt, og de i øvrigt har planlagt sommerferie, og hvad der ellers er af andre efter vores mening helt uacceptable undskyldninger for ikke at leve op til de forpligtelser, der er. Når man tegner kontrakt, skal den kontrakt naturligvis overholdes, og derfor er vi tilfreds med den besvarelse, der ligger fra forsvarsministeren, om, hvordan det vil blive håndteret, hvis der er nogle af soldaterne, der ikke lever op til den kontrakt. Vi var under førstebehandlingen lidt optaget af, hvilken rolle OSCE kommer til at spille i Kosovo, og dér ligger der en grundig beskrivelse fra Udenrigsministeriet af, hvilke opgaver der kommer til at påhvile OSCE, og det er vi også tilfreds med. Vi synes godt, man kunne have skrevet det i selve beslutningsforslaget, eftersom OSCE jo i denne tid er et meget væsentligt bidrag til at få bragt demokrati og stabilitet i hele Balkanområdet. Det sidste er så spørgsmålet om, hvad der så skal ske, hvis der bliver problemer i Kosovo, og der er svaret fra regeringen klart og utvetydigt, nemlig at med den meget betydelige tilstedeværelse, som NATO kommer til at repræsentere, med omkring 50.000 mand i Kosovo, ja, så er det forventningen, at uanset om det måtte være tilbageværende serbiske banditter, eller om det må være andre små eller store grupperinger i Kosovoområdet, ja, så vil det være så små grupperinger i forhold til NATO's tilstedeværelse, at det ikke repræsenterer nogen risiko for Danmark at være til stede. Og derfor kan vi med de bemærkninger indstille forslaget til vedtagelse, og så håber vi, at tilstedeværelsen i Kosovo ikke bliver langvarig, men bliver så kortvarig, at verden igen kan glæde sig over, at der er et område, hvor der er blevet fred og stabilitet. For Fremskridtspartiet er det sådan, at alternativet til FN, til NATO, til den danske deltagelse i Kosovo, simpelt hen var for skrækkeligt. Og derfor undrer det naturligvis også os, at det ikke kan være et enigt Folketing, der sender de danske soldater af sted. Men på den anden side, når man ved, hvilke positioner Enhedslisten har haft hele vejen i forhold til Kosovokrisen, ja, så overrasker det mig ikke, at det ender med, at Enhedslisten stemmer nej. Så får det også tingene i det danske Folketing til at være i det rette perspektiv, så hvor andre er meget fortørnede over Enhedslistens afstemning, synes jeg, at det er ganske glimrende, så vi har de forskellige partiers positioner præcist, og Fremskridtspartiets position er, at vi støtter.

[Forrige](#)

Formanden:

Der er ikke flere ordførere, der har markeret. Jeg skal give ordet til udenrigsministeren.

[Næste](#)

[Oversigt](#)

Udenrigsministeren ([Niels Helveg Petersen](#)):

Her ved afslutningen af behandlingen af denne sag vil jeg på regeringens vegne gerne takke Folketingets partier, takke det overvældende flertal her i Folketinget, som støtter dette beslutningsforslag. Og jeg vil også tillade mig at gøre et par enkelte bemærkninger om selve sagen og ikke om proceduren, som jo har spillet en rolle her under debatten.

Danmark har ydet en meget betydelig humanitær, politisk og militær indsats i Balkan. Det skal Danmark fortsætte med. Beslutningen i dag er udtryk for det danske Folketings vilje til at fortsætte denne linje.

Indsættelsen af en sikkerhedsstyrke i Kosovo var et af de vigtigste mål for det internationale samfund af én ganske bestemt grund: Indsættelse af en sikkerhedsstyrke er en afgørende forudsætning for, at kosovoalbanerne kan vende tilbage. De kosovoalbanere, der er fordrevet med vold og brutalitet, skal have mulighed for at vende fredeligt tilbage. Det kan kun sikres, hvis der indsættes en styrke, som er robust, og det vil også sige underkastet NATO's kommandostruktur.

Det er også vigtigt, at denne sikkerhedsstyrke indsættes under et FN-mandat. Det er vigtigt, at den indsættes på en måde, hvor mange lande deltager i indsatsen, ikke kun NATO, men jo en lang række andre lande - neutrale lande, lande i Central- og Østeuropa, lande, som ikke alle har så forfærdelig mange penge at gøre godt med, men som gerne vil deltage.

Rusland kommer til at deltage. De endelige forhandlinger om, hvorledes det skal ske, under hvilken form, er ikke færdiggjort, men vi har håb om, at det vil ske snart.

Det danske bidrag er, som det også fremgår af betænkningen og diskussionen, veluddannet og veludrustet. Det er, må man sige, så sikkert, som det nu er gørligt, men man skal selvfølgelig ikke et øjeblik lukke øjnene for, at udsendelsen af en dansk styrke i Kosovo indebærer en risiko, en risiko for det mandskab, som er med, og derfor vil jeg også på regeringens vegne sige, at de bedste ønsker følger mandskabet og deres pårørende i den videre færd.

Og lad mig så til sidst understrege, at indsættelsen af en sikringsstyrke er begyndelsen, ikke slutningen. Foran os ligger en kæmpe genopbygningsopgave med at genopbygge et samfund, som er stærkt ødelagt, som i forvejen var fattigt, et samfund, hvor vi nu skal i gang med at skabe demokrati, fordi demokrati er en forudsætning for, at etniske mindretal kan leve fredeligt med hinanden, og hvor vi skal skabe forudsætninger for økonomisk og social fremgang, for uden økonomisk og social fremgang vil der aldrig blive stabilitet i området. Jeg er sikker på, at vi mange gange endnu kommer til at diskutere indsatsen i Kosovo, den internationale indsats, Danmarks indsats. Sådan må det være, men jeg vil gerne slutte behandlingen af dette beslutningsforslag med endnu en gang at sige tak til det overvældende flertal her i Folketinget, som støtter beslutningen.

[Næste](#)[Oversigt](#)

(Kort bemærkning). [Peter Skaarup](#) (DF):

Ja, som nævnt støtter Dansk Folkeparti selvfølgelig forslaget om at sende styrken derned, i og med at der nu er en fred at bevare, og det skal Danmark medvirke til. Men jeg forstår stadig væk ikke, hvorfor regeringen ikke af sig selv under debatten her i dag har meddelt, at man vil overholde grundloven, at man vil orientere Folketinget om de udenrigspolitiske ændringer, man har tænkt sig at foretage, når det gælder styrken i Bosnien.

Og jeg kan bare meddele, at Dansk Folkeparti i løbet af sommeren jævnligt vil kalde ministre i samråd i Forsvarsudvalget for at få besked på, om der er nogen nyheder, nogen ændringer, som er aftalt i den her snævre forsvarsforligspartikreds, som man åbenbart har tænkt sig at konferere landets udenrigspolitik med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning [vedtoges](#) med 97 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, FP, KRF og Frank Dahlgaard (UP)) mod 5 (EL).

Formanden:

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.